

دفترچه شماره ۱

دفترچه اختصاصی

جامع ۱

آزمون ۱۸ خرداد - سال ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم انسانی

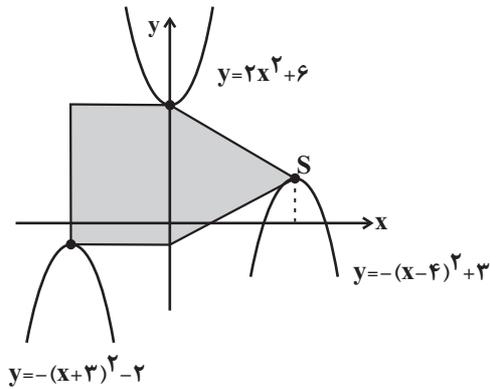
مدت پاسخ گویی: ۸۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ گویی
۱	ریاضی	۲۰	۱	۲۰	۳۰
۲	زبان و ادبیات فارسی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰
۳	علوم اجتماعی	۱۵	۵۱	۶۵	۲۵
۴	روان شناسی	۱۵	۶۶	۸۰	

۱- مساحت قسمت رنگی ایجاد شده در شکل مقابل کدام است؟

۲۴ (۱)

۴۰ (۲)

۵۶ (۳)

۶۴ (۴)

۲- اگر معادله $\frac{x}{x-1} + \frac{m}{x-3} = \frac{-2}{x-3}$ دارای دو ریشه α و β باشد و حاصل ضرب ریشه‌ها از ۳ برابر حاصل جمع ریشه‌ها، ۳ واحد بیشتر

باشد، مقدار m کدام است؟

۳ (۴)

۴ (۳)

۱ (۲)

۲ (۱)

۳- معادله $\frac{mx^3 - 4x}{x+2} = x^2 + 2x$ دارای سه ریشه حقیقی متمایز است. کدام نامساوی زیر همواره برقرار است؟

$\{m < \frac{1}{2}\} - \{-5\}$ (۴)

$\{m > \frac{1}{2}\} - \{1\}$ (۳)

$m < \frac{1}{2}$ (۲)

$m > \frac{1}{2}$ (۱)

۴- اگر جدول مقابل بیان‌گر یک تابع باشد، مقدار n کدام است؟

x	۲	$3\sqrt{2}$	$(\frac{1}{2})^{-1}$	۶	$\sqrt{18}$
$f(x)$	5^{2m+n}	64^{m-n}	125^{m-1}	25^m	2^{3n}

۶ (۴)

۴ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۵- تابع $f(x) = (m^2 - 4)x^3 + (k^2 - 1)x^2 + (m+k)x + b^2 - 9$ خطی است و فقط از نواحی اول و سوم می‌گذرد. چند مقدار متفاوت برای

$m+k+b$ وجود دارد؟

۷ (۴)

۵ (۳)

۴ (۲)

۲ (۱)

۶- تابع $f(x) = \text{sign}(-|ax|)$ ، $(a \neq 0)$ و $g(x) = (b + \frac{2}{3})x + bx + c$ و g یک تابع ثابت با برد $\{-1\}$ است. $f(ac) + g(b)$ کدام است؟

- (۱) -1 (۲) صفر (۳) -2 (۴) $-\frac{1}{3}$

۷- اگر تابع $f(x) = (\frac{a^2-1}{3a+1} + 1)x^2 - (\frac{b}{2} + 3c)x + 4c + b + 3$ تابع همانی و تابع $g(x) = (d-b+2)x + acd$ تابعی ثابت باشد، حاصل

$g(a+b)$ کدام است؟ ($a < 0$)

- (۱) $-4/5$ (۲) $10/5$ (۳) $-9/5$ (۴) $8/5$

۸- تابع خطی f ، منحنی $y = \text{sign}(2x-3)$ را در نقاطی به طول ۲ و صفر قطع می‌کند. اگر داشته باشیم $g(x) = \begin{cases} ax^2 & , x > 1 \\ [3x] + b & , x \leq 1 \end{cases}$ و

$f(2)g(2) = 4$ و $f(-2) \times g(-\frac{3}{2}) = 18$ باشد، نمودار $h(x) = |x-a| + b$ از کدام ناحیه مختصات نمی‌گذرد؟

- (۱) اول (۲) دوم و سوم (۳) فقط سوم (۴) فقط چهارم

۹- یک شرکت تولیدی برای تولید x عدد کالا $C(x) = \frac{k}{4}x + 2500$ تومان هزینه می‌کند و هر کالا را k تومان می‌فروشد. اگر با فروش ۲۵

آمین کالا هزینه و درآمد سر به سر شود؛ با فروش ۳۰ کالا چقدر سود نصیب شرکت می‌شود؟

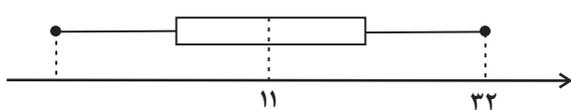
- (۱) ۲۰۰ تومان (۲) ۲۵۰ تومان (۳) ۵۰۰ تومان (۴) ۱۰۰۰ تومان

۱۰- در هفت داده آماری با میانگین ۱۷ و دامنه تغییرات ۳، اختلاف میانگین از هر کدام از داده‌ها به ترتیب برابر $a, -1, -1, 0, 0, 1$ و b است.

نسبت انحراف معیار به میانگین در این داده‌ها به کدام عدد نزدیک‌تر است؟

- (۱) $0/04$ (۲) $0/05$ (۳) $0/06$ (۴) $0/08$

۱۱- در نمودار جعبه‌ای مقابل، همه داده‌های قبل از میانه، فرد و بعد از میانه زوج هستند، بیشترین مقدار ممکن برای میانگین داده‌های بعد از میانه چند برابر واریانس داده‌های قبل از میانه است؟ (تمام داده‌ها متمایز بوده و تعداد داده‌های قبل و بعد از میانه هر یک برابر با ۵ است).

$$\frac{1}{2} \quad (2)$$

(۱) ۷

$$\frac{2}{7} \quad (4)$$

(۳) $\frac{7}{2}$

۱۲- اگر قیمت دو کالای A و B در سال پایه برابر ۱۰ و ۲۰ واحد باشد و قیمت این دو کالا به ترتیب در سال ۱۴۰۲ برابر ۱۸ و ۴۰ واحد

باشد و میزان مصرف دو کالا در سال به ترتیب برابر k و ۴۰ کیلوگرم باشد، در صورتی که شاخص بهای دو کالا با هم در سال ۱۴۰۲ برابر

۱۹۶ باشد، مقدار k بر حسب کیلوگرم کدام است؟

(۴) ۲۵

(۳) ۱۸

(۲) ۲۰

(۱) ۱۵

۱۳- در یک جامعه، اگر یک میلیون شغل ایجاد کنیم، نرخ بیکاری ۴ درصد کاهش می‌یابد. جمعیت فعال این جامعه چند میلیون نفر است؟

(۴) ۴۰

(۳) ۲۵

(۲) ۲۰

(۱) ۱۶۰

۱۴- به جای $\square$ و $\bigcirc$ در گزاره $(\sim q \Rightarrow \sim p) \wedge \bigcirc \Rightarrow \square$ کدام گزاره‌ها قرار گیرند، تا یک مغالطه ایجاد شود؟

$$\begin{cases} \bigcirc \equiv p \\ \square \equiv \sim q \end{cases} \quad (4)$$

$$\begin{cases} \bigcirc \equiv \sim p \\ \square \equiv q \end{cases} \quad (3)$$

$$\begin{cases} \bigcirc \equiv p \\ \square \equiv q \end{cases} \quad (2)$$

$$\begin{cases} \bigcirc \equiv \sim p \\ \square \equiv \sim q \end{cases} \quad (1)$$

۱۵- با اعداد ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷ می‌خواهیم یک عدد چهاررقمی با ارقام متمایز بسازیم که (یکان < دهگان < صدگان < هزارگان) باشد. این کار

به چند حالت امکان‌پذیر است؟

(۴) ۳۵

(۳) ۴۸

(۲) ۷۶۰

(۱) ۸۴۰

۱۶- می‌خواهیم ۵ کتاب فارسی، ۲ کتاب زبان انگلیسی و ۳ کتاب عربی را در یک قفسه کنار یکدیگر بچینیم. احتمال آن که کتاب اول عربی

باشد و هیچ یک از کتب هم‌زبان کنار هم قرار نگیرند، کدام است؟

$$(1) \frac{4!}{2320} \quad (2) \frac{1}{1260} \quad (3) \frac{1}{420} \quad (4) \frac{5! \times 6}{10!}$$

۱۷- با توجه به دنباله‌های مقابل، حاصل $b_5 - a_4$ کدام است؟

$$a_1 = 4, a_n = (-1)^n - a_{n+1}$$

$$b_1 = b_2 = 1, b_n = b_{n-b_{n-1}} + b_{n-b_{n-2}}$$

$$(1) 7 \quad (2) 8 \quad (3) 9 \quad (4) 10$$

۱۸- اگر اعداد $2x+y$ و $2x+2y-2$ و 2 به همین ترتیب هم جملات متوالی دنباله حسابی و هم جملات متوالی دنباله هندسی باشند، مقدار

$$\left[\frac{x}{3} + \frac{y}{3} \right] \text{ کدام است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است)}$$

$$(1) -1 \quad (2) \text{ صفر} \quad (3) 1 \quad (4) 2$$

$$19- \text{ اگر } a^5 = 8 \text{ باشد، حاصل } \frac{\sqrt[6]{a^8/a}}{3^{-5}} \text{ کدام است؟}$$

$$(1) 64 \quad (2) 32 \quad (3) 8 \quad (4) 16$$

۲۰- اگر دو تابع نمایی $y = \left(\frac{a}{2a-1}\right)^x$ و $y = \left(\frac{a+2}{2a-3}\right)^x$ نسبت به محور عرض‌ها قرینه هم باشند، مقدار تابع نمایی

$$f(x) = \left(1 - \frac{m}{2}\right)x + \left(\frac{1}{a}\right)^x \text{ به‌ازای } x = m \text{ کدام است؟}$$

$$(1) \frac{1}{3} \quad (2) \frac{1}{9} \quad (3) 3 \quad (4) 9$$

۲۱- عبارت ذکر شده در کدام گزینه درباره زبان‌های ایران باستان نادرست است؟

- (۱) زبان‌های ایرانی میانه به دو گروه پارتی و پهلوی تقسیم می‌شوند.
- (۲) آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده، بیشتر آثار دینی زردشتی است.
- (۳) آثار باقی‌مانده از زبان فارسی باستان بیشتر نامه‌ها و فرمان‌های شاهان ساسانی است.
- (۴) منطقه رواج فارسی دری، نخست در مشرق و شمال شرقی ایران بود.

۲۲- نام پدیدآورنده چند اثر مقابل آن درست است؟

(منشآت: قائم‌مقام فراهانی)، (چرند و پرند: محمدعلی جمال‌زاده)، (سرگذشت حاجی‌بابای اصفهانی: میرزا حبیب اصفهانی)، (شمس‌الدین و قمر: محمدباقر میرزاخسروی)، (نمایشنامه ایده‌آل: فرخی یزدی)، (خداوندنامه: نشاط اصفهانی)، (تاریخ تطوّر نظم فارسی: علی‌اکبر دهخدا)، (تاریخ بیداری ایرانیان: ناظم‌الاسلام کرمانی)

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۲۳- در متن زیر چند اشتباه مشاهده می‌شود؟

«دوره دوم شعر معاصر از آغاز حکومت رضاشاه تا کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ است. در این دوره فضای سیاسی بسته‌تر از دوره‌های قبل است. مهم‌ترین حادثه ادبی این دوره تشکیل نخستین کنگره نویسندگان و شاعران ایران در تیرماه ۱۳۲۴ بود. در این دوره اشعار نیما و دیگر نوگرایان در برخی نشریات مانند «روزگار نو» و «سخن» منتشر می‌شد.»

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۴- هر دو مورد کدام گزینه به ترتیب درباره «سبک خراسانی» و «سبک عراقی در قرن‌های هفتم تا نهم» صحیح می‌باشد؟

- (۱) قالب عمده شعر این دوره مثنوی است. - جایگاه تخلص در انتهای غزل تثبیت شد.
- (۲) در اواخر این دوره قالب غزل رشد یافت. - غزل عارفانه و عاشقانه رواج یافت.
- (۳) کاربرد لغات عربی در نثر دوره غزنوی و سلجوقی کاهش یافت. - نثر ساده جای نثر فنی را گرفت.
- (۴) محتوای نثرهای دوره سامانی بیشتر علمی است. - به‌کارگیری «مر» در کنار مفعول افزایش یافت.

۲۵- کدام گزاره راجع به شعر سبک هندی غلط است؟

- (۱) حکومت صفوی در این دوره به شعر مدحی و درباری و عاشقانه‌های زمینی بهایی نمی‌داد.
- (۲) شعر از حوزه تصرف شاعران باسواد و آگاه خارج شد و در دسترس عامه قرار گرفت.
- (۳) سبک هندی از اوایل قرن یازدهم تا اواسط قرن دوازدهم هجری قمری رواج داشت.
- (۴) دایره واژگان شعر گسترش یافت و ضمناً بسیاری از لغات قدیمی هم حفظ شدند.

۲۶- کدام موارد در بیان ویژگی‌های فکری سبک خراسانی و سبک عراقی نادرست است؟

(الف) برای سیم و زر لرزند ابنای زمان واعظ	(عراقی - پرهیز از زهد ریایی)
(ب) پاره گرداند زلیخای صبا	(خراسانی - توجه به دنیای بیرون)
(ج) حافظ از مشرب قسمت گله ناانصافی است	(عراقی - باور به قضا و قدر)
(د) می‌خورم جام غمی هر دم به شادی رخت	(خراسانی - وصال و شادباشی)
(ه) خیمهٔ انس مزین بر در این کهنه‌رباط	(عراقی - بی‌اعتباری دنیا)
- (۱) ب - ه   (۲) الف - د   (۳) ب - ج   (۴) ج - د

۲۷- با توجه به ویژگی‌های فکری سده‌های پنجم و ششم کدام بیت نمی‌تواند مربوط به این ادوار باشد؟

(۱) تن یکی خانهٔ ویرانی و بی‌سامانی است	نتوان داشت در او جان و روان را به فریب
(۲) گرفت خواهم زلفین عنبرین تو را	به بوسه نقش کنم برگ یاسمین تو را
(۳) می‌خوری به که روی طاعت بی‌درد کنی	اندکی درد به از طاعت بسیار مرا
(۴) تا شدستند کدخدای جهان	خانهٔ مکرمت خراب شده است

۲۸- بر اساس ویژگی‌های سبک عراقی کدام گزینه متعلق به این سبک است؟

(۱) می‌لعل پیش آر و پیش من آی	به یک دست جام و به یک دست چنگ
(۲) سوی رز باید رفتن به صبح	خویشتن کردن مستان و خراب
(۳) بر رخ هزار زهرهٔ ثامور برشکفت	ایدون ز باغ قطرهٔ شب‌بنم نیافتم
(۴) خرد گنجشک دام ناتمامی‌ست	ولیکن عشق سیم‌رغ معانی‌ست

۲۹- بیت کدام گزینه متعلق به سبک بیداری نمی‌باشد؟

(۱) نکرده خدمت بیگانه ز آن رو	چنین بادافره از خویشان گرفتم
(۲) در آن زلف سیه دل‌های خونین می‌شود پیدا	در این سنبلستان آهوی مشکین می‌شود پیدا
(۳) گاه گرامافونی کرده پی حبس صوت	گه تلفن ساخته بهر بیان و خطاب
(۴) با ادب در پیش قانون هر که زانو می‌زند	چرخ نوبت را به نام نامی او می‌زند

۳۰- کدام بیت، فاقد «مجاز» است؟

- (۱) دفتر مدح تو اندر پیش بنهم روز و شب
خانه بفروزم به آتش پر کنم کوی از پری
- (۲) نرگست در طاق ابرو از چه خفتد بی خبر
زان که جای خواب مستان، گوشه محراب نیست
- (۳) تا نگفتی سخن ندانستم
که تو شیرین زبان دهن داری
- (۴) من در اندیشه آنم که روان بر تو فشانم
نه در اندیشه که خود را ز کمندت برهانم

۳۱- همه آرایه‌های «جناس، اسلوب معادله و استعاره» در کدام بیت یافت می‌شود؟

- (۱) طاق کرد از هر دو عالم طاق آن ابرو مرا
ساخت وحشی از جهان آن نرگس جادو مرا
- (۲) گفت و گوی خاموشان را ترجمان در کار نیست
لال می‌فهمد به آسانی زبان لال را
- (۳) کلید گنج سعادت، زبان خاموش است
صدف به مزد خموشی، گهر ز نیسان یافت
- (۴) نفس را بدخو به ناز و نعمت دنیا مکن
آب و نان سیر، کاهل می‌کند مزدور را

۳۲- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

- «سرچشمه حیوان به دهان تو تشبه
کرد از نظر مردم از آن روی نهان شد»
- (۱) ایهام، تشبیه، استعاره مصرّحه، مراعات نظیر
(۲) حسن تعلیل، ایهام تناسب، حس آمیزی، اغراق
- (۳) ایهام تناسب، تلمیح، تشخیص، حسن تعلیل
(۴) تلمیح، ایهام، اسلوب معادله، استعاره مکنیه

۳۳- آرایه‌های «مجاز، حس آمیزی، ایهام تناسب، لف و نشر و جناس» به ترتیب در کدام ابیات یافت می‌شوند؟

- (الف) در زمین شور تخم خویش را باطل مکن
گوش زاهد نیست در خور داستان عشق را
- (ب) تا چه آید روشن است از دست این یک قبضه خاک
چرخ نتوانست زه کردن کمان عشق را
- (ج) نیست غیر از گرم رفتاری در این ظلمت سرا
پیش پای خود چراغی شبروان عشق را
- (د) پیش از این، این جا نمک را قیمت الماس بود
شور من کان ملاححت ساخت خوان عشق را
- (ه) خار و خس را موجّه سیلاب گردد بال و پر
زینهار از کف مده «صائب» عنان عشق را

(۱) ب - ج - ه - الف - د

(۲) ج - الف - د - ه - ب

(۳) ج - د - ب - الف - ه

(۴) الف - ج - د - ه - ب

۳۴- چند بیت از ابیات زیر دارای استعاره و تشبیه‌اند؟

غم خور ای دل که به‌جز غم نبود در خور ما	الف) بی‌غم‌ت شاد مباد این دل غم‌پرور ما
حاصل هر دو جهان هیچ نیرزد بر ما	ب) مفلسانیم که در دولت سودای غمت
که ببیند مه روی تو ملامتگر ما	ج) عذر صاحب‌نظرانش شود آن‌دم روشن
گل برد نسخه‌ی حسن از ورق دفتر ما	د) صفت روی تو تا در قلم آورد کمال

(۱) صفر (۲) یک (۳) دو (۴) سه

۳۵- آرایه‌های روبه‌روی همه‌ی ابیات تماماً درست است؛ به‌جز:

برنیاید زود خون از زخم، تیغ تیز را (اسلوب معادله - جناس)	(۱) در قیامت کشته‌ی ناز تو می‌گلتد به خون
خسروی باید که داند قدر این شب‌دیز را (تلمیح - ایهام تناسب)	(۲) هر خسی قیمت نداند ناله‌ی شب‌خیز را
گر ببیند بلبل آن رخسارِ شبنم‌خیز را (ایهام - تشخیص)	(۳) دفترِ گل را به آبِ چشم خواهد پاک شست
پاک کن از خار و خس این بحرِ گوهرخیز را (استعاره - تشبیه)	(۴) خامشی دریا و گفت‌وگو خس و خاشاکِ اوست

۳۶- کدام بیت، دارای استعاره، اغراق و بیشترین مجاز است؟

پای دل از کمنند بلا کم برآورد	(۱) هر کس که در محبت او دم برآورد
دل را، که پیش عارض او دم برآورد	(۲) خون جگر به حلق رسیدست و زهره نه
آتش ز خلق و دود ز عالم برآورد	(۳) گر دود زلف از آتش رویش جدا شود
خاک لحد ز گریه‌ی من غم برآورد	(۴) بعد از وفات بر سر خاکم چو بگذرد

۳۷- کدام بیت، «ذوقافیتین» است؟

بر گل او سنبل نو خاسته	(۱) همسر سرو آن گل نوخاسته
خدایا تو این سایه پاینده دار	(۲) دعاگوی این دولتم بنده‌وار
ساغر جم گشت از آن خرد و مرد	(۳) رد شد از اسب آن مه و خون خورد و مرد
نه بر وی که بر خود بسوزد دلش	(۴) محقق که بر مرده ریزد گلش

۳۸- قافیه در کدام بیت معیوب است؟

- (۱) تن، قفس شکل است، تن شد خار جان
در فریب داخلی و خار جان
- (۲) دل نام سر زلف تو را مشک ختا کرد
الحق که در این نکته غلط رفت و خطا کرد
- (۳) گفت کودک آن خیال دیووش
گر بدو این گفته باشد مادرش
- (۴) که گر آفتاب است یک ذره نیست
وگر هفت دریاست یک قطره نیست

۳۹- وزن کدام یک از اشعار نیمایی زیر نادرست ذکر شده است؟

- (۱) در غروبی دور / چون کبوترهای وحشی زیر پر گیرم: فاعلاتن فع / فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
- (۲) آن روزهای خوب / آن روزهای سالم سرشار: مستفعلن فعل / مستفعلن مفاعل مستف
- (۳) پشت این پنجره یک نامعلوم / نگران من و دوست: فاعلاتن فاعلاتن فعلن / فاعلاتن فعلن
- (۴) در آسمان ملول / ستاره‌ای می‌سوخت: مفاعلن فعلن / مفاعلن فعلن

۴۰- وزن مصراع زیر با کدام مصراع یکسان است؟

«امشب به راستی شب ما روز روشن است»

- (۱) این سخن شمه‌ای است ز آن سر زلف
(۲) یافت درین به یکی گهر دگری خاک
- (۳) دل زنده می‌شود به امید وفای یار
(۴) این بام فلک که مجمع جان‌هاست

۴۱- کدام بیت فاقد «اختیار قلب» است؟

- (۱) دیده خاقانی اگر لاف جمال تو زند
کس نکند قبول ازو کان به مثال تو رسد
- (۲) بر دل خاقانی اگر داغ جفا نهی چه شد
او ز سگان کیست خود تا بردت به داوری
- (۳) سینه خاقانی و غم تا نزند ز وصل دم
دعوی عشق و وصل هم، تا ز سگان کیست او
- (۴) گرچه به موضع لقب مفتعلن دوباره شد
بحر ز قاعده نشد تا تو بهانه ناوری

۴۲- بیت زیر، «فاقد» کدام اختیار شاعری است؟

«هر که را خوابگه آخر مثنی خاک است
گو چه حاجت که به افلاک کشی ایوان را؟»

- (۱) آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن - ابدال
(۲) بلندبودن هجای پایانی - حذف همزه
- (۳) ابدال - بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه
(۴) حذف همزه - کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند

۴۳- نام‌گذاری اوزان همه مصراع‌ها درست صورت گرفته است؛ به جز:

- (۱) همچو فرهادی نخواهی یافت ای شیرین ولی (رمل مثنی محذوف)
- (۲) مشکل به دست آرد کسی مانند تو شهباز را (رجز مثنی سالم)
- (۳) چرا جان نکارد به درگاه معشوق (مقارب مثنی محذوف)
- (۴) صبر ایوبی نکرده درد را درمان چه خواهی (رمل مثنی سالم)

۴۴- با در نظر گرفتن اختیارات شاعری، تقطیع کدام سروده «غلط» است؟

- (۱) ای مرغ‌های طوفان پروازتان بلند: -- U - U -- UU - U - U - U
- (۲) رفتم تا وعده‌گاه کودکی و شن: -- UU - U - U -- UU - U - U
- (۳) همیشه چیزی انگار هوشیاری خواب: U - U - U -- UU - U - U - U
- (۴) پس به سمت گل تنهایی می‌پیچی: UU -- UU -- UU -- UU

۴۵- کدام گزاره درباره ابیات زیر نادرست است؟

«لاله و گل زخمی خمیازه‌اند	عیش این گلشن خماری بیش نیست
تا به کی نازی به حسن عاریت؟	ما و من آینه‌داری بیش نیست»

- (۱) ابیات، از غزل عارفانه بیدل دهلوی، شاعر قرن یازدهم، گزینش شده است.
- (۲) بیت نخست دارای هر دو نوع استعاره است.
- (۳) هر دو بیت، دارای اختیار تغییر کمیت مصوت بلند و کوتاه هستند.
- (۴) هم‌مفهوم بیت «ای دوست دل منه که در این تنگنای خاک / ناممکن است عافیتی بی‌تزلزلی» است.

۴۶- کدام گزینه با بیت زیر قرابت مفهومی دارد؟

«من و تو غافلیم و ماه و خورشید	بر این گردون گردان نیست غافل»
- (۱) دل ز غفلت بسته در جایی چنین
  - (۲) من جای نکرده گرم گردون به ستیز
  - (۳) باد را هردم بساطت گوید ای بیهوده‌رو
  - (۴) امتیاز وصل و هجران دور باش کس مباد
- آه از این غفلت که با او نیز تنه‌اییم ما

۴۷- کدام گزینه با بیت زیر ارتباط تصویری دارد؟

- «صبح‌گاهی سرخوناب جگر بگشایید»
 (۱) ای صبح ندانم که چه دریافته‌ای
 (۲) بشست آسمان روی گیتی به قیر
 (۳) چند چون آبله صرف قدم خار شود
 (۴) چه کیمیاست غمت کز خواص او خیزد
- ژاله صبحدم از نرگس تر بگشایید»
 مشکین قصب از بهر چه بشکافته‌ای
 ببارید چون ژاله از ابر تیر
 آبرویی که به صد خون جگر جمع کنم؟
 زرم ز چهره و سیم مذابم از دیده

۴۸- مفهوم کدام ابیات یکسان است؟

- (الف) بر جرم مه تابان مرغان حقیقت را
 (ب) دانه باشی مرغانست برچنند
 (ج) چو سگ را بخت تاریک است و شبرنگ
 (د) فغان که ناله مرغان بی‌ادب نگذاشت
 (ه) هر که داد او حسن خود را در مزاد
- هم دانه فگندستی هم دام نهادستی
 غنچه باشی کودکانست برکنند
 هم از خردی زندهش کودکان سنگ
 که غنچه را دل از این بوستان بیاساید
 صد قضای بد سوی او رو نهاد
- (۱) د - ب   (۲) ه - الف   (۳) ج - الف   (۴) ب - ه

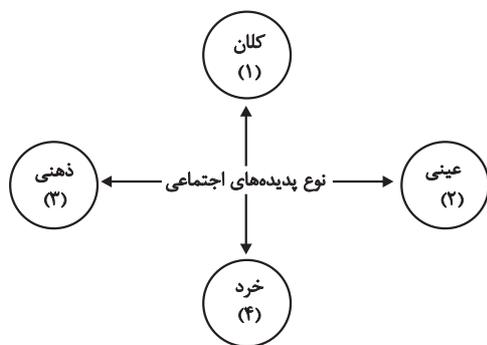
۴۹- بیت کدام گزینه با بیت زیر تناسب معنایی بیشتری دارد؟

- «هر دم از سرگشتگی چون گرد می‌پیچم به خود»
 (۱) شب فراق که داند که تا سحر چند است
 (۲) فراق یار که پیش تو کاهبرگی نیست
 (۳) کاروان رفت و تو در خواب و بیابان در پیش
 (۴) سوز تب فراق تو درمان‌پذیر نیست
- همرهان رفتند و من تنها به صحرا مانده‌ام»
 مگر کسی که به زندان عشق در بند است
 بیا و بر دل من بین که کوه الوند است
 کی روی ره ز که پرسى چه کنی چون باشی؟
 تا زنده‌ام چو شمع از اینم گریز نیست

۵۰- مفهوم بیت کدام گزینه با سایر گزینه‌ها تفاوت دارد؟

- (۱) کثرت نشد محو از ساز وحدت
 (۲) وحدت نکند تشویش از بیش و کم کثرت
 (۳) با همه کثرت شماری غیر وحدت باطل است
 (۴) من و پیمانۀ نیرنگ کثرت
- همچون خیالات از شخص تنها
 سرچشمه چه نم بازد از خشکی دریاها
 یک یک آمد بر زبان از صد هزار اعداد ما
 دماغ وحدتم اینجا دوبالاست

۵۱- عبارات زیر به ترتیب در کدام بخش از نمودار مقابل قرار می‌گیرند؟

- نظام آموزشی

- ساختمان‌های اداری

- ارزش‌های اجتماعی

- عیادت از بیمار

(۱) ۳ - ۴ - ۲ - ۱

(۲) ۴ - ۳ - ۲ - ۱

(۳) ۳ - ۳ - ۱ - ۲

(۴) ۴ - ۴ - ۱ - ۲

۵۲- هر یک از عبارات‌های زیر، به ترتیب تأثیر کدام بخش‌های هویتی بر یکدیگر را بیان می‌کند؟

(الف) قوای بدنی در حکم ابزارهایی برای قوای نفسانی هستند.

(ب) یک انسان با تقوا جهانی را تغییر می‌دهد.

(ج) در جامعهٔ قبیله‌ای، هویت اجتماعی افراد از طریق جایگاه قبیله‌ای آن‌ها مشخص می‌شود.

(۱) تأثیر ویژگی‌های جسمانی بر خصوصیات روحی - تعامل جهان نفسانی با جهان اجتماعی - شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد درون جهان اجتماعی

(۲) تأثیر زندگی اجتماعی انسان بر جغرافیا و طبیعت - تأثیر ویژگی‌های جسمانی بر خصوصیات روحی - تعامل جهان نفسانی و جهان طبیعی

(۳) تأثیر جهان نفسانی بر جهان طبیعی - تأثیر نفس بر جسم - تعامل جهان اجتماعی با جهان طبیعی

(۴) رابطهٔ جهان اجتماعی با جهان طبیعت و بدن - تأثیر بدن بر نفس - تأثیر نفس بر جهان اجتماعی

۵۳- پاسخ صحیح پرسش‌های زیر کدام است؟

(الف) فردی در خیابان مشغول تخریب وسایل عمومی است که مردم با دیدنش او را سرزنش کرده و مورد ملامت قرار می‌دهند؛ این مطلب مربوط به کدام شیوهٔ تنبیه است؟

(ب) سعدی در بیتی می‌گوید: «من آنچه شرط بلاغ است با تو می‌گویم / تو خواه از سخنم پند گیر خواه ملال»؛ در این بیت کدام موضوع مغفول مانده است؟

(ج) «پسر یک خانواده، نواختن یک ساز را آموخته است که سال قبل آن را بلد نبود؛ همچنین به مهارت‌های هنری دیگر او نیز افزوده شده است.» این تحرک از کدام یک از انواع تحرکات اجتماعی است؟

(د) «در یک جهان اجتماعی شیوهٔ تولید یک کالای خاص از یک کشور دیگر گرفته شده و به صورت بومی‌سازی شده به کار گرفته شده است.» این مطلب مؤید کدام موضوع است؟

(۱) شیوه‌ای که آثار و نتایج عمیق‌تری دارد. - جامعه‌پذیری - بین نسلی و صعودی - مواجهه با جهان‌های اجتماعی به گونه‌ای که به تعارض منجر نمی‌شود.

(۲) شیوه‌ای که آثار و نتایج عمیق‌تری دارد. - کنترل اجتماعی - درون یک نسل و به صورت صعودی - مواجهه با جهان‌های اجتماعی به گونه‌ای که به تعارض منجر نمی‌شود.

(۳) شیوهٔ رسمی - جامعه‌پذیری - بین نسلی و افقی - تعارض فرهنگی ناشی از علل درونی

(۴) شیوهٔ غیررسمی - کنترل اجتماعی - صعودی و درون نسلی - تعارض فرهنگی ناشی از علل بیرونی

۵۴- به ترتیب، هر عبارت مصداق کدام گزینه است؟

- تصمیم شوروی مبنی بر استقرار موشک‌های میان‌برد در کوبا

- مهم‌ترین عرصهٔ منازعهٔ هویتی در دنیای امروز

- قارهٔ آفریقا که از منابع و معادن ارزشمندی مانند نفت، الماس و طلا برخوردار است، در اثر استعمار، فقیرترین قارهٔ مسکونی دنیاست.

- جمهوری خواهان لائیک فرانسوی در سال ۱۹۰۵ م، قانونی را به تصویب مجلس ملی فرانسه رساندند که براساس آن، دین از آخرین عرصه‌های حضور اجتماعی حذف شد.

(۱) جنگ سرد - رسانه‌ها و فضای مجازی - مرکز و پیرامون - جهان غرب با عبور از عقاید و ارزش‌های مسیحیت قرون وسطی، به عقاید و ارزش‌های سکولار روی آورد و هویت جدیدی پیدا کرد.

(۲) دو جنگ اول و دوم جهانی به کشورهای اروپایی و غربی محدود نشدند. - مواجههٔ جوامع غیرغربی با فرهنگ غرب - استعمارگر و استعمارزده - جهان غرب طی جنگ‌های صلیبی، پس از رویارویی با فرهنگ اسلامی و پذیرش برخی لایه‌های آن بدون اینکه به جهان اسلام بپیوندد تحولات هویتی پیدا کرد.

(۳) جنگ سرد - رسانه‌ها و فضای مجازی - تقابل شمال و جنوب - جهان غرب طی جنگ‌های صلیبی، حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی از دست داد و به روش تقلیدی عمل کرد.

(۴) جنگ سرد - انتقال تعاملات فرهنگی از لایه‌های سطحی به لایه‌های عمیق - مرکز و پیرامون - جهان غرب ضمن پذیرش بخش‌هایی از فرهنگ اسلام، هویت جدیدی به دست آورد و با ملحق شدن به آن دچار تحولات هویتی شد.

۵۵- کدام عبارت در رابطه با فرهنگ جهانی مطلوب درست و در ارتباط با تغییرات و تفاوت‌های جهان‌های اجتماعی، نادرست است؟

(۱) فرهنگی که به معنویت قائل نباشد، نمی‌تواند معیار و میزانی برای سنجش عقاید مختلف داشته باشد. - تفاوت‌های مربوط به لایه‌های سطحی، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی است.

(۲) فرهنگ جهانی برای گسترش و تحقق عقاید جهان شمول، باید روحیهٔ تعهد و مسئولیت را در انسان ایجاد کند. - تغییر در لایه‌های سطحی، به هنجارها و نمادها باز می‌گردد.

(۳) اگر فرهنگی نتواند به پرسش‌های بنیادین بشر پاسخ دهد، توانایی دفاع از هویت خود را نخواهد داشت. - شرک و بت‌پرستی از هنجارها و نمادها در شبه جزیرهٔ عربستان بود.

(۴) ارزش جهان شمول آزادی می‌تواند از دو قطبی شدن جهان و بهره‌کشی ظالمانهٔ برخی انسان‌ها از برخی دیگر جلوگیری کند. - تغییراتی چون افول اقتصاد، افزایش جمعیت و تغییر لهجه، از نوع تغییراتی است که درون جهان اجتماعی رخ می‌دهد.

۵۶- به ترتیب، کدام گزینه پاسخ صحیح سؤال‌های زیر است؟

- تغییر در کدام لایه‌های جهان اجتماعی تا زمانی که به تغییر در لایه‌های عمیق منجر نشود، جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگری تبدیل نمی‌کند؟

- پیامد بحران‌های زیست محیطی کدام است؟

- با زیر سؤال رفتن علم مدرن در نیمه دوم قرن بیستم، چه موضوعی آشکار شد؟

(۱) نمادها و عقاید - گسترش سریع صنعت - علم تجربی غربی تنها تفسیر ممکن از جهان طبیعت نیست.

(۲) عقاید و ارزش‌ها - زبان‌های جبران ناپذیر بر طبیعت - علم از داوری ارزشی دست برداشت.

(۳) ارزش‌ها و هنجارها - گسترش زندگی مدرن - تردید درباره بنیان‌های هویتی آشکار شد.

(۴) نمادها و هنجارها - آسیب‌های اجتماعی، سیاسی و اقتصادی - علم تجربی غربی تنها تفسیر ممکن از جهان طبیعت نیست.

۵۷- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب با کدام گزینه ارتباط صحیح و منطقی دارد؟

(الف) کوکلاس کلان نام سازمان همبسته‌ای در ایالات متحده آمریکا در گذشته و امروز است که پشتیبان برتری نژاد سفید است.

(ب) اصل سیزدهم قانون اساسی کشور ما مقرر می‌دارد که «اقلیت‌های دینی به رسمیت شناخته شده، در حدود قانون در انجام مراسم دینی خود آزادند».

(ج) به دستور غازان خان شهادتین بر دو سوی سکه‌ها ضرب شد.

(د) حکومت پاپ بر واتیکان و کلیسای جهانی کاتولیک

(۱) چهره‌ای از سیاست هویت که سبب چندپارگی سیاسی و فرهنگی درون جوامع می‌شود. - امام علی(ع) می‌فرماید: «مردم دشمن چیزی هستند که نمی‌شناسند.» - جهان اسلام به دفع مهاجمان پرداخت - موناشری

(۲) چهره‌ای از سیاست هویت که از گروه‌های به حاشیه رانده شده حمایت می‌کند. - امام علی(ع) می‌فرماید: «مردم دشمن چیزی هستند که نمی‌شناسند.» - جهان اسلام مهاجمان را درون خود هضم و جذب کرد - الیگارش

(۳) چهره‌ای از سیاست هویت که سبب چندپارگی سیاسی و فرهنگی درون جوامع می‌شود. - حکومت می‌تواند با زمینه‌سازی برای شناخت مردم از یکدیگر در سطح محلی، ملی و منطقه‌ای بسیاری از مشکلات را حل نماید - جهان اسلام به دفع مهاجمان پرداخت - الیگارش

(۴) چهره‌ای از سیاست هویت که به صورت افراطی بر تفاوت‌ها و گوناگونی‌ها تأکید می‌کند. - حکومت می‌تواند با زمینه‌سازی برای شناخت مردم از یکدیگر در سطح محلی، ملی و منطقه‌ای بسیاری از مشکلات را حل نماید - جهان اسلام مهاجمان را درون خود هضم و جذب کرد -

موناشری

۵۸- کدام گزینه، به ترتیب فرایند روشنگری در جهان غرب را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) روشنگری شکل عقل‌گرایانه داشت. - پیدایش علم تجربی سکولار - اعتقاد به خدایی که هیچ برنامه‌ای برای هدایت و سعادت بشر نداشت.
- (۲) پیدایش دئیسم - محدود شدن روشنگری به شناخت حسی و تجربی - بحران معرفت‌شناختی غرب
- (۳) پیدایش علم تجربی سکولار - افول حس‌گرایی - اعتقاد به خدایی که هیچ برنامه‌ای برای هدایت و سعادت بشر نداشت.
- (۴) روشنگری شکل حس‌گرایانه داشت. - سلب امکان تشخیص درست یا غلط بودن هنجارها - پیدایش دئیسم

۵۹- به ترتیب، هر عبارت به کدام قسمت جدول مرتبط است؟

نسل اول روشنفکران	ب	الف	نسل دوم روشنفکران
د	تغییر ساختار سیاسی	اشتراک آتاتورک، رضاخان و امان‌الله خان	ج

- از موضع اندیشه‌های مارکسیستی و سوسیالیستی با غرب مبارزه می‌کردند.

- جنبش عدالتخانه

- مشروطه را نوعی حاکمیت سکولار مانند دولت انگلستان می‌دانستند.

- حذف ساختارهای اجتماعی پیشین و ایجاد ساختارهای اجتماعی جدید

(۱) الف - ج - د - ب   (۲) ج - الف - ب - د   (۳) د - ب - ج - الف   (۴) ج - ب - د - الف

۶۰- در ارتباط با فرایند تکوین نظام نوین جهانی کدام گزینه نا درست است؟

- (۱) کشورهای غربی به مواد خام، نیروی کار ارزان و بازار مصرف کشورهای غیرغربی نیاز داشتند و برای تأمین منافع اقتصادی خود نیازمند درهم شکستن مقاومت فرهنگی اقوامی بودند که سلطه و نفوذ آن‌ها را تحمل نمی‌کردند.
- (۲) با انقلاب فرانسه، دولت‌هایی شکل گرفتند که برخلاف حکومت‌های گذشته، خود را نه با هویتی دینی بلکه با ویژگی‌های جغرافیایی، تاریخی و خصوصاً نژادی و قومی می‌شناختند.
- (۳) انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع آمریکایی و انتقال ثروت به جوامع اروپایی موجب شد که زمین‌داران نسبت به بازرگانان جایگاه برتری پیدا کنند و بازرگانان برای افزایش قدرت نیازمند حمایت نظامی دولتمردان بودند، بدین ترتیب پیوند قدرت با ثروت و تجارت شکل گرفت.
- (۴) استعمار مهم‌ترین عامل ادغام جوامع غیرغربی در نظام جهانی جدید بود. برخی از کشورهای استعمارزده توسط استعمارگران به اشغال کامل نظامی درآمدند، ولی جوامعی که از قدرت مقاومت بیشتری برخوردار بودند از طریق نفوذ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی در نظام نوین جهانی ادغام شدند.

۶۱- کدام گزینه، به ترتیب، صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

الف) دولت‌های سکولار غربی با تبلیغ مسیحیت، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کردند.

ب) عثمانی و الجزایر از کشورهایی بودند که توسط استعمارگران به اشغال کامل نظامی درآمدند.

ج) با وجود رشد و تحول کشورهای استعمارزده، فاصله و وابستگی کشورهای غربی و غیرغربی همچنان حفظ می‌شود.

د) ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی، عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع فرهنگ غرب در جهان دارد.

ه) اگر فرهنگ یا فرهنگ‌های غالب در جامعه جهانی ویژگی‌های جامعه مطلوب را نداشته باشند جامعه جهانی با چالش‌های بین فرهنگی مواجه خواهد شد.

۱) غ - غ - ص - ص - غ   ۲) ص - غ - ص - ص - غ   ۳) غ - ص - غ - ص - غ   ۴) ص - ص - غ - ص - ص

۶۲- به ترتیب «مشکل جوامع سوسیالیستی»، «ویژگی چالش جهان دوقطبی»، «نقد بر جامعه‌شناسی تفسیری از سوی جامعه‌شناسی انتقادی» و «رویکرد مخالفان قشربندی» کدام است؟

۱) شکل‌گیری نظام طبقاتی بر مدار قدرت - درون فرهنگی و ذاتی - عدم کشف هیچ‌گونه حقیقت یا فضیلتی - لزوم تأمین نیازهای ضروری همه افراد توسط دولت

۲) عدم اعتقاد به مالکیت خصوصی - جهانی و مستمر - نادرستی اعتقاد به پیدایش تمام معانی و ارزش‌ها با اراده افراد و گروه‌ها - نابرابری‌های اجتماعی نشئت گرفته از تفاوت‌های طبیعی

۳) از بین بردن آزادی دنیوی و معنوی افراد - کلان و مقطعی - عدم توجه به تأثیر ساختارهای اجتماعی بر زندگی افراد - شکل‌گیری قشربندی اجتماعی توسط انسان‌ها

۴) عمل کردن در چارچوب ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگ غرب - منطقه‌ای و سیاسی - عدم تجویز راه‌حل برای رسیدن به یک وضعیت بهتر - یکسان کردن نقطه پایان رقابت‌ها

۶۳- در مطالعه پدیده اجتماعی هواداری از یک تیم ورزشی به ترتیب موضوع جامعه‌شناسی تفسیری، هدف جامعه‌شناسی انتقادی و روش جامعه‌شناسی تبیینی چگونه خواهد بود؟

۱) مطالعه هواداری از یک تیم ورزشی و پیامدهای آن - هواداری از یک تیم ورزشی می‌تواند خطراتی را ایجاد کند و بر اراده‌ها و معانی آن‌ها تحمیل شود. - هواداری از یک تیم ورزشی موجب سرکوب خلاقیت و اراده افراد می‌شود.

۲) مطالعه هواداری از یک تیم ورزشی و معنای آن - هواداری از یک تیم ورزشی می‌تواند برای نوجوانان خطرناک باشد و اراده آن‌ها را سرکوب کند. - مطالعه هواداری از یک تیم ورزشی با نگاه از بیرون

۳) مطالعه هواداری از یک تیم ورزشی و معنای آن - برای بهبود هواداری از یک تیم ورزشی می‌توان راهکارهایی ارائه داد - بین هواداری از یک تیم ورزشی و ویژگی‌های فرهنگی و اجتماعی هواداران، ارتباط وجود دارد.

۴) هواداری از یک تیم ورزشی و فهم معنای آن - با استفاده از روش‌های کمی و آماری و عدم توجه به ساختارهای سرکوب‌گر هواداران تیم ورزشی می‌توان وضع مطلوب را تجویز کرد. - مطالعه هواداری از یک تیم ورزشی با قوانینی همانند قوانین طبیعت و تعمیم آن به سایر هواداران گروه‌های ورزشی

۶۴- عبارات مطرح شده در کدام گزینه به ترتیب، درست و نادرست است؟

(۱) عقل نظری با استدلال عقلی، احکام ریاضی و متافیزیکی را درمی یابد و علمی مانند فلسفه، ریاضیات و طبیعیات را پدید می آورد. - عوامل

مهاجرت در جمعیت شناسی با عقل تفسیری درک می شود.

(۲) عقل انتقادی برای ارزیابی و داوری درباره مناسبات و ارتباطات انسانی به کار می رود. - از طریق عقل تجربی در سخن گفتن با دیگری، از

زبان خود برای ترغیب او به انجام کاری که ما می پسندیم، استفاده می کنیم.

(۳) عقل نظری به شناخت هستها می پردازد مثلاً خوبی عدالت و بدی ظلم را می شناسد. - قوه ای است که انسان به کمک آن حقایق و قواعد

جهان را می شناسد.

(۴) پدیده هایی که با قرارداد و اعتبار عقل عملی ایجاد می شوند، اعتباریات نامیده می شوند. - برای درک معنای کنش انسانها، گفتار و متن از

عقل تفسیری استفاده می کنیم.

۶۵- هر عبارت به ترتیب، علت، پیامد و معنای چیست؟

- آگاهانه و ارادی بودن کنش های اجتماعی

- قطع ارتباط دو سوئیه دانش علمی و دانش عمومی

- ارتباط میان پدیده های اجتماعی

(۱) دشواری پیش بینی در علوم اجتماعی - هویت متفاوت - نظام اجتماعی

(۲) دشواری کنترل پدیده های اجتماعی - تعارض در ذخیره دانشی - نظام اجتماعی

(۳) دشواری پیش بینی در علوم اجتماعی - تعارض در ذخیره دانشی - ساختار اجتماعی

(۴) دشواری کنترل پدیده های اجتماعی - هویت متفاوت - ساختار اجتماعی

۶۶- هریک از گزاره‌های مطرح‌شده، به کدام مفهوم اشاره دارند؟

- پژوهشگری منابع پیشین مرتبط با تحقیقش را مطالعه می‌کند و حدس می‌زند که یک ساختار ثباتی برای زبان در مغز همه وجود دارد.

- دانشمندی به بررسی گونه‌های جانوری مختلف می‌پردازد تا درباره منشأ آن‌ها کسب آگاهی کند.

- آزمایش‌گری از طریق طراحی یک تمرین، سعی در اندازه‌گیری «میزان تمرکز و زمان واکنش» دارد.

- پژوهشگری در کودکان به بررسی رفتار و تعامل کودکان با هم می‌پردازد.

(۱) نظریه - مشاهده و تجربه - رفتار - روش علمی

(۲) فرضیه - روش علمی - فرایندهای عینی - روش تجربی

(۳) فرضیه - مشاهده و تجربه - شناخت - مشاهده

(۴) قانون - روش علمی - فرایندهای ذهنی - مشاهده

۶۷- سهراب، سامان، سیاوش و مهرداد دانشجوی رشته روان‌شناسی هستند. احتمال موفقیت شغلی کدام‌یک در آینده بیشتر است؟

(۱) سهراب در تمام کارگاه‌های آموزشی مفید دانشگاه شرکت می‌کند و دانش خود را ارتقا می‌دهد. او تسلط بسیار خوبی بر رویکردهای درمانی

دارد و هر روز کتاب‌های معتبر علمی را در این زمینه مطالعه می‌کند.

(۲) سامان را در دانشگاه به‌روز بودن می‌شناسند. او همواره مقالات علمی روز دنیا را می‌خواند تا در زمینه روان‌شناسی حرفی برای گفتن

داشته باشد. او به تازگی متنی انتقادی درباره یک رویکرد درمانی نوشته است که بسیار مورد توجه استادانش قرار گرفته است.

(۳) سیاوش از همان دوره متوسطه، علاقه زیادی به رشته روان‌شناسی داشت. او پس از کنکور، بی‌درنگ این رشته را انتخاب کرد و همیشه

می‌گوید که با عشق و علاقه به این رشته آمده است. سیاوش به فیلم‌های روان‌شناسی علاقه بسیار دارد و دیوار اتاقش مملو از پوسترهای

بزرگان دنیای روان‌شناسی است. او تصمیم دارد روان‌شناس مهمی شود.

(۴) مهرداد دبیر انجمن علمی روان‌شناسی در دانشگاه است. او پیشنهاد طرحی را داده بود که براساس آن، هر ماه خودش و دیگر دانشجویان

کتاب‌هایی با موضوع روان‌شناسی بخوانند و خلاصه آن را در یک پادکست منتشر کنند. او با همکاری استادش یک مقاله معتبر چاپ کرده

است. مهرداد، با علاقه و انگیزه فراوان رشته خود و علوم مربوط به آن را دنبال می‌کند.

۶۸- در ارتباط با مباحث روان‌شناسی رشد، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) از دغدغه‌های روان‌شناسان رشد این است که حتی‌الامکان فرایند رشد را به مراحل تقسیم کنند و به مطالعه آن بپردازند.

(۲) در ترجیحات کودکان، چیزی ارزشمند است که جذاب‌تر جلوه کند و تنوع دیداری بیشتری داشته باشد.

(۳) رشد هیجانی کودک در ارتباط با خود کودک شکل می‌گیرد و دریافت هیجان از جانب دیگری در اولویت قرار ندارد.

(۴) فرایندهای شناختی در نوجوان رشد خیلی خوبی پیدا می‌کنند، اما طول می‌کشد تا نوجوان نحوه به‌کارگیری صحیح آن را به دست گیرد.

۶۹- وقتی کودک برای اولین بار با لبخند یک ارتباط اجتماعی برقرار می‌کند و حضور یک غریبه، هیجان ساده ترس را در او برمی‌انگیزد، به ترتیب،

از نظر جسمانی نیز ... و ... را تجربه می‌کند که ...

(۱) نشستن مستقل - ایستادن با کمک - هردو حرکات درشت نیستند.

(۲) غلت زدن - ایستادن با کمک - هردو حرکات ظریف نیستند.

(۳) غلت زدن - ایستادن مستقل - هردو حرکات درشت هستند.

(۴) غلت زدن - ایستادن مستقل - هردو حرکات ظریف هستند.

۷۰- در هریک از موارد زیر به ترتیب، ردپای کدامیک از عوامل مؤثر بر تمرکز دیده می‌شود؟

- آرش که شب گذشته به خوبی نخوابیده است، نمی‌تواند در طی اجرای پادکست متمرکز بماند.

- رضا برای تحلیل بازی‌های فوتبال، آن‌ها را چند مرتبه ولی از زوایای مختلف بررسی می‌کند.

- صنم برای حفظ تمرکز شنونده‌های پادکست، هر نیم ساعت یک بار چند ثانیه موسیقی پخش می‌کند.

(۱) درگیری و انگیزتگی ذهنی - آشنایی نسبی با محرک - یکنواختی و ثبات نسبی

(۲) یکنواختی و ثبات نسبی - آشنایی نسبی با محرک - یکنواختی و ثبات نسبی

(۳) درگیری و انگیزتگی ذهنی - یکنواختی و ثبات نسبی - تغییرات درونی محرک‌ها

(۴) یکنواختی و ثبات نسبی - یکنواختی و ثبات نسبی - تغییرات درونی محرک‌ها

۷۱- در آزمایشی از افراد می‌خواهیم در صورتی که به آن‌ها شوک الکتریکی وارد شد، دست راست خود را بالا ببرند؛ به ترتیب، هریک از شرایط زیر

بیانگر کدام موقعیت ردیابی است؟

الف) شرکت کننده A در سه موقعیت شوک الکتریکی را تجربه کرد، اما آن‌ها را گزارش نداد.

ب) شرکت کننده B دو بار دست خود را بالا برد، در حالی که هیچ شوکی در کار نبود.

(۱) اصابت - از دست دادن محرک هدف

(۲) از دست دادن محرک هدف - هشدار کاذب

(۳) تصمیم درست - رد درست

(۴) هشدار کاذب - از دست دادن محرک هدف

۷۲- به ترتیب، درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.

- با افزایش میزان مفاهیم و انتزاعات و کلیات در یک رمز برای حافظه، میزان خطای آن رمز کاهش می‌یابد.

- یکپارچه کردن و استفاده از اطلاعات، به مدد حافظه بلندمدت اتفاق می‌افتد.

- در نیم روز اول، حدود ۵۰ درصد مطالب فراموش می‌شوند.

- فهم معانی موجب می‌شود که یادگیری طولانی‌تر شده و فراموشی از بین برود.

(۱) ن - د - د - ن

(۲) د - ن - د - ن

(۳) د - د - ن - ن

(۴) د - ن - ن - ن

۷۳- هر کدام از موارد زیر به ترتیب، مربوط به کدام نوع از حافظه می‌باشند؟

- علی در فینال مسابقات مشاعره یک بیت از سعدی خواند و قهرمان شد.

- زهرا خوب به فایل صوتی Listening امتحان نهایی گوش کرد و به سؤالات مفهومی آن جواب داد.

- رضیه به خوبی قالی‌بافی را از مادرش یاد گرفته است و اکنون یک هنرمند ماهر است.

- مادر به کودک می‌گوید بگو «ماما» و کودک این کلمه را می‌شنود و تکرار می‌کند.

(۱) بلندمدت - کاری - بلندمدت - کوتاهمدت

(۲) رویدادی - کوتاهمدت - کاری - حسی

(۳) بلندمدت - کاری - کوتاهمدت - کوتاهمدت

(۴) معنایی - کوتاهمدت - بلندمدت - حسی

۷۴- مانی به همراه خواهرش مهرناز، مهد کودکی تأسیس کرده‌اند و در این راه با مسائل متعددی روبه‌رو هستند. هریک از مسائل آن‌ها به ترتیب،

مصدق کدام‌یک از انواع مسئله است؟

- چه میان‌وعده‌هایی بهترین کمک را به رشد جسمانی کودکان می‌کنند؟

- از چه طریق می‌توان مربیانی توانمند و متعهد برای مهد کودک جذب کرد؟

- بهترین، ماندگارترین و مقاوم‌ترین مواد اولیه برای اسباب‌بازی‌های مهد چیست؟

- با در نظر گرفتن چند درصد حاشیه سود، می‌توان به بیشینه تعداد مشتریان مهد رسید؟

(۱) خوب تعریف شده - خوب تعریف شده - خوب تعریف نشده - خوب تعریف شده

(۲) خوب تعریف نشده - خوب تعریف شده - خوب تعریف نشده - خوب تعریف نشده

(۳) خوب تعریف شده - خوب تعریف نشده - خوب تعریف شده - خوب تعریف نشده

(۴) خوب تعریف نشده - خوب تعریف نشده - خوب تعریف شده - خوب تعریف شده

۷۵- کدام عبارت با روش بیان شده در مقابل خود هم‌خوانی ندارد؟

(۱) از آن جایی که بیشتر دانش‌آموزان از اتاق فرار خوششان می‌آید، آن‌ها را به اتاق فرار ببریم. (روش تحلیلی)

(۲) اسامی دانش‌آموزان را بر روی کاغذ بنویسیم و نام هر کس که درآمد، او نماینده می‌شود. (روش اکتشافی)

(۳) در رابطه با اینکه اردو کجا برویم از دانش‌آموزان نظرسنجی بکنیم. (بارش مغزی)

(۴) برای افزایش تراز دانش‌آموزان، به آن‌ها پیشنهاد کنیم روزی نیم‌ساعت بیشتر مطالعه کنند. (خرد کردن)

۷۶- هریک از ضرب‌المثل‌های زیر به ترتیب با کدام‌یک از موانع تصمیم‌گیری هم‌خوانی بیشتری دارد؟

- با یه غوره سردیش می‌کنه با یه مویز گرمیش

- از این گوش می‌گیره از اون گوش می‌ده بیرون

(۱) کوچک شمردن خود - اعتماد افراطی

(۲) کنترل نکردن هیجانات - کوچک شمردن خود

(۳) کوچک شمردن خود - سوگیری تأیید

(۴) کنترل نکردن هیجانات - سوگیری تأیید

۷۷- در کدام گزینه به سبک تصمیم‌گیری اجتنابی اشاره شده است؟

- (۱) آقای کریمی با دیدن مردی که صف بانک را رعایت نکرده، عصبانی شد و اقدام به کتک زدن او کرد.
- (۲) خانم محمدی مدت سه ماه است که می‌خواهد شیر آب را برای مستاجر خود درست کند، اما هر بار با بهانه‌ای این کار را به تعویق می‌اندازد.
- (۳) آقای سهیلی وقتی می‌فهمد باجناقش ماشین جدیدی خریده است، بدون فکر کردن به منابع مالی خود ماشینش را می‌فروشد و خودروی جدیدی می‌خرد.
- (۴) خانم محسنی به علت علاقه زیاد خود به بچه‌ها، بدون داشتن شرایط مساعد، بچه‌ای را از پرورشگاه به سرپرستی می‌گیرد و سپس پشیمان می‌شود.

۷۸- فائزه، ساجده و ایمان هر سه در مصاحبه شغلی مشابهی شرکت کرده و برای همکاری دعوت نشده‌اند. فائزه، اعتقاد دارد جامعه مردسالار مانع استخدام او شده است، ساجده اعتقاد دارد سابقه کاری محدودش موجب عدم دعوت به همکاری او شده است و ایمان اعتقاد داشت پارتی‌بازی و استخدام اقوام، آن چنان زیاد است که جایی برای استخدام او نمانده است. با توجه به این روایت، کدام گزینه درست است؟

- (۱) اسناد فائزه برخلاف دیگران ناظر به عوامل غیرقابل کنترل است.
- (۲) اسناد ساجده و ایمان برخلاف فائزه ناظر به عوامل درونی است.
- (۳) اسناد ایمان برخلاف دیگران ناظر به عوامل ناپایدار است.
- (۴) اسناد ایمان و فائزه برخلاف ساجده به عوامل بیرونی است.

۷۹- کدام گزینه در مورد روش‌های مقابله‌ای در برابر فشار روانی، درست است؟

- (۱) وقتی که به فرد فشارهای روانی زیادی وارد شده باشد، ممکن است بر سلامتی او تأثیر منفی بگذارد. فعالیت بدنی و ورزش می‌تواند به وی کمک کند و باعث فراموشی فشار روانی گردد.
- (۲) از روش‌های مقابله‌ای سازگارانۀ کوتاه‌مدت می‌توان به خوردن یک لیوان آب خنک، شمردن اعداد، تنفس عمیق و انکار و اجتناب از موقعیت اشاره کرد.
- (۳) مقابله‌های ناسازگارانۀ نه به حل مسئله کمک می‌کنند و نه حتی به برطرف کردن فشار روانی.
- (۴) منفعل بودن و انجام دادن رفتارهای تکانشی به ترتیب، با سبک تصمیم‌گیری تکانشی و اجتنابی در ارتباط است.

۸۰- کدام عبارت به مفهوم فشار روانی اشاره دارد و مقابله با آن به چه شکلی صورت می‌گیرد؟

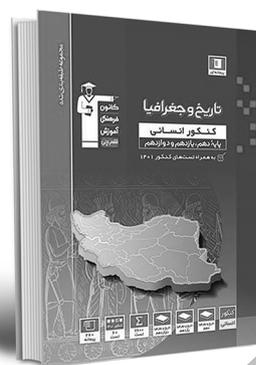
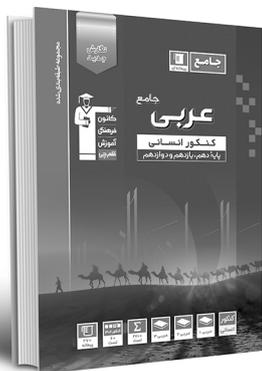
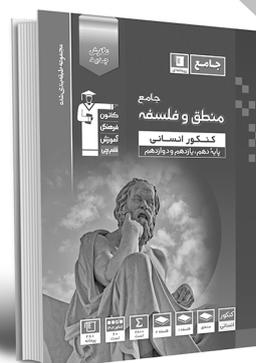
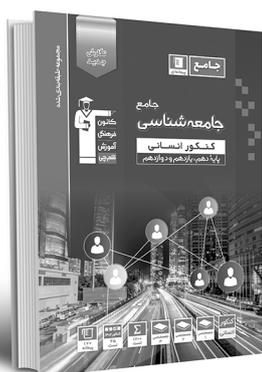
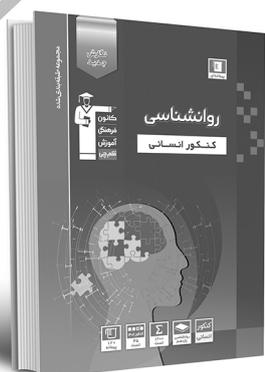
- (۱) زمانی ایجاد می‌شود که تعادل زندگی به هم بخورد. - هدف اصلی، سازگاری مجدد است.
- (۲) همیشه با احساس ناخوشایندی همراه است. - در ابتدا میزان خطر ارزیابی می‌شود.
- (۳) اغلب به عنوان چالش برای فرد تجربه می‌شود. - تنها کنترل شخصی در آن ارزیابی می‌شود.
- (۴) عبارت است از تطابق ذهن با شرایطی که آمادگی آن را ندارد. - در طی دو مرحله انجام می‌شود.

کتاب‌های آیة انسانیت را

پیمانگانای تمبرین کنید

فصلنامه
ادبیات
و علوم
دانشگاه
کانون

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

Telegram: @konkur_in

دفترچه شماره ۲

دفترچه اختصاصی

جامع ۱

آزمون ۱۸ خرداد - سال ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	زبان عربی	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰
۲	تاریخ	۱۳	۱۰۱	۱۱۳	۲۰
۳	جغرافیا	۱۲	۱۱۴	۱۲۵	
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۶	۱۴۵	۲۰
۵	اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۱۵

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۸۱ - ۸۹)

۸۱- ﴿ لَا يَحْزُنُكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ﴾:

(۱) سخنشان تو را ناراحت نکند؛ زیرا ارجمندی همه از آن الله است!

(۲) گفتارشان نباید تو را اندوهگین سازد؛ زیرا عزت برای خدا می باشد!

(۳) از سخن آنان اندوهگین مشو؛ زیرا ارجمندی همه از آن خداوند است!

(۴) سخنان آنها نباید تو را ناراحت کند؛ زیرا عزت همه فقط از آن خداوند می باشد!

۸۲- « لَا يَفْخَرِ الْإِنْسَانُ جَهْلًا بِالنَّسَبِ فَإِنَّ كُلَّ امْرِئٍ يَفُوزُ بِالْعِلْمِ وَ عَمَلٍ يُحْسِنُهُ فِي الْحَيَاةِ وَ هُوَ يَعْلَمُ أَنَّهُ يَبْقَى بَيْنَ

النَّاسِ بِالْعِلْمِ وَ الْعَمَلِ حَيًّا! »:

(۱) انسان از روی نادانی به دودمان افتخار نمی کند، چرا که هر انسانی با دانش و کاری که آن را به نیکی در زندگی انجام

می دهد رستگار می شود در حالی که می داند او به وسیله دانش و عمل در میان مردم زنده باقی می ماند!

(۲) نباید انسان جاهل به خاندان خود ببالد، زیرا هر انسانی به وسیله علم و عملی که آن را در زندگی به خوبی انجام

می دهد رستگار می گردد و او می داند که در میان مردم با علم و عمل خود زنده می ماند!

(۳) آدمی نباید نابخردانه به خاندان افتخار کند برای اینکه در زندگی فقط کسی که علم و عمل را به خوبی به کار گیرد

رستگار می گردد در حالی که می داند در بین مردم کسی که علم و عمل دارد زنده می ماند!

(۴) انسان نباید نابخردانه به دودمان افتخار کند، چرا که هر انسانی به وسیله علم و کاری که آن را در زندگی نیکو انجام

می دهد رستگار می شود در حالی که او می داند به وسیله علم و عمل در میان مردم زنده می ماند!

۸۳- « إِنَّ هَوْلَاءَ الْآبَاءِ وَالْأُمَّهَاتِ يَحِبُّونَ رُؤْيَةَ أَوْلَادِهِمُ الْأَعْرَاءَ فِي أَحْسَنِ حَالٍ وَلِذَلِكَ يُقَدِّمُونَ لَهُمْ أَهْمَ تَجَارِبِهِمْ وَ هَذِهِ

نماذجُ تَرْبِيَّةٍ لِيَهْتَدِيَ بِهَا كُلُّ الشَّبَابِ! »:

(۱) این پدران و مادران دوست دارند فرزندان عزیز خود را در بهترین حالت ببینند و به همین خاطر مهم‌ترین تجربه‌های

خویش را به آن‌ها تقدیم می‌کنند و این‌ها الگوهایی تربیتی می‌باشند تا به وسیلهٔ آن‌ها همهٔ جوانان هدایت شوند!

(۲) این پدران و مادران دیدن فرزندان عزیز خودشان را در بهترین حالت دوست دارند و به همین خاطر مهم‌ترین تجارب

خود را به آن‌ها تقدیم می‌کنند و اینان الگوهایی تربیتی‌اند تا با آن‌ها تمام جوانان را راهنمایی کنند!

(۳) این پدرها و مادرها دوست دارند فرزندانشان را که عزیز هستند، در بهترین حال ببینند و به همین خاطر مهم‌ترین

تجربه‌های خودشان را به آنان پیشکش می‌کنند و این نمونه‌ای پرورشی می‌باشد تا به وسیلهٔ آن تمام جوانان راهنمایی شوند!

(۴) اینان پدرها و مادرهایی هستند که دیدن فرزندان عزیزشان را در بهترین حالت دوست دارند و بدین خاطر تجربه‌های

مهمشان را به آن‌ها تقدیم می‌کنند و این‌ها نمونه‌هایی پرورشی هستند تا با آن‌ها همهٔ جوانان را هدایت کنند!

۸۴- « هُنَاكَ طَيِّبٌ تَعْرِفُ بَغْرِيزَتَهَا الْأَعْشَابَ الْمُنَاسِبَةَ وَ قَدْ تَدَلُّ الْعُلَمَاءُ عَلَى اسْتِعْمَالِ الْأَعْشَابِ الطَّيِّبَةِ لِلْوَقَايَةِ عَنِ

كثِيرٍ مِنَ الْأَمْرَاضِ الْمُخْتَلِفَةِ! »:

(۱) آنجا پرندگان گیاهان مناسب را با غریزهٔ خود می‌شناسند و گاهی دانشمندان را به کاربرد گیاهان دارویی برای

پیشگیری شماری از بیماری‌های گوناگون راهنمایی می‌کنند!

(۲) بعضی پرندگان هستند که گیاهان مناسب را با غریزه‌شان می‌شناسند و گاهی دانشمندان را به کاربرد گیاهان دارویی

برای پیشگیری از بسیاری از بیماری‌های مختلف راهنمایی می‌کنند!

(۳) وجود دارند پرندگانی که به وسیلهٔ غریزه گیاهان مناسب خود را می‌شناسند و گاه دانشمندان را به کاربرد گیاهان

دارویی برای گسترش شماری از بیماری‌های گوناگون راهنمایی کرده‌اند!

(۴) پرندهایی هستند که با غریزهٔ خود گیاهان مناسب را می‌شناسند و گاهی دانشمندان را به کاربرد گیاهان دارویی

برای پیشگیری از بسیاری از بیماری‌های گوناگون راهنمایی می‌کنند!

۸۵- « رُيَمَا يُنِيرُ الْبَشَرَ الْمُدُنَ بِالْإِنْفَاعِ بِنَوْعٍ مِنَ الْبَكْتِيرِيَا الَّتِي تَعِيشُ تَحْتَ عُيُونِ الْأَسْمَاكِ الْمُضِيئَةِ وَ يَسْتَعِينُ بِهَذِهِ الْمُعْجَزَةِ الْبَحْرِيَّةِ! »:

- (۱) چه بسا انسان با بهره بردن از انواع باکتری‌هایی که زیر چشمان ماهی‌های درخشان زنده هستند، شهرها را نورانی کند و از این معجزه دریایی کمک بخواند!
- (۲) شاید بشر با بهره‌مند شدن از نوعی از باکتری‌هایی که زیر چشم ماهی‌های نورانی زندگی می‌کند، به شهرها روشنایی دهد و این چنین معجزه دریا را به کار بگیرد!
- (۳) چه بسا انسان با بهره‌مند شدن از نوعی از باکتری که زیر چشمان ماهی‌های درخشان زندگی می‌کند، شهرها را روشن کند و این معجزه دریایی به او کمک کند!
- (۴) شاید بشر با بهره بردن از نوعی از باکتری که زیر چشمان ماهی‌های نورانی زندگی می‌کند، شهرها را نورانی کند و از این معجزه دریایی یاری بجوید!

۸۶- عَيْنَ الصَّحِيحِ:

- (۱) لِمَ تُصْعِرِينَ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَ تَمْشِينَ فِي الْأَرْضِ مَرْحَأً؟! برای چه با تکبر از مردم روی بر می‌گردانید و با ناز و خودپسندی در زمین راه می‌روید؟!
- (۲) أَعْلَمُ النَّاسِ مَنْ جَمَعَ عِلْمَ الْأَخْرَيْنِ إِلَى عِلْمِهِ!: مردمی می‌شناسم که دانش دیگران را به دانش خود می‌افزایند!
- (۳) عَلَيْكُمْ أَنْ تُهْدِيَا عِيُوبِي إِلَى صَادِقِينَ إِنْ تَكُونَا مِنْ خَيْرِ إِخْوَانِي!: شما باید عیب‌های مرا صادقانه به من هدیه کنید اگر از بهترین دوستانم هستید!
- (۴) عِنْدَ الْغَضَبِ مَا أَرْضَى الْمُؤْمِنُ رَبَّهُ الْعَظِيمَ بِمِثْلِ الْحِلْمِ!: هنگام خشم، مؤمن پروردگارش را (با چیزی) مانند بردباری خشنود نمی‌کند!

۸۷- عَيْنَ الْخَطَأِ:

- (۱) تَلَوَّثَ الْهَوَاءُ يُسَبِّبُ الْأَمْطَارَ الْحَمْضِيَّةَ تَسْبِيباً فِي الْمُدُنِ الْكَبِيرَةِ،: آلودگی هوا بی‌شک موجب باران‌های اسیدی در شهرهای بزرگ می‌گردد،
- (۲) وَ تَلَوَّثَ الْبَيْئَةُ بِسَبَبِ الْأَسْمَدَةِ الْكِيمِيَاوِيَّةِ تُهَدِّدُ صِحَّتَنَا تَهْدِيداً مُرْعِباً،: و آلودگی محیط زیست به‌علت کودهای شیمیایی به طرز وحشتناکی سلامتیمان را تهدید می‌کند،
- (۳) وَ الْإِكْتَارُ فِي إِجَادِ التَّقَايَاتِ الْمَنْزِلِيَّةِ وَ الصَّنَاعِيَّةِ سِيُهَدِّمُ مُسْتَقْبَلَنَا تَهْدِيمَ الْحُرُوبِ،: و زیاده‌روی در ایجاد زباله‌های خانگی و صنعتی مانند جنگ‌ها آینده ما را ویران خواهد کرد،
- (۴) وَ هَكَذَا سَوْفَ نَتَعَدَّى عَلَى تَوَازَنِ الْبَيْئَةِ تَعَدِّي الظَّالِمِينَ!: و این‌گونه ما به طور ستمگرانه‌ای به تعادل محیط زیست دست‌درازی خواهیم کرد!

۸۸- « دانش‌آموزان به سخن آموزگار خود گوش فرا داده بودند! » عین الخطأ:

(۱) كَانَ الطَّلَابُ إِسْتَمَعُوا إِلَى كَلَامِ مَعْلَمِهِمْ!

(۲) كُنَّ الطَّالِبَاتُ إِسْتَمَعْنَ إِلَى كَلَامِ أَسْتَاذَتِهِنَّ!

(۳) الطَّلَابُ كَانُوا قَدْ إِسْتَمَعُوا إِلَى كَلَامِ أَسْتَاذِهِمْ!

(۴) الطَّالِبَاتُ كُنَّ قَدْ إِسْتَمَعْنَ إِلَى كَلَامِ مَعْلَمَتِهِنَّ!

۸۹- عین الخطأ عن المُعَادِل:

(۱) الْإِنْسَانُ بِكُلِّ لِسَانٍ إِنْسَانٌ! بگو چند زبان می‌دانی تا بگویم چند نفر هستی!

(۲) مَنْ فَكَّرَ قَبْلَ الْكَلَامِ قَلَّ خَطْوُهُ! نباید سخن گفت ناساخته / شاید بریدن نینداخته!

(۳) مَنْ جَرَّبَ الْمُجَرَّبَ حَلَّتْ بِهِ النَّدَامَةُ! دود از کُنده بلند می‌شود!

(۴) مَا أَضْمَرَ أَحَدٌ شَيْئاً إِلَّا ظَهَرَ فِي فَلَتَاتِ لِسَانِهِ وَصَفَحَاتِ وَجْهِهِ! رنگ رخساره خبر می‌دهد از سِرّ درون!

■ ■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٩٠ - ٩٤) بما يناسب النص:

﴿ ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ ﴾ إِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ قَدْ بَحَثُوا عَنْ وَسِيلَةٍ لِدَفْعِ النَّفَايَاتِ

من قديم الزمان، فوجدوا أن الماء الجاري هو أفضل طريق للتخلص منها، لأنهم اعتقدوا بأن البحار تقدر على

تنظيف نفسها، فتلوث المصادر الأرضية قد كان من أكبر تلوثات المياه.

و في عصرنا الحالي اشتدت التلوثات بسبب النشاطات الزراعية والصناعية حين تدخل في البحر المياه الملوثة

بعد الإكثار في استخدام المبيدات الزراعية والأسمدة الكيماوية، و أيضاً بعد أن تصب (ميريد) المواد

الكيماوية و النفايات النفطية للمصافي و آبار البحر المجاورة في المياه؛ ثم يظهر الخطر بأقوى صورته عندما

تتأثر الأحياء البحرية بهذه الملوثات و خاصة الأسماك التي تحسب مصدراً غذائياً رئيسياً لكثير من الناس و

سكان المناطق الساحلية.

٩٠- عَيْنَ مَا لَا يَرْتَبِطُ بِمَفْهُومِ النَّصِّ:

- (١) إِنَّكُمْ مَسْئُولُونَ عَنِ الْبِقَاعِ وَالْبَهَائِمِ!
- (٢) آبُ كِهْ اَز سِرْ كِذْشْتْ كِهْ يَكْ وَجِبْ، كِهْ صَدْ وَجِبْ!
- (٣) سَلِّ الْمَصَانِعَ رَكْبًا تَهِيمًا فِي الْفَلَوَاتِ تُو قَدْرَ آبِ كِهْ دَانِي كِهْ دَر كِنَارِ قُرَاتِي!
- (٤) هِرْ كِهْ بَكْنَدَدِ نَمَكْشِ مِي زَنْدِ وَايْ بِهْ رُوْزِي كِهْ بَكْنَدَدِ نَمَكْ!

٩١- عَيْنَ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاغِ حَسَبِ النَّصِّ: كَانَ بَعْضُ النَّاسِ اعْتَقَدُوا بِأَنَّ . . .

- (١) مِيَاهِ الْبِحَارِ تُنْظَفُ نَفْسَهَا بَعْدَ التَّلَوُّثِ أَيْضًا!
- (٢) جَهْلُهُمْ بِمُهَدَّدَاتِ نِظَامِ الطَّبِيعَةِ سَبَبَ تَلَوُّثَاتِ الْمِيَاهِ!
- (٣) تَلَوُّثُ الْمِيَاهِ مِنْ مَصَادِرِ أَرْضِيَّةٍ دَائِمًا!
- (٤) مِيَاهِ الْبِحَارِ قَادِرَةٌ عَلَى تَنْظِيفِ التَّلَوُّثَاتِ وَحِيدَةً!

٩٢- أَيُّ إِجْرَاءٍ لَا يُؤَدِّي إِلَى تَقْلِيلِ تَلَوُّثِ الْمِيَاهِ؟

- (١) دَفْعُ النُّفَايَاتِ فِي الْأَمَاكِنِ الَّتِي يَكُونُ ضَرَرُهُ أَقْلًا!
- (٢) تَغْيِيرُ الْمَصَادِرِ الْغِذَائِيَّةِ لِسُكَّانِ الْمُدُنِ السَّاحِلِيَّةِ!
- (٣) الْإِسْتِفَادَةُ مِنَ الْأَسَالِيبِ الْحَدِيثَةِ فِي مَجَالِ الزَّرَاعَةِ!
- (٤) إِصْلَاحُ نَشَاطَاتِ تُسَبِّبُ الْإِخْتِلَالَ فِي تَوَازُنِ الْبِيئَةِ!

■ عَيْنَ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٩٣ وَ ٩٤)

٩٣- « كَسَبَتْ - تَقْدَرُ - تَلَوُّثُ - الْمِيَاهُ »:

- (١) تَقْدَرُ: فَعْلٌ مُضَارِعٌ - لِلْغَائِبَةِ - مُجَرَّدٌ ثَلَاثِيٌّ - مَعْلُومٌ - مَعْرَبٌ / فَعْلٌ وَ مَعَ فَاعِلِهِ جُمْلَةٌ فَعْلِيَّةٌ
- (٢) كَسَبَتْ: فَعْلٌ مَاضٍ - لِلْغَائِبَةِ - مُجَرَّدٌ ثَلَاثِيٌّ - لَازِمٌ - مَبْنِيٌّ - مَعْلُومٌ / فَعْلٌ وَ فَاعِلُهُ «أَيْدِيٌّ» وَ الْجُمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ
- (٣) تَلَوُّثٌ: اِسْمٌ - مَفْرَدٌ مَذَكَّرٌ - مَصْدَرٌ مُزِيدٌ (مِنْ بَابِ تَفَعَّلَ) - مَعْرَبٌ / مَبْتَدَأٌ وَ مَرْفُوعٌ بِالضَّمَّةِ وَ الْجُمْلَةُ اِسْمِيَّةٌ
- (٤) الْمِيَاهُ: اِسْمٌ - جَمْعٌ تَكْسِيرٌ (مَفْرَدُهُ: الْمَاءُ؛ مَذَكَّرٌ) - مَعْرُوفٌ بِأَلٍ - مَعْرَبٌ / فَاعِلٌ لِفِعْلِ «تَدَخَّلُ» وَ مَرْفُوعٌ بِعَلَامَةِ الضَّمَّةِ

٩٤- « المُجَاوِرَة - صُور - تَتَأَثَّر - تُحَسَّبُ »:

- (١) صُور: اسم - جمع تكسير (مفرده: صورة؛ مؤنث) - معرب / مضاف إليه و مجرور بالكسرة
- (٢) تُحَسَّبُ: فعل مضارع - للغائبة - مجرّد ثلاثي - مجهول - معرب / فعل و مع نائب فاعله جملة فعلية
- (٣) المُجَاوِرَة: اسم - مفرد مؤنث - مصدر (من باب مفاعلة) / صفة و مجرور بالتبعية للموصوف «أبار»
- (٤) تَتَأَثَّر: فعل مضارع - للغائبة - مزيد ثلاثي من باب «تفعل» - معلوم / فعل و فاعله «الأحياء»، و الجملة فعلية

■ ■ عيّن المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٩٥ - ١٠٠)

٩٥- عيّن الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (١) إِنَّ اللَّهَ لَا يَرْحَمُ مَنْ لَا يَرْحَمُ النَّاسَ!
- (٢) النَّحَاسُ عُنْصُرٌ فَلِزِيٍّ مُوَصَّلٌ لِلْحَرَارَةِ وَالْكَهْرِبَاءِ!
- (٣) قَامَ الْفَرْدُ بِإِنْشَاءِ عَشْرَاتِ الْمَصَانِعِ فِي عِشْرِينَ دَوْلَةً!
- (٤) كَانَ بَائِعُ الْفَوَاكِهِ مُتَرَدِّدًا فِي بَيْعِ الْفَوَاكِهِ بِسِعْرِ رَخِيصٍ!

٩٦- عيّن الخطأ في العدد و المعدود:

- (١) لِبَيْتِ أَخِي الْأَكْبَرِ أَرْبَعُ غُرَفَاتٍ إِحْدَاهَا أَجْمَلٌ مِنْ غَيْرِهَا!
- (٢) غَرَسَ الْمُزَارِعُ الْعَجْوُزَ فِي حَدِيقَتِهِ تِسْعَةَ وَ ثَلَاثِينَ أَشْجَارًا!
- (٣) إِنَّ الْإِنْفِجَارَ فِي الْمَوْقِفِ أَدَّى إِلَى إِحْتِرَاقِ سَيَّارَتَيْنِ اثْنَتَيْنِ!
- (٤) لَا أَصَدِّقُ أَنَّ ذَلِكَ الرَّجُلَ قَتَلَ سِتَّةَ عَشَرَ طِفْلًا أَمَامَ الْمَلْعَبِ!

٩٧- عيّن فعلاً يمكن أن يتغير زمنه في الترجمة:

- (١) مِنْ قَصَّرَ فِي أَدَاءِ وَاجِبَاتِهِ حَزِينٌ عِنْدَ الْإِمْتِحَانِ!
- (٢) إِنْ تَتَعَلَّمِي دُرُوسَكَ جَيِّدًا تَتَجَحِّي فِي إِمْتِحَانَاتِكَ!
- (٣) مَا كَتَبَ الْمُعَلِّمُ عَلَى السَّبُورَةِ عِنْدَمَا دَرَسَ فِي الصَّفِّ!
- (٤) أَيُّهَا الطَّلَابُ! مِنْ إِجْتِهَدَ لَيْلًا وَ نَهَارًا تَقَدَّمَ فِي دُرُوسِهِ!

٩٨- عَيْن الوصف جملة فعلية:

- (١) إِنَّ الْمُخْتَرِعِينَ لَا يَخَافُونَ الْوَقْعَ فِي الْخَطَا وَ يَفْخَرُونَ بِمَا يَسْتَطِيعُونَ إِنْجَازَهُ!
- (٢) إِذَا لَا يَنْسَى أَحَدٌ مَسْئُولِيَّتَهُ وَ يُنْظَفُ الْبَيْئَةُ مِنْ مُلَوِّثَاتٍ تَضَرَّنَا فَسَوْفَ نَشَاهِدُ تَغْيِيرًا فِي الْآتِي!
- (٣) مَا مِنْ أَحَدٍ مَسْئُولٍ عَنِ عَدَمِ سَعَادَتِكَ لِأَنَّكَ أَنْتَ الَّذِي يَخْتَارُ كَيْفَ يَنْظُرُ إِلَى الْأُمُورِ وَ يُدِيرُهَا!
- (٤) إِنَّ الْحَيَاةَ سَلْسَلَةٌ غَيْرُ مُنْتَهِيَةٍ مِنَ الْمَشَاكِلِ وَ أَعْتَقِدُ أَنَّ حَلَّ إِحْدَى تِلْكَ الْمَشَاكِلِ هُوَ بَدَايَةُ لِمَشْكَلَةٍ أُخْرَى!

٩٩- عَيْن الصَّحِيحِ عَنِ الْحَالِ فِي الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ:

- (١) كَيْفَ كَانَ الْجَوُّ بِالْأَمْسِ؟ أَصْبَحَ الْجَوُّ بَعْدَ غُرُوبِ الشَّمْسِ مُمَطَّرًا!
- (٢) كَانَ الْأَوْلَادُ يَلْعَبُونَ فِي سَاحَةِ الْمَدْرَسَةِ مَسْرُورِينَ مِنْ عَمَلِهِمْ!
- (٣) رَأَيْتُ رِجْلَ الطِّفْلِ وَ هُوَ قَدْ انْكَسَرَ فِي الْمَدْرَسَةِ أَمْسَ!
- (٤) أَسَّسَ الْفَرْدُ نَوْبِلَ مُؤَسَّسَتِهِ وَ هُوَ مَحْزُونًا مِنْ أَعْمَالِهِ!

١٠٠- عَيْنُ فِعْلًا قَدْ أَكَّدَ بِمَصْدَرِهِ:

- (١) تَدَخَّلَ الْإِنْسَانُ فِي الطَّبِيعَةِ يُسَبِّبُ فِيهَا إِخْتِلَالَ!
- (٢) قَدْ يَظْلِمُ الْإِنْسَانُ الطَّبِيعَةَ فِي نَشَاطَاتِهِ ظُلْمًا وَاسِعًا!
- (٣) الْمُزَارِعُ يُفَكِّرُ فِي سَبَبِ الْإِخْتِلَالِ تَفْكِيرًا يُؤْصِلُهُ إِلَى نَتِيجَةٍ!
- (٤) كَانَتِ الْبُومَاتُ تَهْجُمُ عَلَى الْأَفْرَاحِ هُجُومًا فِي الْمَزْرَعَةِ وَ تَأْكُلُهَا!

۱۰۱- کدام یک از گزینه‌های زیر مطلب نادرستی را درباره جغرافیای تاریخی بیان کرده است؟

- (۱) جغرافیای تاریخی به مطالعه سرزمین‌ها در گذشته می‌پردازد و می‌تواند در تهیه نقشه‌ها به ما کمک کند.
- (۲) مورخان نقش و تأثیر پدیده‌های طبیعی و عوامل اقلیمی را در رویدادها و تحولات تاریخی مورد توجه قرار داده‌اند.
- (۳) این علم انسان را با ویژگی‌های طبیعی و انسانی و روابط بین آن‌ها در مناطق مختلف آشنا می‌کند تا از آن در جهت بهبود زندگی خود استفاده کند.
- (۴) دسترسی به دریاها و آب‌های آزاد و نقش آن‌ها در ایجاد ارتباط از مواردی است که در جغرافیای تاریخی بررسی می‌شود.

۱۰۲- کدام یک از مجموعه حوادث زیر مربوط به دوران پس از عصر تاریکی در یونان باستان می‌باشد؟

- (۱) سر برآوردن دولت‌شهرها، جنگ‌های پلوپونزی، امپراتوری اسکندر
- (۲) برگزاری نخستین دوره بازی‌های المپیک، عصر میسنی، جنگ‌های ایران و روم
- (۳) ضعیف شدن تمدن میسن، شکل‌گیری تمدن کرت، ظهور مقدونیه
- (۴) کشمکش مینوسیان با اقوام مهاجر، تشکیل تمدن میسن، ظهور هومر

۱۰۳- در دوران ساسانی، نقاشان ایرانی در ترسیم چه نقوشی مهارت فراوانی از خود نشان دادند؟

- (۱) جنگ‌افزارها و سایر ابزارها
- (۲) گل و گیاه، جانوران و انسان
- (۳) بناهای طاق‌دار، گنبدی و دارای ایوان
- (۴) دیواره‌های سنگی و صخره‌ها

۱۰۴- مورخان در دوران اسلامی، گزارش‌ها و نوشته‌های خود را به چه روش‌هایی تنظیم و ارائه می‌کردند؟

- (۱) تحلیلی و روایی
- (۲) روایی و موضوعی
- (۳) ترکیبی و تحلیلی
- (۴) سال‌شماری و موضوعی

۱۰۵- کدام یک از موارد زیر از رویدادهای علمی و فکری مسلمانان در عصر عباسیان نبوده است؟

- (الف) ابداع یک نظام دیوانی منظم و منسجم
- (ب) به‌وجود آمدن نهضت ترجمه برای انتقال آثار علمی و فرهنگی تمدن‌های گوناگون به عالم اسلامی
- (ج) ایجاد وحدت فرهنگی میان اقوام مختلف
- (د) مشارکت ایرانیان در اداره امور خلافت و اوج‌گیری فعالیت‌های علمی و فکری مسلمانان

- (۱) «الف» و «ب»
- (۲) «ب» و «د»
- (۳) «الف» و «ج»
- (۴) «ج» و «د»

۱۰۶- هر یک از عبارات زیر مربوط به رویدادهای زمان حکومت کدام یک از سلسله‌ها است؟

الف) در دوره حکومت آنان، به دلیل رشد شهرنشینی و توسعه مناسبات شهری، طبقه بازرگان شهری بیش از پیش اهمیت یافت.

ب) آن‌ها شبکه منظمی از داعیان (مبلغان) را تشکیل دادند که به صورت سری فعالیت می‌کردند.

ج) آنان برای اینکه مردم، حکومتشان را بپذیرند و در برابر آن مقاومت نکنند به ترویج تفکر جبرگرایی پرداختند.

د) در دوره آنان، زبان و ادب فارسی اوج گرفت و به‌عنوان زبان علم و دین در کنار زبان عربی قرار گرفت.

۱) سامانیان - عباسیان - امویان - سلجوقیان

۲) سلجوقیان - امویان - عباسیان - سامانیان

۳) سلجوقیان - عباسیان - امویان - سامانیان

۴) طاهریان - امویان - عباسیان - سلجوقیان

۱۰۷- روابط پادشاهان و پاپ‌ها در قرون وسطی به چه صورت بود و این رابطه چگونه زمینه‌های شکل‌گیری رنسانس را فراهم کرد؟

۱) آمیزه‌ای از رقابت و همکاری بود که رفته‌رفته به درگیری‌هایی مبدل شد که استقلال و آزادی عمل بیشتری برای دولت - شهرهای ایتالیایی به وجود آورد.

۲) پاپ به‌طور دائم در امور سیاسی دخالت می‌کرد و این مسئله پادشاهان را بر آن داشت تا با بازگشت به فرهنگ یونان باستان از نفوذ و قدرت کلیسا بکاهند.

۳) اتحاد پادشاهان و پاپ‌ها تجلی هم‌نوایی دین و حکومت در قرون وسطی بود که زمینه آشنایی با دستاوردهای سایر ملل از جمله مسلمانان را فراهم کرد.

۴) درگیری پاپ و امپراتور مقدس روم بر سر انتصاب اسقف‌ها و اعطای حلقه و عصای اسقفی، طبقه بازرگان را از آینده اقتصادی آن دوره نامطمئن کرد.

۱۰۸- کدام یک از عبارات زیر در مورد شخصیت و اقدامات آقامحمدخان قاجار پس از تاج‌گذاری او، نادرست است؟

الف) برای دستیابی به غنایم و گنجینه جواهرات، راهی منطقه قفقاز شد.

ب) پس از تاج‌گذاری به‌عزم برچیدن بساط حکومت جانشینان نادرشاه، راه خراسان را در پیش گرفت.

ج) به‌سبب بی‌رحمی و کینه‌توزی‌اش، برای یکپارچگی سیاسی و بازگرداندن حاکمیت دولت مرکزی به سراسر قلمرو ایران، چندان تلاشی انجام نداد.

د) در جریان لشکرکشی به قفقاز به دست چند تن از همراهانش به قتل رسید (۱۲۱۱ق/ ۱۱۷۵ش).

۱) «الف» - «ب»   ۲) «ج» - «د»   ۳) «الف» - «ج»   ۴) «ب» - «د»

۱۰۹- کدام گزاره (یا گزاره‌ها) در ارتباط با تدوین متمم قانون اساسی در دوره مشروطه نادرست است؟

- (الف) با تلاش‌های آیت‌الله شیخ فضل‌الله نوری، اصل دوم متمم قانون اساسی با تأیید علمای ایران و مراجع بزرگ نجف تصویب شد.
 (ب) براساس اصل دوم متمم قانون اساسی، یک هیئت دهنفرد ثابت از مجتهدان و فقیهان اسلام در مجلس شورای ملی شرکت می‌کردند.
 (ج) کمیسیون متشکل از شش تن از نمایندگان، برای تدوین «متمم قانون اساسی» تشکیل شد.
 (د) در هیچ‌یک از دوره‌های مجلس شورای ملی به انطباق قوانین با قواعد اسلامی و دستورهای شرع عمل نشد.
- (۱) «ج» (۲) «ب» و «د» (۳) «ب» (۴) «الف» و «د»

۱۱۰- در چند عبارت متن زیر در رابطه با اتحاد آلمان در قرن نوزدهم میلادی غلط علمی یافت می‌شود؟

«ملی‌گرایان آلمانی، خواهان یگانگی تمام آلمانی‌ها و تشکیل کشوری واحد بودند. امپراتوری اتریش - مجارستان موافق چنین وحدتی بود و شکل‌گیری آلمان متحد و نیرومند را فرصتی برای خویش می‌دانست. ایالت پروس یکی از بزرگ‌ترین و قدرتمندترین ایالت‌های اتحادیه آلمانی به‌دنبال وحدت آلمان بود. ویلهلم یکم فرمانروای اتریش به کمک صدراعظم پروس، بیسمارک، سرزمین‌های آلمانی را متحد و امپراتوری آلمان را تأسیس کرد. اتریش برای رسیدن به این موفقیت بزرگ، با کشورهای دانمارک و فرانسه متحد شد.»

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۱۱- کدام گزاره، درباره حوادث پایانی جنگ جهانی اول درست است؟

- (۱) در جبهه غربی، فرانسوی‌ها با حمایت سایر دولت‌های متفق مقاومت کردند و جنگ را به حالت فرسایشی درآوردند.
 (۲) لنین که به مردم وعده صلح داده بود؛ متصرفات وسیعی را به متحدین واگذار کرد و در مقابل، با آن‌ها قرارداد صلح بست.
 (۳) با اعلان جنگ توسط آمریکا و ورود نیروهای تازه‌نفس آمریکایی متحدین یکی پس از دیگری تسلیم شدند.
 (۴) دولت عثمانی به متحدین پیوست و توانست موفقیت‌هایی به‌دست آورد.

۱۱۲- پس از استعفای دکتر مصدق از مقام خود در تیرماه ۱۳۳۱، محمدرضاشاه بی‌درنگ دست به چه اقدامی زد؟

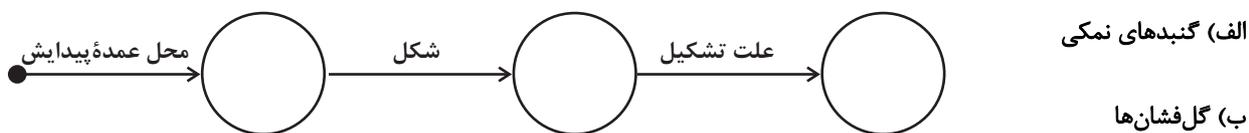
- (۱) با آیت‌الله کاشانی تماس گرفت و خواستار بازگشت مصدق شد.
 (۲) تصمیم گرفت وزارت جنگ و فرماندهی نیروهای مسلح را در اختیار مصدق قرار دهد.
 (۳) با انگلستان بر سر انتصاب سرلشکر زاهدی به نخست‌وزیری به توافق رسید.
 (۴) احمد قوام را مأمور تشکیل دولت کرد.

۱۱۳- به‌لحاظ تحلیل‌های جریان‌شناسانه، چند مورد از گزاره‌های زیر درست است؟

- (الف) سازمان مجاهدین خلق: از همان آغاز، تفکر مارکسیستی داشتند که به جنگ مسلحانه روی آورده بودند.
 (ب) سازمان نقاب: تعدادی از افسران وابسته به رژیم پهلوی، با پشتیبانی سیا و حکومت بعثی عراق بودند.
 (ج) حزب توده: به نفع حکومت انگلستان در ایران جاسوسی می‌کرد که بعد از طراحی کودتا در سال ۱۳۶۰ سران آن دستگیر شدند.
 (د) حزب ملل اسلامی: این گروه مبارزه مسلحانه و ترور سران حکومت پهلوی را محور کار خود قرار داده بودند.
 (ه) سپاه پاسداران انقلاب اسلامی: وظیفه حفظ نظم و امنیت و دستگیری سران جنایتکار رژیم پهلوی بر عهده داشت.

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۱۴- کدام گزینه در رابطه با دو پدیده «الف» و «ب»، نمودار زیر را به درستی تکمیل می کند؟

(۱) رشته کوه زاگرس (ب) منطقه کوهستانی مرکزی - الف) هلالی (ب) گنبدی یا مخروطی - الف) عوامل بیرونی (ب) عوامل درونی

(۲) الف) شمال شرقی ایران (ب) جنوب استان سیستان و بلوچستان - الف) مخروطی (ب) تقریباً گنبدی - الف) عوامل درونی (ب) عوامل بیرونی

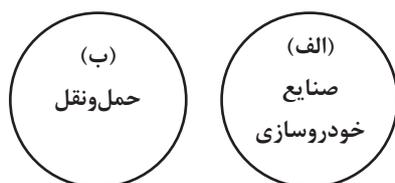
(۳) الف) رشته کوه زاگرس (ب) استان هرمزگان - الف) تقریباً گنبدی (ب) گنبدی یا مخروطی - الف) وزن کمتر نمک نسبت به رسوبات اطراف

(ب) خروج گاز یا بخار آب از اعماق زمین

(۴) الف) رشته کوه البرز (ب) استان هرمزگان - الف) تقریباً گنبدی (ب) هلالی - الف) وزن بیشتر نمک نسبت به رسوبات اطراف (ب) انباشت مواد

حاصل از فرسایش

۱۱۵- اگر موارد (الف) و (ب) از انواع مختلف فعالیت های اقتصادی باشند، کدام عبارت مطلب نادرستی را بیان می کند؟

(۱) الف) شامل مجموعه فعالیت هایی است که به تغییر شکل فیزیکی یا شیمیایی مواد مختلف

اولیه و تبدیل آن ها به محصولات جدید منجر می شود.

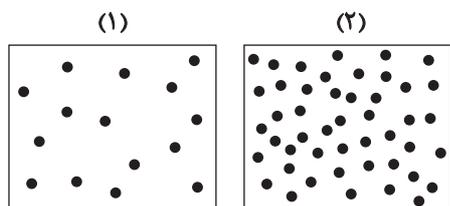
(۲) رشد و توسعه (الف) وابسته به تحقیقات و پژوهش های متعددی است که توسط فعالیت های نوع سوم اقتصادی صورت می گیرد.

(۳) تداوم فعالیت های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جامعه و امکان بهره‌وری بهینه از استعداد های محیطی، از نتایج وجود (ب) در یک کشور

است.

(۴) الف) همانند (ب) شامل فعالیت هایی است که به طور غیرمستقیم در بهبود کیفیت و کمیت تولیدات کشور مؤثر هستند.

۱۱۶- با توجه به شکل زیر و موارد مذکور، کدام گزینه مطلب کاملاً درستی را بیان کرده است؟

الف) بیابان نامیب

ب) بیابان گبی

(۱) علت تشکیل «الف» برخلاف «ب»، عاملی است که در شکل «۱» نسبت به شکل «۲» نمایان است.

(۲) علت تشکیل «الف» برخلاف «ب»، عاملی است که در شکل «۲» نسبت به شکل «۱» مشهود است.

(۳) علت تشکیل «الف» مشابه «ب»، عاملی است که در شکل «۲» نسبت به شکل «۱» نمایان است.

(۴) علت تشکیل «الف» مشابه «ب»، عاملی است که در شکل «۱» نسبت به شکل «۲» مشهود است.

۱۱۷- مقایسه احتمال هر یک از موارد «الف» تا «د»، در نواحی آب و هوایی مختلف، در کدام گزینه به درستی تدوین شده است؟

(الف) بارش در روزهای گرم تابستان

(ب) بارش طی روزهای سرد زمستان

(ج) رویش جنگل‌های خزان‌دار

(د) رویش جنگل‌های مخروطی

(۱) آب و هوای معتدل: الف < ب

(۲) آب و هوای سردسیری: ب < الف

(۳) آب و هوای معتدل: ج < د

(۴) آب و هوای سردسیری: ج < د

۱۱۸- در تکمیل تصویر زیر، کدام گزینه به مطلب نادرستی اشاره دارد؟

(۱) «ب» می‌تواند مصداق «تغییر در مرز، قلمرو یا وسعت نواحی» باشد.

(۲) «الف» می‌تواند اجرای غیراصولی اصلاحات ارضی روستاها در سال ۱۳۴۱ ش. باشد.

(۳) «الف» می‌تواند پدیده‌ای باشد که از نتایج آن، سه برابر شدن تعداد شهرهای کشورمان در طول سه دهه اخیر است.

(۴) «ب» می‌تواند پدیده‌ای باشد که از جمله نمونه‌های آن، رواج غذایی ژاپنی مانند سوشی در کشوری نظیر ایران است.

۱۱۹- در مورد «مرزهای طبیعی»، کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«خط مرزی تالوگ، ... در کشور ما، ... از مزیت مهم این خط مرزی نسبت به انواع دیگر بهره می‌برد (می‌برند).»

(۱) عمیق‌ترین نقاط بستر رود را به هم وصل می‌کند - کرخه و کارون به‌طور مشترک

(۲) خطی فرضی است که فاصله یکسانی از هر دو ساحل دارد - کرخه و کارون به‌طور مشترک

(۳) عمیق‌ترین نقاط بستر رود را به هم وصل می‌کند - کارون متفاوت از کرخه

(۴) خطی فرضی است که فاصله یکسانی از هر دو ساحل دارد - کرخه متفاوت از کارون

۱۲۰- با توجه به نقش جغرافیا در قدرت ملی کشورها، هر کدام از گزاره‌های زیر به کدام یک از عوامل جغرافیایی مؤثر بر قدرت ملی دلالت دارد؟

(الف) افزایش وابستگی به واردات در صورت مواجه شدن یک کشور با کمبود آب یا پدیده فرسایش

(ب) راتزل معتقد بود علت اینکه کشور لهستان در دوره‌هایی از تاریخ موجودیت خود را از دست داده، قرارگیری بین دو یا چند قدرت بزرگ بوده است.

(ج) آلفرد ماهان در کتاب خود نشان داد که چگونه انگلستان بر رقیبان خود پیروز شد.

(د) کشور لهستان نسبت به کشور اندونزی از قابلیت دفاعی بیشتری برخوردار است.

(۱) منابع انرژی و معدنی کشور - وسعت کشور - موقعیت جغرافیایی کشور - موقعیت جغرافیایی کشور

(۲) بنیادهای زیستی کشور - موقعیت جغرافیایی کشور - موقعیت جغرافیایی کشور - شکل کشور

(۳) بنیادهای زیستی کشور - موقعیت جغرافیایی کشور - منابع انرژی و معدنی کشور - ناهمواری‌های کشور

(۴) منابع انرژی و معدنی کشور - شکل کشور - موقعیت جغرافیایی کشور - جمعیت کشور

۱۲۱- با توجه به تأثیر متقابل حمل‌ونقل و سیاست در پهنه جغرافیایی، موارد «الف» تا «د» در عبارات زیر به ترتیب، با کدام گزینه مطابقت دارد؟

- در طی هشت سال جنگ تحمیلی رژیم بعث عراق علیه کشور ما، حمل‌ونقل جاده‌ای، ریلی و هوایی نقش مهمی در جابه‌جایی نیروهای

(الف)

نظامی و تجهیزات در مناطق عملیاتی و موفقیت رزمندگان داشتند.

(ب)

- سازمان حمل‌ونقل شهرداری مشهد، با اجرای طرح ترافیک زوج و فرد، باعث کاهش میزان ترافیک و افزایش استفاده از حمل‌ونقل

(د)

(ج)

عمومی در مرکز این شهر شده است.

(۱) کنش سیاسی - تأثیر جغرافیا بر سیاست - نهاد سیاسی - تأثیر جغرافیا بر نوع سیاستگذاری‌ها

(۲) قدرت سیاسی - تأثیر سیاست بر جغرافیا - ناحیه سیاسی - تأثیر جغرافیا بر مدیریت سیاسی و اداری

(۳) کنش سیاسی - تأثیر حمل‌ونقل بر سیاست - نهاد سیاسی - تأثیر سیاست بر فضای جغرافیایی

(۴) قدرت سیاسی - تأثیر حمل‌ونقل بر سیاست - ناحیه سیاسی - تأثیر تصمیمات سیاسی بر جغرافیا

۱۲۲- با توجه به عبارت «در سال ۱۳۶۹، زمین‌لرزه‌ای به بزرگی ۷/۴ ریشتر در شهر رودبار تلفات و خسارات زیادی را به بار آورد» پاسخ صحیح سؤالات زیر در کدام گزینه مشاهده می‌شود؟

(الف) این زمین‌لرزه در میان چه مدارها یا نصف‌النهارهایی به وقوع پیوسته است؟

(ب) علت اصلی لرزه‌خیزی این منطقه چه بوده است؟

(ج) کارشناسان، میزان تخریب ناشی از این زمین‌لرزه را چگونه برآورد می‌کنند؟

(۱) حد فاصل مدار ۴۴ تا ۶۳ درجه نیمکره شمالی - همگرایی صفحات عربستان و اقیانوس هند، اوراسیا - دستگاه لرزه‌نگار

(۲) حد فاصل مدار ۲۵ تا ۴۰ درجه نیمکره شمالی - واگرایی کمربند میانی اقیانوس اطلس - باز دیده‌های میدانی

(۳) حد فاصل نصف‌النهار ۲۵ تا ۴۰ درجه شرقی - واگرایی کمربند میانی اقیانوس اطلس - دستگاه لرزه‌نگار

(۴) حد فاصل نصف‌النهار ۴۴ تا ۶۳ درجه شرقی - همگرایی صفحات عربستان و اقیانوس هند، اوراسیا - باز دیده‌های میدانی

۱۲۳- در پژوهشی پیرامون پدیده «سیلاب دشت‌ها» در استان‌های لرستان و ایلام، موارد زیر را می‌خوانیم. کدام گزینه درباره ترتیب این موارد، مطابق مراحل علمی پژوهش، درست است؟

(الف) سازمان محیط زیست قوانین سخت‌گیرانه‌ای را جهت نظارت بر دیواره‌بندی و مجراسازی رودها وضع نماید.

(ب) پوشاندن روی رودها و ورود فاضلاب‌های شهری می‌تواند منجر به طغیان یا سیلاب رودها گردد.

(ج) آمار نشان می‌دهد پرورش دام در نواحی اطراف در سالیان اخیر افزایش یافته است؛ اما مبنایی علمی برای تأثیر این عامل بر پدیده مورد بررسی قابل تصور نیست.

(د) تعداد روزهای سیلاب رودخانه‌ها برحسب فصل توسط مأموران محلی سازمان محیط زیست به صورت منظم ثبت گردیده است.

(۱) «الف» - «ج» - «ب» - «د»

(۲) «د» - «ج» - «الف» - «ب»

(۳) «ب» - «د» - «ج» - «الف»

(۴) «ج» - «د» - «ب» - «الف»

۱۲۴- با توجه به متن زیر که احتمالاً بریده‌ای از چند تحلیل جغرافیایی مربوط به سال‌های ۱۸۲۰ تا ۱۹۰۰ میلادی است، به ترتیب کدام یک از انواع کشتی در پاسخ به نیازهای مطرح‌شده در متن، کاربرد دارد؟

«سرعت کشتی نسبت به سایر وسایل حمل‌ونقل کم است، همین امر از جذابیت آن برای سفرهای تفریحی طولانی کاسته است. اگرچه نقش حمل‌ونقل دریایی در صنعت حمل‌ونقل، قابل چشم‌پوشی نیست، اما گندنی بارگیری و تخلیه بار کشتی‌ها در بنادر محدودیتی جدی است. پیش‌بینی می‌شود حمل‌ونقل دریایی در آینده بتواند تسهیل‌گر صادرات در صنعت خودروسازی نیز باشد.»

(۱) کشتی‌های کروز، کشتی‌های کانتینری، کشتی‌های رو - رو (۲) کشتی‌های رو - رو، کشتی‌های فله‌بر، کشتی‌های کروز

(۳) کشتی‌های کروز، کشتی‌های رو - رو، کشتی‌های کانتینری (۴) کشتی‌های رو - رو، کشتی‌های کانتینری، کشتی‌های فله‌بر

۱۲۵- با توجه به شکل زیر، کدام گزاره به مطلب کاملاً درستی پرداخته است؟

(۱) منحنی (۱) بیش از منحنی (۲) می‌تواند زمینه‌ساز زمین‌لغزش باشد، از سوی

دیگر، پوشش گیاهی متراکم تضعیف‌کننده احتمال وقوع این پدیده است.

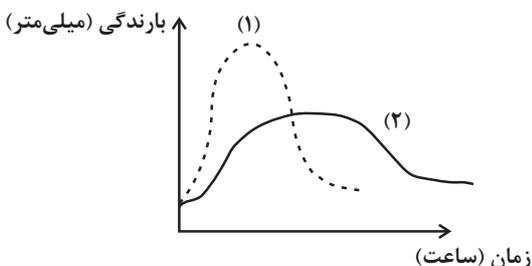
(۲) منحنی (۲) بیش از منحنی (۱) می‌تواند زمینه‌ساز زمین‌لغزش باشد، از

سوی دیگر، وجود دامنه‌های یکپارچه و یک‌دست تضعیف‌کننده احتمال وقوع

این پدیده است.

(۳) منحنی (۱) بیش از منحنی (۲) می‌تواند زمینه‌ساز زمین‌لغزش باشد، از سوی دیگر، پوشش گیاهی متراکم تقویت‌کننده احتمال وقوع این پدیده است.

(۴) منحنی (۲) بیش از منحنی (۱) می‌تواند زمینه‌ساز زمین‌لغزش باشد، از سوی دیگر، وجود دامنه‌های یکپارچه و یک‌دست تقویت‌کننده احتمال وقوع این پدیده است.

۱۲۶- نوع دلالت کلمات مشخص شده در کدام گزینه به درستی تعیین نشده است؟

(۱) دل و دماغ کار کردن ندارم. (التزامی)

(۲) خانها را جارو کرده‌ام. (تضمنی)

(۳) دبیر ادبیات ما صاحب قلم است. (التزامی)

(۴) کل کلاس در حیاط مدرسه جمع شدند. (مطابقی)

۱۲۷- اگر قضایای «بعضی الفها ب هستند» و «بعضی الفها ب نیستند» صادق باشند، درباره نسبت میان «الف» و «ب» کدام عبارت درست

خواهد بود؟

(۱) لزوماً عموم و خصوص من وجه است.

(۲) تساوی یا عموم و خصوص مطلق است.

(۳) تساوی یا عموم و خصوص من وجه است.

(۴) عموم و خصوص مطلق یا عموم و خصوص من وجه است.

۱۲۸- کدام گزینه در مورد اقسام تعریف درست است؟

(۱) تعریف لغوی به علم ما از ویژگی‌های مفهوم در خارج، نمی‌افزاید.

(۲) می‌توان در همه تعاریف از مفاهیم جزئی استفاده کرد.

(۳) استفاده از تعاریف مصداقی، هرگز ناممکن نیست.

(۴) تعریف مفهومی عام‌ترین مفاهیم، امکان‌پذیر است.

۱۲۹- اگر قضیه «بعضی الف ب است» و «هر ج د است» صادق باشد، به ترتیب کدام نسبت بین موضوع و محمول قضیه اول و دوم می‌تواند برقرار

باشد؟

(۱) عموم و خصوص من وجه - عموم و خصوص من وجه

(۲) تساوی - عموم و خصوص مطلق

(۳) تباین - تساوی

(۴) عموم و خصوص مطلق - تباین

۱۳۰- با فرض دو مفهوم «ج» به عنوان موضوع و «ب» به عنوان محمول و کاذب بودن متناقض قضیه «هر ج ب است» کدام قضیه که با همین

مفاهیم ساخته شده، صادق خواهد بود؟

(۱) متضاد قضیه موجه کلیه

(۲) قضیه سالبه جزئی

(۳) قضیه موجه جزئی

(۴) قضیه سالبه کلیه

۱۳۱- کدام یک از گزاره‌ها در مورد استدلال زیر درست است؟

- هر استادی شاگردی دارد.

- هر شاگردی استادی دارد.

- پس هر استادی استادی دارد.

(۱) این استدلال از هر دو شکل یک و چهار می‌تواند باشد.

(۲) استدلال از شکل یکم است و معتبر است.

(۳) استدلالی معتبر از شکل سوم است.

(۴) معتبر بودن این استدلال خلاف واقع است.

۱۳۲- در کدام یک از قیاس‌های زیر، مغالطه اتفاق افتاده است؟

(۱) این شکل یا مثلث است یا مجموع زوایای آن 180° درجه نیست. مجموع زوایای 360° درجه است، پس مثلث نیست.

(۲) اگر این حیوان پرنده باشد، تخم‌گذار است. چون تخم‌گذار نیست، پس پرنده نیست.

الف یا ب

(۳) اگر قضیه «الف یا ب» منفصله حقیقی باشد: $\frac{ب}{\text{غیر الف}}$

(۴) اگر خشکسالی رخ داده باشد، باران نباریده است. حالا که خشکسالی نیست، پس باران باریده است.

۱۳۳- به ترتیب، درست و یا نادرست بودن موارد زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- الف) آنچه مربوط به «امور عامه فلسفی» است به عنوان ریشه و اصل فلسفه تلقی می شود.
 ب) آن دسته از مباحث فلسفی که مربوط به طبیعت یا انسان یا علم و نظایر آن است، ذیل عنوان فلسفه های مضاف طرح شده اند.
 ج) کسی که در انسان شناسی نفس مجرد از ماده را منکر شده است، در هستی شناسی نیز ابعاد غیرمادی جهان را انکار خواهد کرد.
 د) این پرسش که «آیا زیبایی منحصر در زیبایی مادی است؟» یکی از مسائل مطرح شده در فلسفه اولی می باشد.

۱) ص - غ - غ - ص   ۲) ص - ص - غ - غ   ۳) ص - ص - ص - غ   ۴) غ - ص - ص - غ

۱۳۴- کدام پرسش، پیرامون «قلمرو و محدوده شناخت» است؟

- ۱) آیا این احتمال وجود دارد که همه ادراکات ما خواب و خیالی بیش نباشد؟
 ۲) آیا شناخت انسان از اشیا واقع نمایی دارد یا حاصل فعالیت قوه ادراکی است؟
 ۳) آیا انسان علاوه بر محسوسات، چیزهای نامحسوس را هم می تواند بشناسد؟
 ۴) آیا زمانی که انسان به دنیا می آید، ذهنش خالی از هرگونه شناختی است؟

۱۳۵- کدام عبارت در رابطه با ابزار عقل درست است؟

- ۱) تمامی انواع شناخت بر قواعد مربوط به آن استوارند.
 ۲) منشأ تجربه حالات درونی مانند شادی و غم است.
 ۳) مجموع توانایی آن به انسان قدرتی می دهد تا بتواند کل هستی را درک کند.
 ۴) به کمک حس توانایی استفاده های مختلف از اشیای متفاوت را برای انسان رقم می زند.

۱۳۶- کدام گزاره، جزء قواعد عقلی علوم تجربی محسوب نمی شود؟

- ۱) طبیعت همواره به صورت یکسان و مشابه عمل می کند.
 ۲) علت آبی شدن رنگ تورنسل، مجاورت با موادی با خاصیت بازی است.
 ۳) از هر چیزی، هر چیزی پدید نمی آید.
 ۴) پدیده ها خودبه خود پدید نمی آیند.

۱۳۷- همه عبارات صحیح اند، به جز:

- ۱) افلاطون و ارسطو، نفس را دوبعدی می پندارند.
 ۲) نظریه «بدن به مثابه ماشینی پیچیده»، متعلق به دکارت است.
 ۳) دکارت روح و بدن را دو چیز مجزا می داند، نه به هم پیوسته.
 ۴) طبق عقیده کانت، وجدان اخلاقی با بُعد غیرمادی ملازمه دارد.

۱۳۸- در کدام گزینه، نظریه مطرح شده و نظریه پرداز ذکر شده، منطبق نیستند؟

- ۱) عقل، منبع شناخت فضیلت و رذیلت ذاتی افعال - داروینیست ها
 ۲) عقل عملی به عنوان تشخیص دهنده حسن و قبح - ابن سینا
 ۳) تمایل حیوانی، عامل سوق دهنده به سوی رذایل - فلاسفه مسلمان
 ۴) طبیعی و مادی بودن افعال اخلاقی میان انسان ها - ماتریالیست ها

۱۳۹- کدام یک از مفاهیم زیر از پذیرش وجود و عدم ابایی ندارد؟

- (۱) سیاه غیرمشکی (۲) ضلع سوم دایره (۳) وجود صرف (۴) انسانی با ریخت عقاب

۱۴۰- کدام گزاره در مورد دیدگاه هیوم در خصوص علیت درست است؟

- (۱) درک رابطه ضروری میان علت و معلول از طریق تجربه به دست می آید.
 (۲) منشأ درک و پذیرش رابطه علیت، یک حالت روانی ناشی از توالی پدیده‌ها است.
 (۳) تأثیر روان در باور رابطه علیت، موجب ایجاد رابطه‌ای ضروری میان علت و معلول می‌شود.
 (۴) علیت یک رابطه ضروری میان علت و معلول است و این ضرورت برآمده از عقل می‌باشد.

۱۴۱- هیوم براساس مبانی تجربه‌گرایی، کدام یک از عقاید تجربه‌گرایان را رد می‌کند؟

- (۱) تنها راه شناخت واقعیات حس و تجربه است.
 (۲) انسان میان علت و معلول رابطه ضروری پیدا می‌کند.
 (۳) رابطه ضروری علت و معلول یک انعکاس ذهنی است.
 (۴) رابطه ضروری میان علت و معلول هرگز تجربه نشده است.

۱۴۲- کدام یک از گزاره‌های زیر در خداشناسی فلسفی نادرست است؟

- (۱) دکارت برهانی انتزاعی‌تر از ارسطو در باب اثبات خداوند ارائه کرد.
 (۲) دلیل هیوم برای رد کردن بیشتر براهین اثبات خدا، معرفت‌شناسانه بود.
 (۳) مبدع خداشناسی فلسفی ارسطو بود، اما استادش سقراط هم خداپاور بود.
 (۴) مصداق صانع و دمیورژ در واقع مشترک هستند، اما از جنبه‌های مختلف به آن نظر شده است.

۱۴۳- کدام گزینه از برهان ابن‌سینا مبنی بر اثبات خداوند نتیجه نمی‌شود؟

- (۱) موجودات می‌توانند به دو دسته واجب‌الوجود بالذات و ممکن‌الوجود تقسیم شوند.
 (۲) پدید آمدن همه ممکنات از مجموعه‌ای تماماً ممکن محال است.
 (۳) حتی بی‌نهایت ممکن‌الوجود نیز نمی‌توانند خود را از تساوی میان وجود و عدم خارج کنند.
 (۴) در صورت عدم وجود واجب‌الوجود بالذات، همه چیز ممتنع‌الوجود بالغیر می‌شود.

۱۴۴- کدام عبارت بیانگر نظر اوگوست کنت درباره عقل می‌باشد؟

- (۱) نگاه فیلسوفان به جهان، فقط در بعد غیرمادی صحیح است.
 (۲) عقل فقط از طریق علوم تجربی به شناخت واقعیت می‌رسد.
 (۳) تجربه و حس اگر با عقل همراه باشند، به واقعیت دست پیدا می‌کنند.
 (۴) عقل هیچ کارکرد قابل‌تصوری غیر از تجربه ندارد.

۱۴۵- نتیجه استدلال زیر با چه روشی و چه نوع استدلالی اثبات شده است؟

«خداوند عالم طبیعت را با لطف و عنایت خود پدید آورده است. پس عالم طبیعت نظام احسن است.»

- (۱) طبیعی و تجربی (۲) قیاسی (۳) تمثیلی (۴) استنتاج بهترین تبیین

۱۴۶- با توجه به اطلاعات زیر که مربوط به هزینه‌های یک کارگاه تولیدی فرضی است، نتیجه عملکرد این کارگاه تولیدی در طی یک سال گذشته چگونه

بوده است؟ (درآمد سالانه این کارگاه تولیدی معادل ۴ برابر هزینه حقوق سالانه تمامی کارگران است.)

الف) اجاره کارگاه تولیدی ۵ میلیون ریال در ماه

ب) اجاره سالانه تجهیزات تولیدی ۲ برابر اجاره سالانه کارگاه

ج) هزینه خرید خانه مدیر کارخانه که نزدیک به محل کارگاه باشد، ۲۰۰ میلیون ریال

د) بازپرداخت وام تجهیزات کارگاه، ۳۰ میلیون ریال در ماه

ه) هزینه پرداخت حقوق تمامی کارگران ۲۵۰ میلیون ریال در سال

و) هزینه سالانه دوره آموزشی مهارت‌های ایمنی به کارگران، ۱۰ برابر اجاره ماهانه کارگاه

(۱) ۵۲ میلیون تومان، سود (۲) ۱۶۰ میلیون ریال، زیان

(۳) ۲۱۰ میلیون ریال، زیان (۴) ۱۶ میلیون تومان، سود

۱۴۷- صحیح یا غلط بودن گزاره‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه بیان شده است؟

الف) عبارت «تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام» از معایب ایجاد یک شرکت سهامی است.

ب) عبارت «آیدها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کنند.» به ویژگی تیزبین بودن کارآفرینان موفق اشاره دارد.

ج) در بازار عوامل تولید خانوارها خریدار، دولت و بنگاه‌ها فروشنده هستند، در بازار محصولات بنگاه‌ها و دولت خریدار، خانوارها فروشنده هستند.

د) وقتی تولید ناکارا باشد، این امکان وجود دارد که حداقل بیشتر از یک کالا تولید شود؛ بدون آنکه از تولید کالاهای دیگر کاسته شود.

ه) عبارت «لباس فروشی که حاضر نیست پیشنهاد شریک خود را برای فروش از طریق شبکه‌های اجتماعی بپذیرد.» به اشتباه اعتماد به نفس بیش از حد

یا خودرأی بودن از جمله اشتباهات رایج در تصمیم‌گیری اشاره دارد.

و) کاهش تورم به معنای کاهش شتاب افزایش قیمت‌ها است و قیمت‌ها همچنان با شتابی کمتر از قبل افزایش خواهند داشت.

(۱) غ - ص - غ - غ - غ - ص (۲) غ - ص - ص - غ - ص - غ

(۳) ص - غ - ص - ص - ص - غ (۴) ص - غ - غ - غ - ص - غ

۱۴۸- چند مورد از عبارتهای زیر صحیح نیست؟

- الف) آمریکا، کانادا و مکزیک در سال ۱۹۹۲، پیمان تجارت آزاد، مشهور به پیمان نفتا را امضا کردند.
- ب) رئیس‌جمهور وقت ایالات متحده آمریکا، بیل کلینتون در طول مراحل امضای کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل بیان کرد: «برتن وودز به معنای شغل و درآمد مناسب برای همه کشورهای عضو این معاهده است و اگر من به این امر باور نداشتم هرگز این معاهده را حمایت نمی‌کردم.»
- پ) کشور انگلستان در سال ۱۷۰۵، قانونی را در مجلس خود تصویب کرد که براساس آن هرگونه صادرات پوشاک با ابریشم به کشورهای ایران، هند و چین را ممنوع اعلام کرد.
- ت) در دوره بین دو جنگ جهانی، کارگران و تولیدکنندگان، کنگره آمریکا را متقاعد کردند که تعرفه‌های گمرکی را تا ۵۲ درصد افزایش دهد.

(۱) ۳ مورد (۲) ۲ مورد (۳) ۱ مورد (۴) ۴ مورد

۱۴۹- کدام عوامل بر بی‌ثباتی فضای کسب‌وکار دامن می‌زنند؟

- (۱) قانون‌گذاری‌های متعدد، متناقض و دائماً در حال تغییر
- (۲) قرار گرفتن عموم مردم در فقر نسبی و شرایط اقتصادی بسیاری از آنها در زیر خط فقر
- (۳) قاچاق و واردات کالاهایی که مشابه آنها در کشور تولید می‌شود.
- (۴) عدم بازگشت وام‌ها به سیستم بانکی و فقدان فضای مناسب برای کسب‌وکار
- ۱۵۰- یک شرکت سهامی دارای ۷۵,۰۰۰ ورقه سهم است که در پایان سال از هر ورقه سهم ۳۰,۰۰۰ تومان سود می‌برد. اگر فردی بخواهد ۹۰ میلیون تومان سود ببرد،

الف) باید چند برگه سهم خریداری کند؟

ب) این فرد مالک چند درصد شرکت خواهد بود؟

ج) میزان سهم این فرد در مسئولیت‌های شرکت چگونه است؟

- (۱) الف) ۲۷,۰۰۰ برگه ب) ۱/۲ درصد ج) در مسئولیتی سهم ندارد و فقط در منافع سهیم است.
- (۲) الف) ۳,۰۰۰ برگه ب) ۴ درصد ج) به اندازه سهمش از سهام شرکت، در مسئولیت‌ها سهیم است.
- (۳) الف) ۲۷,۰۰۰ برگه ب) ۳/۶ درصد ج) در مسئولیتی سهم ندارد و فقط در منافع سهیم است.
- (۴) الف) ۳,۰۰۰ برگه ب) ۹ درصد ج) به اندازه سهمش از سهام شرکت، در مسئولیت‌ها سهیم است.

۱۵۱- مراحل تولید کاغذ به قرار زیر است:

مرحله (۱)، کشاورز درخت را می‌برد و الوار چوب را به قیمت ۱۵۰۰ تومان به کارخانه تولید «ریز چوب» می‌فروشد.	مرحله (۲)، کارخانه، پوست تنه درخت را می‌کند و آن را به تکه‌های ریز چوب (چیپس چوب) تبدیل می‌کند و آن‌ها را به قیمت ۲۲۰۰ تومان به کارخانه تولید کاغذ می‌فروشد.	مرحله (۳)، کارخانه تکه‌های ریز چوب را با اضافه کردن آب اکسیژنه و آب ژاول به خمیر تبدیل کرده و پس از خشک شدن خمیر کاغذ را به اندازه‌های دلخواه برش زده و آن را به قیمت ۳۵۰۰ تومان به مشتری نهایی می‌فروشد.

اگر مالیات بر ارزش افزوده برابر با ۵ درصد باشد،

الف) قیمت کالا در مرحله اول با احتساب مالیات بر ارزش افزوده چقدر است؟

ب) مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله دوم چقدر است؟

ج) جمع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده، چقدر است؟

(۲ الف) ۱۵۸۰ (ب) ۳۵ (ج) ۱۱۰

(۱ الف) ۱۵۷۵ (ب) ۲۵ (ج) ۱۱۰

(۴ الف) ۱۵۸۰ (ب) ۲۵ (ج) ۱۷۵

(۳ الف) ۱۵۷۵ (ب) ۳۵ (ج) ۱۷۵

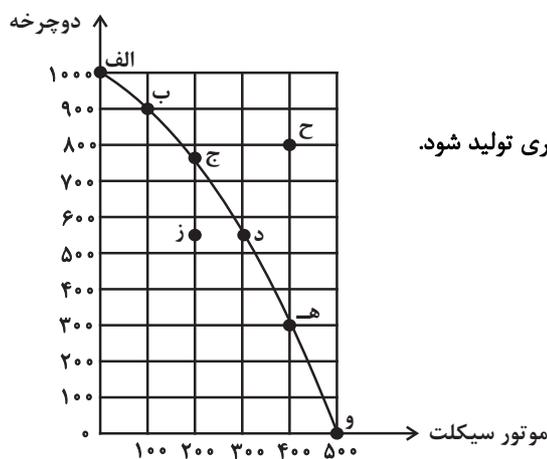
۱۵۲- یک شرکت تولیدی دو محصول موتورسیکلت و دوچرخه را تولید می‌کند. این شرکت با نمودار مرز امکانات تولید زیر روبه‌روست و اگر نقطه تولید

شرکت، نقطه «د» باشد، آنگاه، با توجه به شرایط بیان شده در هر یک از عبارات زیر، نمودار مرز امکانات تولید این شرکت، چه تغییری خواهد کرد؟

- بعضی از کارگران خط تولید موتورسیکلت بیکارند.

- مقدار تقاضای مشتریان برای دوچرخه افزایش یافته است.

- منابع و مواد اولیه جدید این اجازه را به شرکت می‌دهند تا از هر دو محصول مقدار بیشتری تولید شود.

(۱) بدون تغییر ماندن نمودار مرز امکانات تولید و انتقال نقطه تولید به نقطه «ز» - جابه‌جا

شدن در طول مرز امکانات و رفتن به نقطه «ب» - انتقال مرز امکانات تولید به خارج

(۲) جابه‌جا شدن در طول مرز امکانات و رفتن به نقطه «ج» - جابه‌جا شدن در طول

مرز امکانات و رفتن به نقطه «ب» - بدون تغییر ماندن نمودار مرز امکانات تولید و

انتقال نقطه تولید به نقطه «ح»

(۳) جابه‌جا شدن در طول مرز امکانات و رفتن به نقطه «ج» - جابه‌جا شدن در طول مرز امکانات و رفتن به نقطه «هـ» - انتقال مرز امکانات تولید به خارج

(۴) بدون تغییر ماندن نمودار مرز امکانات تولید و انتقال نقطه تولید به نقطه «ز» - جابه‌جا شدن در طول مرز امکانات و رفتن به نقطه «هـ» - جابه‌جا

شدن در طول مرز امکانات و رفتن به نقطه «ح»

۱۵۳- با توجه به اطلاعات زیر در خصوص تولید دو کالای سیب و انبه در کشورهای الف و ب، کدام نتیجه‌گیری صحیح است؟

الف) براساس مقادیر یکسانی از منابع تولید، کشور ب نمی‌تواند به زیادی کشور الف، سیب تولید کند.

ب) کشور الف به ازای هر تن انبه‌ای که تولید می‌کند، از تولید ۷ تن سیب صرف نظر می‌کند؛ کشور ب به ازای هر تن انبه‌ای که تولید می‌کند، از تولید

۵ تن سیب صرف نظر می‌کند.

ج) براساس مقادیر یکسانی از منابع تولید، کشور الف می‌تواند سه تن سیب و کشور ب می‌تواند دو تن سیب تولید کند.

د) هزینه تولید سیب در کشور ب، بیشتر از هزینه تولید آن در کشور الف است.

۱) سیب در کشور ب با هزینه تولید بیشتر و در کشور الف با هزینه تولید کمتری تولید می‌شود، در نتیجه کشور ب در تولید سیب مزیت نسبی دارد.

۲) کشور ب انبه را با هزینه فرصت کمتری تولید می‌کند در نتیجه، در تولید انبه مزیت نسبی دارد.

۳) کشور ب می‌تواند مقادیر بیشتری از سیب را تولید کند، در نتیجه در تولید سیب مزیت مطلق دارد.

۴) کشور الف انبه را با هزینه تولید کمتری تولید می‌کند در نتیجه، در تولید انبه مزیت نسبی دارد.

۱۵۴- چه مسائلی باعث شد در دوره پایانی حکومت صفویه، اقتصاد ایران تضعیف شود و از کانون تحولات دور بماند و در کدام دوران ایران فرصت طلایی

خود را برای جبران کاستی‌ها، از دست داد؟

۱) نداشتن تصور درست حاکمان وقت از موقعیت جهان و وظایف خطیر تاریخی‌شان و ناتوانی در بهره‌برداری صحیح از اوضاع خاص آن زمان - صفویه

۲) بی‌توجهی به سرمایه‌های انسانی و اجتماعی و سیاست‌های رکودی و انقباضی و اعطای امتیازات به کشورهای استعماری - قاجار

۳) نداشتن تصور درست حاکمان وقت از موقعیت جهان و وظایف خطیر تاریخی‌شان و ناتوانی در بهره‌برداری صحیح از اوضاع خاص آن زمان - قاجار

۴) بی‌توجهی به سرمایه‌های انسانی و اجتماعی و سیاست‌های رکودی و انقباضی و اعطای امتیازات به کشورهای استعماری - صفویه

۱۵۵- در یک کشور فرضی، جمعیت فعال کشور برابر با ۲,۲۵۰,۰۰۰ نفر که از این تعداد ۲۰۰,۰۰۰ نفر در جست‌وجوی شغل مناسب هستند ولی فعلاً موفق

به یافتن شغل دلخواه خود نشده‌اند و نتوانستند شاغل شوند و ۲۵۰,۰۰۰ نفر نیز به علت رکود اقتصادی شغل خود را از دست داده‌اند. مابقی جمعیت

فعال شاغل هستند.

الف) تعداد شاغلان در این کشور برابر با چند نفر است؟

ب) نرخ بیکاری در این کشور چقدر است؟

ج) در این جامعه کدام نوع از بیکاری رواج دارد و سیاست پولی مناسب برای رساندن اقتصاد به ثبات در این کشور کدام است؟

۱) الف) (۱,۸۰۰,۰۰۰ نفر ب) ۲۰ درصد ج) دوره‌ای - سیاست پولی انبساطی مانند خرید اوراق مشارکت

۲) الف) (۴۵۰,۰۰۰ نفر ب) ۸۰ درصد ج) دوره‌ای - سیاست پولی انبساطی مانند خرید اوراق مشارکت

۳) الف) (۱,۸۰۰,۰۰۰ نفر ب) ۲۰ درصد ج) ساختاری - سیاست پولی انقباضی مانند فروش اوراق مشارکت

۴) الف) (۴۵۰,۰۰۰ نفر ب) ۸۰ درصد ج) ساختاری - سیاست پولی انقباضی مانند فروش اوراق مشارکت

۱۵۶- به ترتیب، پاسخ صحیح پرسش‌های زیر دربارهٔ قیمت سهام، در کدام گزینه آمده است؟

الف) قیمت اولیهٔ سهام چگونه مشخص می‌شود؟

ب) قیمت بازاری سهام به چه عاملی بستگی دارد؟

پ) در چه شرایطی قیمت ثانویه سهام دائماً افزایش می‌یابد؟

۱) الف) صاحب سهام در تالار بورس اوراق بهادار قیمت اولیهٔ سهام را مشخص می‌کند. ب) میزان سوددهی شرکت، پ) سود شرکت دائماً افزایش یابد و

متقاضی و خریدار آن نوع سهام زیاد شود.

۲) الف) روی هر ورقهٔ سهم توسط شرکت پذیرهنویسی مشخص می‌شود. ب) قیمت تعیین شده توسط شرکت پذیرهنویسی، پ) زمانی که تقاضا برای

خرید سهام شرکت زیاد و عرضهٔ اولیهٔ آن کم باشد.

۳) الف) صاحب سهام در تالار بورس اوراق بهادار قیمت اولیهٔ سهام را مشخص می‌کند. ب) قیمت تعیین شده توسط شرکت پذیرهنویسی، پ) زمانی که

سرمایه‌گذاری اولیه زیاد و میزان خرید سهم محدود باشد.

۴) الف) روی هر ورقهٔ سهم توسط شرکت پذیرهنویسی مشخص می‌شود. ب) میزان سوددهی شرکت، پ) سود شرکت دائماً افزایش یابد و متقاضی و

خریدار آن نوع سهام زیاد شود.

۱۵۷- اطلاعات جدول زیر مربوط به یک جامعه فرضی است، با توجه به این اطلاعات:

۶۰۰ واحد پولی	موجودی اسکناس‌ها
۳۲۰ واحد پولی	موجودی مسکوکات در دست مردم
۱۵۰ واحد پولی	موجودی چک پول
۲۴۰ واحد پولی	موجودی سپرده‌ای که سپرده‌گذاران می‌توانند هنگام نیاز به پول چک صادر کنند.
۵۲۰ واحد پولی	مجموع حساب‌های پس‌انداز بلندمدت و کوتاه‌مدت

(الف) حجم پول در این جامعه چقدر است؟

(ب) میزان شبه پول چقدر است؟

(ج) تفاوت نقدینگی با حجم پول در چیست؟

(د) افزایش نقدینگی معمولاً ناشی از چیست؟

(۱) الف) (۱,۰۷۰ واحد پولی ب) (۷۶۰ واحد پولی ج) در حجم پول علاوه بر نقدینگی، موجودی حساب‌های پس‌انداز هم لحاظ می‌شود. (د) فعالیت‌های تولیدی

(۲) الف) (۱,۰۷۰ واحد پولی ب) (۲۸۰ واحد پولی ج) نقدینگی برابر است با حجم پول به علاوه شبه پول. (د) افزایش سطح عمومی قیمت‌ها

(۳) الف) (۱,۳۱۰ واحد پولی ب) (۵۲۰ واحد پولی ج) در نقدینگی علاوه بر حجم پول، مجموع موجودی حساب‌های پس‌انداز بلندمدت و کوتاه‌مدت هم لحاظ می‌شود. (د) عملکرد بانک‌ها

(۴) الف) (۱,۳۱۰ واحد پولی ب) (۲۴۰ واحد پولی ج) نقدینگی برخلاف حجم پول قابل کم و زیاد شدن می‌باشد. (د) عملکرد دولت

۱۵۸- جدول روبه‌رو وضعیت توزیع درآمد در کشور کوبا در سال ۲۰۱۰ میلادی را نشان می‌دهد.

جدول وضعیت توزیع درآمد در کشور کوبا در سال ۲۰۱۰ میلادی	
دهک اول	۳ درصد
دهک دوم	۴ درصد
دهک سوم	۵ درصد
دهک چهارم	۷ درصد
دهک پنجم	۹ درصد
دهک ششم	؟
دهک هفتم	۱۲ درصد
دهک هشتم	۱۵ درصد
دهک نهم	۱۷ درصد
دهک دهم	۱۸ درصد
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

با توجه به جمعیت ۳۰ میلیون نفری این کشور:

(الف) اگر درآمد ملی کوبا در سال ۲۰۱۰ میلادی، برابر با ۲۱,۶۰۰ میلیون دلار باشد، درآمد سرانه افراد دهک ششم، چند دلار است؟

(ب) شاخص توزیع درآمد کشور A برابر با $\frac{4}{5}$ است، در صورت عدم تغییر سهم دهک اول، سهم دهک دهم، در کشور کوبا باید چه تغییری کند تا وضعیت توزیع درآمد کشور کوبا از کشور A مناسب‌تر شود؟

(ج) کدام مورد در خصوص وضعیت توزیع درآمد در کشور کوبا، درست بیان نشده است؟

(۱) الف) (۷۲۰، ب) بیشتر از $\frac{4}{5}$ درصد کاهش یابد. (ج) ۳۳ درصد درآمد ملی این کشور در اختیار ۶ میلیون نفر پردرآمد جامعه قرار دارد.

(۲) الف) (۷۴۰، ب) ۴ درصد کاهش یابد. (ج) ۳۰ درصد درآمد ملی این کشور در اختیار ۵۰ درصد کم‌درآمد جامعه است.

(۳) الف) (۷۲۰، ب) ۴ درصد کاهش یابد. (ج) ۱۹ درصد درآمد ملی این کشور در اختیار ۴۰ درصد کم‌درآمد جامعه قرار دارد.

(۴) الف) (۷۴۰، ب) بیشتر از $\frac{4}{5}$ درصد کاهش یابد. (ج) ۵۰ درصد درآمد ملی این کشور در اختیار ۳۰ درصد پردرآمد جامعه قرار دارد.

۱۵۹- پاسخ صحیح سؤالات زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

الف) کدام مورد در تولید ناخالص داخلی محاسبه نمی‌شود؟

ب) کدام گزینه در ارتباط با قوانین انتخاب، درست است؟

۱) الف) شرکتی که موتور خودرو می‌سازد و آن را به کارخانه‌های خودروسازی می‌فروشد تا در تولید خودروی مونتاژ شده استفاده شود. ب) با وجود کمیابی منابع در اقتصاد، همه عوامل و منابع تولید کمیاب نیستند.

۲) الف) فردی که با خرید و فروش غیرقانونی حواله‌های خودرو، سالانه ۵ میلیارد تومان درآمد به دست آورده است. ب) زمانی که یک کشور کالاهایی را از دیگر کشورها بخرد، به دلیل شکل‌گیری مبادله دیگر با کمیابی مواجه نیست.

۳) الف) فردی که خودروی صفر کیلومتر خود را بعد از دو سال به صورت اینترنتی به فروش می‌رساند. ب) تنها هزینه‌ای که بر تصمیم‌گیری‌ها مؤثر است، هزینه‌هایی است که در زمان تصمیم‌گیری به وجود می‌آیند.

۴) الف) شهرداری تهران که با اجاره بیلبوردهای مرکز شهر به شرکت‌ها، هزینه اجاره آن را دریافت می‌کند. ب) برای اینکه تصمیم‌گیری منطقی باشد باید منافع بیشتر از هزینه‌ها باشد.

۱۶۰- خانم امینی توانسته ۵۰۰ میلیون تومان پس‌انداز کند. با در نظر گرفتن اینکه جامعه دچار تورمی با نرخ ۴۰ درصد است و نگه داشتن پول نقد به علت کاهش ارزش پول به صلاح نیست، اگر او تا ۵ سال آینده نیاز فوری به این پول نداشته باشد و ریسک‌پذیر نیز باشد، از بین انتخاب‌هایی که در جامعه وجود دارد و در جدول زیر آمده است، کدام گزینه به سود خانم امینی خواهد بود؟

۱	خرید اوراق مشارکت دولتی برای ساخت نیروگاه‌های برق	با سود سالانه ۲۰ درصد
۲	پس‌انداز کردن در بانک به صورت سرمایه‌گذاری مدت‌دار	با سود سالانه ۲۰ درصد
۳	خرید سهام یک شرکت خودروسازی	با پیش‌بینی سود سالانه ۲۰ درصد

۱) خرید اوراق مشارکت

۲) پس‌انداز کردن در بانک

۳) خرید سهام خودروسازی

۴) تقسیم سرمایه ۵۰۰ میلیون تومانی بین خرید اوراق مشارکت و پس‌انداز کردن در بانک

پدیدآوردگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
محمد بحیرایی، محمدابراهیم تونندهجانی، محمد حمیدی، امیر زاندوز، سعید عزیزخانی، علی قهرمانزاده، عباس مالکی، امیر محمودیان، ابراهیم نجفی، محمد نظامی	ریاضی
سیدعلیرضا احمدی، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، سید علیرضا علویان، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، هومن نمازی	زبان و ادبیات فارسی
ریحانه امینی، آریتا بیدقی، فاطمه صفری، حبیبه محبی، آرش مرتضائی فر	علوم اجتماعی
حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد حبیبی، کوثر دستورانی، مهسا عفتی	روان‌شناسی
محمود بادبرین، ولی برجی، عمار تاجبخش، حسین رضائی، حسین شجاع‌الدینی، حمیدرضا قائدامینی، احسان کلاته عربی، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی	زبان عربی
علی آقاجانیپور، علیرضا پدرام، امیرحسین کاروین، محمد ملک‌آبادی، جواد میریلوکی	تاریخ و جغرافیا
حسین آخوندی راهنماچی، محمد آقاصالح، پرگل رحیمی، محمد رضایی‌نقا، موسی سپاهی، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری	فلسفه و منطق
آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، مهدی کاردان، علی نوری	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	ویراستار رتبه برتر کنگور	مستندسازی
ریاضی	محمدابراهیم تونندهجانی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی، علی مرشد، محمد حمیدی	عباس مالکی	الهه شهبازی
زبان و ادبیات فارسی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان	نیلوفر صادقیان	فریبا رتوفی
علوم اجتماعی	کوثر شاه‌حسینی	کوثر شاه‌حسینی	_____	مہتاب شیرازی، آرش مرتضائی فر	سجاد حقیقی‌پور
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد، سعیده سعیدی	مہتاب شیرازی	محمدصدرا پنجه‌پور
زبان عربی	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	_____	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	زهره دامیار	زهره دامیار	_____	فاطمه عزیزی	عطیه مخلوچی
فلسفه و منطق	سیا جعفرزاده صابری	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد	علی زیبا	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	امیرعلی عشوریان، مرتضی عزیزی	_____	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی

۱- گزینه «۲»

(امیر زرانروز)

باید مختصات رأس هر سه سهمی را به دست آوریم:

$$y = 2x^2 + 6 \Rightarrow S \begin{matrix} 0 \\ 6 \end{matrix}$$

$$y = -(x+3)^2 - 2 \Rightarrow S \begin{matrix} -3 \\ -2 \end{matrix}$$

$$y = -(x-4)^2 + 3 \Rightarrow S \begin{matrix} 4 \\ 3 \end{matrix}$$

در واقع، شکل ما از یک مستطیل و یک مثلث تشکیل شده است:

مساحت مثلث + مساحت مستطیل = مساحت کل

$$= (\lambda \times 2) + \left(\frac{\lambda \times 4}{2}\right) = 2\lambda + 16 = 40$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

۲- گزینه «۳»

(محمدابراهیم توزنده‌جانی)

$$\frac{x}{x-1} + \frac{m}{x-3} = \frac{-2}{x-3} \times \frac{(x-3)(x-1)}{x \neq 1, 3}$$

$$x(x-3) + m(x-1) = -2(x-1)$$

$$\Rightarrow x^2 - 3x + mx - m + 2x - 2 = 0$$

$$\Rightarrow x^2 + (m-1)x - m - 2 = 0$$

$$\Rightarrow S = \frac{-b}{a} = 1 - m$$

$$\Rightarrow P = \frac{c}{a} = -m - 2$$

$$-m - 2 = 3(1 - m) + 3$$

$$2m = 8 \Rightarrow m = 4$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

۳- گزینه «۳»

(محمربیرایی)

ابتدا معادله داده شده را طرفین - وسطین می‌کنیم:

$$\frac{x \neq -2}{x \neq -2} \rightarrow mx^3 - 4x = x^3 + 2x^2 + 2x^2 + 4x$$

$$\Rightarrow (m-1)x^3 - 4x^2 - 8x = 0$$

$$\xrightarrow{\text{فکتورگیری از } x} x((m-1)x^2 - 4x - 8) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ (m-1)x^2 - 4x - 8 = 0 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{x \neq -2} (m-1)x^2 - 4x - 8 = 0$$

برای آن که معادله دوم، دو ریشه حقیقی داشته باشد، باید: $(\Delta > 0)$

$$\Rightarrow \Delta > 0 \Rightarrow 16 - 4(m-1)(-8) > 0$$

$$\Rightarrow 16 + 32m - 32 > 0$$

$$\Rightarrow 32m > 16 \Rightarrow m > \frac{1}{2}$$

دقت کنید که اگر $x = -2$ ریشه مخرج کسر در معادله دوم صدق کند،

آنگاه داریم:

$$x = -2 \Rightarrow 4(m-1) + 8 - 8 = 0 \rightarrow 4(m-1) = 0$$

$$\Rightarrow m = 1$$

پس $m = 1$ را باید از مجموعه جواب $m > \frac{1}{2}$ حذف کنیم، از طرفی به ازای $m = 1$ معادله دوم، درجه اول می‌شود، بنابراین:

$$\{m > \frac{1}{2}\} - \{1\}$$

(ریاضی و آمار (۱)، حل معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۴- گزینه «۴»

(امیر زرانروز)

در هر تابع، به ازای یک x مشخص، باید یک y وجود داشته باشد، لذا:

$$A \begin{matrix} 2 \\ 5 \end{matrix} \begin{matrix} 2m+n \\ 2m+n \end{matrix} \quad \text{و} \quad B \begin{matrix} (\frac{1}{2})^{-1} = 2 \\ 125m-1 \end{matrix}$$

$$\Rightarrow 5^2m+n = 125^{m-1} \Rightarrow 5^2m+n = 5^3m-3$$

$$\Rightarrow 2m+n = 3m-3$$

$$\Rightarrow n-m = -3$$

$$C \begin{matrix} 3\sqrt{2} \\ 64m-n \end{matrix} \quad \text{و} \quad D \begin{matrix} \sqrt{18} = \sqrt{9 \times 2} = 3\sqrt{2} \\ 72n \end{matrix}$$

$$\Rightarrow 64^{m-n} = 2^3n \Rightarrow 2^6m-6n = 2^3n \Rightarrow 6m-6n = 3n$$

$$6m-9n = 0$$

$$\times 6 \begin{cases} n-m = -3 \\ 6m-9n = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 6n-6m = -18 \\ 6m-9n = 0 \end{cases}$$

$$-3n = -18 \Rightarrow n = 6$$

(ریاضی و آمار (۱) و (۳)، تابع و الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۹ و ۸۵ تا ۹۳)

۵- گزینه «۲»

(سعید عزیزقانی)

با توجه به اینکه تابع خطی است، ضرایب x^2 و x^3 باید صفر باشد، بنابراین:

$$\begin{cases} m^2 - 4 = 0 \Rightarrow m^2 = 4 \Rightarrow m = \pm 2 \\ k^2 - 1 = 0 \Rightarrow k^2 = 1 \Rightarrow k = \pm 1 \end{cases}$$

از طرفی تابع فقط از نواحی اول و سوم می‌گذرد، بنابراین شیب آن (ضریب x یعنی $m+k$) باید مثبت و عرض از مبدأ آن (عدد ثابت یعنی $b^2 - 9$) برابر صفر باشد:

$$\begin{cases} m = 2, k = 1 \Rightarrow m+k = 3 > 0 \checkmark \\ m = 2, k = -1 \Rightarrow m+k = 1 > 0 \checkmark \\ m = -2, k = 1 \Rightarrow m+k = -1 < 0 \times \\ m = -2, k = -1 \Rightarrow m+k = -3 < 0 \times \end{cases}$$

$$b^2 - 9 = 0 \Rightarrow b^2 = 9 \Rightarrow b = \pm 3$$

دو مقدار قابل قبول برای $m+k$ و دو مقدار قابل قبول برای b داریم، بنابراین برای $m+k+b$ چهار مقدار قابل قبول خواهیم داشت.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۲)

$$f(x) = x - 1 \Rightarrow \begin{cases} f(2) = 1 \\ f(-2) = -3 \end{cases}$$

$$f(2) \cdot g(2) = 4 \Rightarrow 1 \times g(2) = 4 \Rightarrow g(2) = 4$$

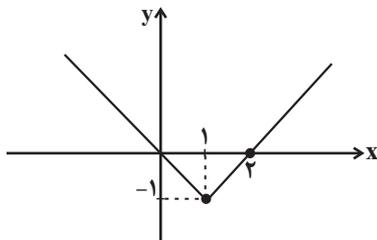
$$\Rightarrow a \cdot (2)^2 = 4 \Rightarrow 4a = 4 \Rightarrow a = 1$$

$$f(-2) \cdot g\left(-\frac{3}{2}\right) = 18 \Rightarrow -3 \times g\left(-\frac{3}{2}\right) = 18$$

$$g\left(-\frac{3}{2}\right) = -6 \Rightarrow \left[-\frac{9}{4}\right] + b = -6$$

$$\Rightarrow -\frac{9}{4} + b = -6 \Rightarrow b = -\frac{15}{4}$$

$$h(x) = |x - 1| - 1 \xrightarrow{\text{رسم تابع } h}$$

پس نمودار از ناحیه سوم عبور نمی کند.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۵ تا ۴۴)

۹- گزینه «۳»

(علی قهرمان زاده)

چون شرکت هر کالا را k تومان می فروشد $R(x) = kx$ و چون با فروش ۲۵ کالا سربه‌سر می شود، پس:

نقطه سربه‌سر $x = 25$ است.

$$C(x) = \frac{k}{2}x + 2500$$

$$\xrightarrow{x=25} 25k = \frac{k}{2}(25) + 2500$$

$$\xrightarrow{\times 2} 50k = 25k + 5000 \Rightarrow 25k = 5000$$

$$\Rightarrow k = 200$$

$$\begin{cases} R(x) = 200x \\ C(x) = 100x + 2500 \end{cases} \Rightarrow P(x) = R(x) - C(x)$$

$$\Rightarrow P(x) = 200x - (100x + 2500)$$

$$\Rightarrow P(x) = 200x - 100x - 2500$$

$$\Rightarrow P(x) = 100x - 2500 \xrightarrow{x=30} 3000 - 2500 = 500$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۲)

۱۰- گزینه «۳»

(ابراهیم نبفی)

می دانیم اگر میانگین را از تک تک داده‌ها کم کرده و اعداد حاصل را با هم جمع کنیم، حاصل برابر صفر خواهد بود. (مجموع اختلاف داده‌ها از میانگین همواره برابر صفر است.)

$$a + (-1) + (-1) + 0 + 0 + 1 + b = 0 \Rightarrow a + b = 1 \quad (۱)$$

میانگین - کوچکترین داده: a

میانگین - بزرگترین داده: b

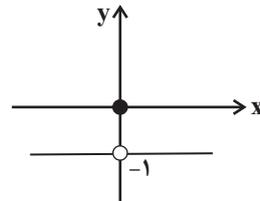
دامنه تغییرات = کوچکترین داده - بزرگترین داده $\Rightarrow b - a = 3$

$$b - a = 3 \quad (۲)$$

۶- گزینه «۳»

(عباس مالکی)

ضریب a در قدرمطلق شیب خط نمودار قدرمطلق را کم یا زیاد می کند، ولی از آنجایی که در تابع علامت آمده است، نمودار تابع f به صورت زیر است:

تابع g ثابت است، پس:

$$b + \frac{2}{3} + b = 0 \Rightarrow b = -\frac{1}{3} \quad \text{و} \quad c = -1$$

بنابراین خروجی تابع همواره برابر -1 است.

$$f(ac) \xrightarrow{a \neq 0} f(ac) = -1$$

$$\Rightarrow f(ac) + g(b) = -1 - 1 = -2$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۶، ۳۵ و ۴۰)

۷- گزینه «۲»

(امیر مضموریان)

تابع همانی به صورت $f(x) = x$ است. بنابراین داریم:

$$\frac{a^2 - 1}{3a + 1} + 1 = 0 \Rightarrow \frac{a^2 - 1}{3a + 1} = -1 \Rightarrow a^2 - 1 = -3a - 1 \Rightarrow a^2 + 3a = 0$$

$$\text{قابل قبول } a < 0 \Rightarrow a = -3 \quad \text{یا} \quad a = 0$$

$$\begin{cases} \frac{b}{2} - 3c = 1 \xrightarrow{\times 2} -b - 6c = 2 \\ 4c + b + 3 = 0 \end{cases} \xrightarrow{+} -2c = -1 \Rightarrow c = \frac{1}{2}$$

$$4c + b + 3 = 0 \Rightarrow b = -4c - 3 \Rightarrow b = -4 \times \frac{1}{2} - 3 = -5$$

تابع $g(x)$ تابعی ثابت است و به صورت $g(x) = k$ است، پس باید ضریب x صفر باشد:

$$d - b + 2 = 0 \Rightarrow d = b - 2 \Rightarrow d = -5 - 2 = -7$$

$$g(x) = 0 \times x + acd \Rightarrow g(x) = acd = -3 \times \frac{1}{2} \times (-7)$$

$$\Rightarrow g(x) = \frac{21}{2} = 10.5 \Rightarrow g(a + b) = 10.5$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۳)

۸- گزینه «۳»

(مهم نظامی)

$$y = \text{sign}(2x - 3)$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = 2 \Rightarrow y = \text{sign}(4 - 3) = \text{sign}(1) = 1 \Rightarrow (2, 1) \\ x = 0 \Rightarrow y = \text{sign}(0 - 3) = \text{sign}(-3) = -1 \Rightarrow (0, -1) \end{cases}$$

حال با داشتن دو نقطه $(2, 1)$ و $(0, -1)$ از تابع خطی f می توانیم ضابطه تابع را به دست آوریم:

$$f(x) = mx + h \Rightarrow m = \frac{1 - (-1)}{2 - 0} = \frac{2}{2} = 1$$

$$\Rightarrow f(x) = x + h \xrightarrow{(0, -1)} -1 = h$$

(امیر زراندوز)

۱۴- گزینه «۱»

شکلی کلی مغالطه به صورت زیر است:

$$p \Rightarrow q$$

$$q$$

$$\therefore p$$

پس با مقایسه گزاره داده شده در متن سؤال، با مغالطه بالا می‌توان گفت

باید در $\bigcirc$ گزاره p و در $\square$ گزاره q را قرار دهیم.

که در این صورت یک مغالطه خواهیم داشت:

$$\sim q \Rightarrow \sim p$$

$$\sim p$$

$$\therefore \sim q$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۷)

(سعید عزیزقانی)

۱۵- گزینه «۴»

هر چهار رقمی که از بین هفت رقم موجود انتخاب کنیم (با توجه به اینکه استفاده از ارقام تکراری مجاز نیست) در شرط اعلام شده در صورت مسئله به یک حالت صدق می‌کنند، بنابراین:

$$C(7,4) = \frac{7!}{4!(7-4)!} = \frac{7!}{4! \times 3!}$$

$$= \frac{7 \times 6 \times 5 \times 4!}{4! \times 3 \times 2 \times 1} = 35$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

(عباس ماکلی)

۱۶- گزینه «۳»

تعداد کل حالات در این سؤال برابر است با جایگشت 10 کتاب که برابر $10!$ است و حالت مطلوب برابر است با انتخاب یک کتاب عربی برای جایگاه اول و قرارگیری کتب دیگر میان کتب فارسی؛ چون تعداد آن از بقیه بیشتر است. بنابراین:

$$\text{حالت مطلوب} = \binom{3}{1} \times 5! \times 4!$$

$$\Rightarrow \text{احتمال مطلوب} = \frac{4 \times 3 \times 2 \times 3 \times 5!}{10 \times 9 \times 8 \times 7 \times 6 \times 5!} = \frac{1}{420}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۷)

(ابراهیم نفی)

۱۷- گزینه «۴»

$$a_1 = 4, a_n = (-1)^n - a_{n+1}$$

$$n=1 \Rightarrow a_1 = (-1)^1 - a_2 \Rightarrow 4 = -1 - a_2 \Rightarrow a_2 = -5$$

$$n=2 \Rightarrow a_2 = (-1)^2 - a_3 \Rightarrow -5 = 1 - a_3 \Rightarrow a_3 = 6$$

$$n=3 \Rightarrow a_3 = (-1)^3 - a_4 \Rightarrow 6 = -1 - a_4 \Rightarrow a_4 = -7$$

$$b_1 = b_2 = 1, b_n = b_n - b_{n-1} + b_{n-2}$$

$$n=3 \Rightarrow b_3 = b_3 - b_2 + b_{3-1} = b_{3-1} + b_{3-1}$$

$$= b_2 + b_2 = 1 + 1 = 2$$

$$n=4 \Rightarrow b_4 = b_4 - b_3 + b_{4-1} = b_{4-2} + b_{4-1}$$

$$= b_2 + b_3 = 1 + 2 = 3$$

$$\begin{cases} a = -1 \\ b = 2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \sigma^2 = \frac{(-1)^2 + (-1)^2 + (-1)^2 + 0 + 0 + 1^2 + 2^2}{7}$$

$$\Rightarrow \sigma = \sqrt{\frac{8}{7}} = \sqrt{1.142} \approx 1.07$$

$$\Rightarrow \frac{\sigma}{\bar{x}} = \frac{1.07}{17} = 0.062$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۵ تا ۹۸)

(امیر زراندوز)

۱۱- گزینه «۳»

داده‌های قبل از میانه عبارت‌اند از: ۱،۳،۵،۷،۹ حالا واریانس آن‌ها را حساب می‌کنیم.

$$\bar{x} = 5$$

$$\Rightarrow \sigma^2 = \frac{(1-5)^2 + (3-5)^2 + (5-5)^2 + (7-5)^2 + (9-5)^2}{5} = 8$$

حالا سراغ داده‌های بعد از میانه می‌رویم، میانگین آن‌ها باید حداکثر باشد، لذا این داده‌های متمایز و زوج، عبارت‌اند از:

$$22, 30, 28, 26, 24$$

و میانگین آن‌ها برابر با ۲۸ است، لذا:

$$\frac{28}{8} = \frac{7}{2}$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹)

(مهمر بهیری)

۱۲- گزینه «۲»

با توجه به فرمول محاسبه شاخص دو کالا داریم:

$$196 = \frac{18 \times k + 40 \times 40}{10 \times k + 20 \times 40} \times 100$$

$$\Rightarrow 196 = \frac{18k + 1600}{10k + 800} \times 100$$

$$\Rightarrow 1960k + 156800 = 1800k + 160000$$

$$\Rightarrow 160k = 3200 \Rightarrow k = 20$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

(مهمر عمیری)

۱۳- گزینه «۳»

اگر جمعیت فعال را با y و جمعیت بیکار را با x نمایش دهیم، داریم:

$$\text{نرخ بیکاری اولیه} = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100 = \frac{x}{y} \times 100$$

بعد از ایجاد یک میلیون شغل، جمعیت فعال تغییری نکرده، اما جمعیت بیکار یک میلیون کاهش می‌یابد. پس:

$$\text{نرخ بیکاری جدید} = \frac{x-1}{y} \times 100$$

$$\Rightarrow 100 \times \left(\frac{x}{y} - \frac{x-1}{y} \right) = 4$$

$$\Rightarrow \left(\frac{x-x+1}{y} \right) = \frac{4}{100} \Rightarrow \frac{1}{y} = \frac{1}{25} \Rightarrow y = 25$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

زبان و ادبیات فارسی

۲۱- گزینه «۳»

(سیرعلیرضا علویان)

فارسی باستان زبان دوره هخامنشیان بوده که آثار برجمانده از این زبان، نامه‌ها و فرمان‌های شاهان هخامنشی است که به خط میخی نوشته شده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

۲۲- گزینه «۱»

(ممنون اصغری)

نام درست پدیدآورنده آثار:

چرند و پرند: دهخدا

سرگذشت حاجی‌بابای اصفهانی: اثر جیمز موریه، ترجمه میرزا حبیب اصفهانی

شمس‌الدین و قمر: میرزا حسن خان بدیع

نمایشنامه ایده‌آل: میرزاده عشقی

خداوندنامه: فتحعلی‌خان صبای کاشانی

تاریخ تطوّر نظم فارسی: محمدتقی بهار (ملک‌الشعرا)

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۳ تا ۲۰)

۲۳- گزینه «۳»

(عزیز ایاسی پور)

اشتباهات متن عبارت‌اند از:

(۱) دوره دوم شعر معاصر از آغاز حکومت محمدرضاشاه پهلوی است، نه رضاشاه.

(۲) در این دوره فضای سیاسی بازتر و آزادتر از دوره قبل است.

(۳) نخستین کنگره نویسندگان و شاعران ایران در سال ۱۳۲۵ تشکیل شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۶۹)

۲۴- گزینه «۲»

(حسن اصحابی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: قالب عمده شعر خراسانی قصیده است.

گزینه «۳»: کاربرد لغات عربی در نثر غزنوی و سلجوقی افزایش یافت.

گزینه «۴»: به‌کارگیری «مر» در کنار مفعول در سبک عراقی کاهش یافت.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، سبک‌شناسی، ترکیبی)

۲۵- گزینه «۴»

(هومن نمازی)

در سبک هندی، بسیاری از لغات ادبی قدیم از صحنه شعر رخت بریست.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۶۰، ۸۰ و ۸۱)

۲۶- گزینه «۲»

(سیرعلیرضا امیری)

تشریح ابیات نادرست:

(الف) واعظ کاشانی با آوردن تخلص خود و با انتقاد از آدمیان که به دنبال

سیم و زر هستند، خود را عاشق‌پیشه و دلدادۀ زیبارویان معرفی می‌کند.

(د) شاعر به شادی رخ یار، جامی می‌زند و به حال کسی که در غم عشق

شادمان است، رشک می‌برد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و مفهوم، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

$$n = 5 \Rightarrow b_5 = b_5 - b_4 + b_5 - b_4 = b_5 - 3 + b_5 - 2$$

$$= b_4 + b_4 = 1 + 2 = 3$$

$$\Rightarrow b_5 - a_4 = 3 - (-7) = 10$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۵۲ تا ۶۰)

۱۸- گزینه «۲»

(امیر ذاکر زاده)

چون جملات داده شده، هم جملات متوالی دنباله هندسی و هم جملات متوالی دنباله حسابی‌اند، پس باید دنباله ثابت باشد. در نتیجه:

$$\begin{cases} 2x + y = 2 \\ 3x + 2y - 2 = 2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 2x + y = 2 \\ 3x + 2y = 4 \end{cases} \xrightarrow{x-2} \begin{cases} -4x - 2y = -4 \\ 3x + 2y = 4 \end{cases}$$

$$-x = 0 \Rightarrow x = 0 \Rightarrow y = 2$$

$$\left[\frac{x}{3} + \frac{y}{3} \right] = \left[0 + \frac{2}{3} \right] = \left[\frac{2}{3} \right] = 0$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی و غیرفطی، صفحه‌های ۷۱ و ۸۳)

۱۹- گزینه «۱»

(علی قهرمان زاده)

$$\frac{3}{a^5} = 8 \xrightarrow{\text{طرفین به توان } \frac{5}{3}} \left(\frac{3}{a^5} \right)^{\frac{5}{3}} = \left(8^{\frac{5}{3}} \right)^{\frac{5}{3}}$$

$$a = 2^5 = 32$$

$$\frac{\sqrt[6]{a} \sqrt[5]{a}}{2^{-5}} = \frac{\sqrt[6]{32} \sqrt[5]{32}}{2^{-5}} = \frac{\sqrt[6]{2^5} \sqrt[5]{2^5}}{2^{-5}} = \frac{2^{\frac{5}{6}} \cdot 2^1}{2^{-5}} = 2^{\frac{5}{6} + 1 + 5} = 2^{\frac{5}{6} + 6} = 2^{\frac{41}{6}}$$

$$= \frac{\sqrt[6]{64}}{2^{-5}} = \frac{2}{2^{-5}} = 2 \times 2^5 = 2^6 = 64$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرفطی، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۴)

۲۰- گزینه «۲»

(ابراهیم نیفی)

باید عددهای $\frac{a+2}{2a-2}$ و $\frac{a}{2a-1}$ عکس هم باشند:

$$\frac{a}{2a-1} = \frac{2a-2}{a+2} \Rightarrow a^2 + 2a = 4a^2 - 2a - 6a + 2$$

$$\Rightarrow 3a^2 - 10a + 2 = 0$$

$$\frac{\Delta=64}{\Delta=64} \rightarrow a = \frac{-(-10) \pm 8}{2(3)} = \frac{10 \pm 8}{6}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a = 3 & \text{قق} \\ a = \frac{1}{3} & \text{غقق} \end{cases}$$

توجه کنید که اگر $a = \frac{1}{3}$ باشد، پایه‌های توابع داده شده منفی می‌شود که

این امکان‌پذیر نیست.

$$f(x) = \left(1 - \frac{m}{2}\right)x + \left(\frac{1}{3}\right)^x \xrightarrow{\text{تابع نمایی}} 1 - \frac{m}{2} = 0$$

$$\Rightarrow m = 2 \Rightarrow f(x) = \left(\frac{1}{3}\right)^x$$

$$\Rightarrow f(2) = \left(\frac{1}{3}\right)^2 = \frac{1}{9}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرفطی، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۲)

۲۷- گزینه «۲»

(همین نمازی)

در این گزینه معشوقی زمینی وصف می‌شود، حال آنکه در ویژگی‌های فکری این دوره از معشوق زمینی فاصله گرفته می‌شود. بیت از رودکی است و ضمناً توصیف‌های حسی برای زیبایی‌های معشوق در این بیت از دیگر ویژگی‌های سبک خراسانی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نگاهی عارفانه و دینی به تن (جسم) در این بیت وجود دارد.

گزینه «۳»: در این بیت شاعر مخاطب را اندرز می‌دهد. ضمناً بیت حاوی انتقاد از طاعت و عبادت بی‌فایده است و این هم از مضامین دیگری است که در سده‌های پنجم و ششم رواج داشت.

گزینه «۴»: گله و شکایت شاعر از وضع موجود از ویژگی‌های فکری سده‌های پنجم و ششم است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۳ و ۸۵)

۲۸- گزینه «۴»

(حسن اصحابی)

برتری عشق بر عقل (ستایش عشق) از ویژگی‌های سبک عراقی است.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مفهوم خوش‌باشی از بیت دریافت می‌شود که از ویژگی‌های سبک خراسانی است.

گزینه «۲»: خوش‌باشی و شادی و نشاط در این بیت هم ویژگی فکری سبک خراسانی را نشان می‌دهد.

گزینه «۳»: «ثامور» و «ایدون» کلمات کهن و قدیمی هستند که در سبک عراقی رایج نیستند و بیشتر در سبک خراسانی دیده می‌شوند.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، سبک‌شناسی، ترکیبی)

۲۹- گزینه «۲»

(حسن اصحابی)

ردیف‌های بلند و خوش‌آهنگ (می‌شود پیدا) از ویژگی‌های سبک هندی است. بیت از صائب تبریزی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: توجه به واژگان کهن در اشعار برخی شاعران دوره بیداری مشاهده می‌شود (مانند بادافره).

گزینه «۳»: گسترش واژه‌های نو و فرنگی (مانند گرامافون و تلفن) ویژگی بارز سبک بیداری است.

گزینه «۴»: توجه به قانون از ویژگی‌های فکری سبک بیداری است.

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، سبک‌شناسی، ترکیبی)

۳۰- گزینه «۲»

(همین نمازی)

واژه «نرگس» مجاز ندارد. (طبق آنچه که در سال ۱۳۹۹ در کنکور رخ داد، طراح محترم استعاره مصرحه را مجاز نمی‌پندارد.)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «روز و شب» مجاز از همیشه یا اوقات فراوان و بسیار است.

گزینه «۳»: «زبان» مجاز از سخن است.

گزینه «۴»: «کمند» مجاز به علاقه آلیه از اسارت است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۳)

۳۱- گزینه «۴»

(مسن اصفری)

جناس: «ناز» و «نان»

اسلوب معادله: مصراع دوم مثال و مصداقی برای مفهوم و مضمون مصراع اول است.

استعاره (تشخیص): بدخو شدن نفس به ناز و نعمت دنیا.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جناس تام: طاق: فرد و جدا - طاق: قوس و خمیدگی / استعاره: نرگس جادو (چشم) / اسلوب معادله ندارد.

گزینه «۲»: اسلوب معادله: مصراع دوم مثال و مصداقی برای مفهوم و مضمون مصراع اول است.

گزینه «۳»: اسلوب معادله: مصراع دوم مثال و مصداقی برای مفهوم و مضمون مصراع اول است.

استعاره (تشخیص): خموشی صدف / جناس ندارد.

توجه: «خموشی» شکل مخفف «خاموشی» است. (جناس نمی‌سازند.)

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۳۲- گزینه «۳»

(مسن اصفری)

ایهام تناسب: روی: ۱- دلیل و جهت (معنای مورد نظر) ۲- چهره (معنای مورد نظر نیست، اما با دهان و نظر تناسب دارد.)

تلمیح: اشاره دارد به چشمه آب زندگانی که حضرت خضر از آن نوشید و جاودانه شد.

تشخیص: شخصیت‌بخشی برای چشمه حیوان

حسن تعلیل: شاعر ناپیدا بودن چشمه حیوان را به این دلیل دانسته که خودش را مانند دهان معشوق پنداشته است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۳۳- گزینه «۱»

(یاسین مهربان)

بیت «ب»: مجاز: «یک قبضه خاک» مجاز از انسان

بیت «ج»: حس آمیزی: گرم رفتاری

بیت «ه»: ایهام تناسب: «کف»: ۱- دست، ۲- حباب‌های روی آب، که در این معنا قابل قبول نیست و با «سیلاب» تناسب دارد.

بیت «الف»: لف و نشر: لف‌ها: ۱- زمین شور، ۲- تخم خویش - نشرها: ۱- گوش زاهد، ۲- داستان عشق

بیت «د»: جناس: «کان» و «خوان»: جناس ناهمسان

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۳۴- گزینه «۲»

(سیرعلیرضا احمدی)

بررسی ابیات:

الف) ای دل: استعاره / فاقد تشبیه

ب) دولت سودای غم: تشبیه / فاقد استعاره

ج) مه روی: تشبیه / فاقد استعاره

د) «روی بار» به «گل» تشبیه شده و از آن برتر دانسته شده است. / گل از دفتر نسخه حسن می‌برد: تشخیص و استعاره

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

۳۵- گزینه ۲»

(مفسر اصغری)

تلمیح: اشاره دارد به داستان خسرو پرویز پادشاه ساسانی. / ایهام تناسب ندارد.
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: اسلوب معادله: مصراع دوم مصداق و نمونه‌ای برای مفهوم مصراع نخست است. / جناس: تیغ و تیز
 گزینه ۲: ایهام: پاک: ۱- به کلی و تماماً ۲- تمیز و پاکیزه / تشخیص: بلبل آن رخسار را ببیند.
 گزینه ۳: استعاره: «خار و خس» در مصراع دوم استعاره از گفت‌وگو / «بحر» در مصراع دوم استعاره از خامشی / تشبیه: «خامشی» به دریا و «گفت‌وگو» به خس و خاشاک تشبیه شده است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

۳۶- گزینه ۴»

(سیرعلیرضا امیری)

«خاک» مصراع اول مجاز از قبر، «لحد» مجاز از قبر / «خاک لحد از گریه من غم برآورد»، «تشخیص و اغراق» دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: فاقد مجاز است. / «پای دل»: اضافه استعاره / فاقد اغراق
 گزینه ۲: «زهره» مجاز از جرئت است. / ترسیدن دل: تشخیص و استعاره دارد. / در مصراع اول اغراق به چشم می‌خورد.
 گزینه ۳: فاقد استعاره است. / «خلق» مجاز از مردم است و اغراق در مصراع دوم است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

۳۷- گزینه ۳»

(باسین مهریان)

«خورد و مرد» در مصراع اول، در معنای «خوردن و مُردن» به کار رفته است و دو فعل مستقل محسوب می‌شود. کاربرد «خرد و مرد» در مصراع دوم، همانند زبان امروزی ما است که گاهی واژگان را، با بخش‌هایی بی‌معنی ترکیب می‌کنیم؛ مثلاً می‌گوییم: چیز میز، قاتی پاتی و... / بنابراین، «خورد» و «خرد» یک قافیه درست شکل می‌دهند و هم‌چنین «مرد» و «مرد» با توجه به تفاوت معنایی، قافیه درست دیگری را تشکیل می‌دهند و بیت، ذوق‌آفرین است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «نوخاسته» و «خاسته»، قافیه درستی را شکل می‌دهند؛ اما نمی‌توانیم «گل» و «سنبل» را به‌عنوان قافیه دوم در نظر بگیریم، زیرا بین قافیه اول و دوم در مصراع دوم، واژه «نو» اضافه است؛ در حالی که این واژه در مصراع اول، وجود ندارد و جزئی از واژه بعد از خود شده است.

گزینه ۲: «بنده‌وار» و «دار» قافیه این بیت را تشکیل می‌دهند. توجه داشته باشید که «بنده‌وار» یک واژه است و نمی‌توان «بنده» و «وار» را از هم جدا کرد و آن‌ها را با «پاینده» و «دار»، دارای دو قافیه دانست.

گزینه ۴: «دلش» و «گلش»، قافیه بیت را تشکیل می‌دهند؛ اما «ریزد» و «بسوزد»، قافیه درستی را شکل نمی‌دهند.

تکته مهم درسی:

اگر در واژگان قافیه، حروف الحاقی داشته باشیم، اختلاف در مصوت کوتاه جایز است، نه مصوت بلند. توجه داشته باشید که در «ریزد» و «بسوزد»، «د» الحاقی است و «یز» و «وز»، حروف اصلی هستند؛ اما تفاوت آن‌ها در مصوت بلند است و حتی با وجود حروف الحاقی، اختلاف آن‌ها درست نیست و نمی‌تواند با یکدیگر قافیه شوند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۱۹ تا ۹۱)

۳۸- گزینه ۴»

(سیرعلیرضا امیری)

«ذره» و «قطره» قافیه نمی‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «خارِ جان» و «خارجان» جناس مرکب می‌باشد و قافیه درست است.
 گزینه ۲: این قافیه قاعده ۱ می‌باشد و حروف اصلی قافیه «ا» است، پس غلط املائی تأثیری ندارد و قافیه درست است.
 گزینه ۳: «ش» الحاقی نیست و حذف نمی‌شود، چون فقط در یک طرف به‌عنوان ضمیر آمده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۱۹ تا ۹۱)

۳۹- گزینه ۱»

(سیرعلیرضا علویان)

وزن مصراع دوم این گزینه، «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فع» است. وزن سایر گزینه‌ها به‌درستی ذکر شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۴ تا ۱۰۷)

۴۰- گزینه ۳»

(مجتبی فرهاری)

وزن مصراع صورت سؤال و مصراع گزینه ۳، «مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «فاعلاتن مفاعیل فاعلن»
 گزینه ۲: «مفتعلن فاعلاتن مفتعلن فع»
 گزینه ۴: «مفعول مفاعیل مفاعیلن»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۶)

۴۱- گزینه ۴»

(سیرعلیرضا امیری)

خاقانی همان‌طور که خود در بیت گزینه ۴ می‌گوید، علاقه‌مند بوده که در بسیاری از مواقع، در واژه تخلص خود، از اختیارات شاعری قلب و کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند «ای» استفاده کند.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱: وزن اصلی: مفتعلن مفاعیلن مفتعلن مفاعیلن: دی دِ یِ خا (مفتعلن) / قانِ یِ گر (مفتعلن) / لا فِ جِ ما (مفتعلن) / همان‌گونه که مشخص است، در مواردی که زیر آن‌ها خط کشیده شده است، اختیار وزنی قلب صورت گرفته است و «مفاعیلن» جایش را به «مفتعلن» داده است.

گزینه ۲: وزن اصلی: مفتعلن مفاعیلن مفتعلن مفاعیلن: بر دِ لِ خا (مفتعلن) / قانِ یِ گر (مفتعلن) / داغِ جِ فا (مفتعلن) / نِ هیِ چِ شد (مفاعیلن) / او زِ سِ کا (مفتعلن) / انِ کیِ ستِ خُد (مفاعیلن) / تا بَ رَ دت (مفتعلن) / بَ دا وِ ری (مفاعیلن). همان‌گونه که مشخص است، در تنها موردی که زیر آن‌ها خط کشیده شده است، اختیار وزنی قلب صورت گرفته است و «مفاعیلن»، جایش را به «مفتعلن» داده است.

گزینه ۳: وزن اصلی: مفتعلن مفاعیلن مفتعلن مفاعیلن: سی نِ یِ خا (مفتعلن) / قانِ یِ غم (مفتعلن) / تا نَ زَ ند (مفتعلن) / زِ وِ صِ لِ دم (مفاعیلن) / دِ عِ وِ یِ عِش (مفتعلن) / قُ وِ صِ لُ هم (مفاعیلن) / تا زِ سِ گا (مفتعلن) / نِ کیِ ستِ او (مفاعیلن) همان‌گونه که مشخص است، در تنها

۴۶- گزینه ۲» (هومن نمازی)

بیت صورت سؤال بر غفلت ما و گذر زمان تأکید دارد و در گزینه ۲» نیز مفهوم غفلت از گذر عمر و زمان از لحن و معنای بیت (به‌ویژه مصراع دوم) دریافت می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۶۵)

۴۷- گزینه ۴» (هومن نمازی)

در بیت صورت سؤال تصویرهای مربوط به آغاز اشک‌ریختن را با تدبیر در معنی درخواستیم یافت که این مفهوم در گزینه ۴» و به‌ویژه مصرع دوم قابل برداشت است. «سیم مذاب» استعاره از اشک است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۷۶)

۴۸- گزینه ۴» (یاسین مهربان)

مفهوم مشترک ابیات «ب» و «ه»: آشکار کردن خوبی‌های خود، باعث بدبختی می‌شود.

تشریح سایر ابیات:

بیت «الف»: آمیخته‌بودن مسیر با سختی‌ها و آسانی‌ها

بیت «ج»: بخت بد باعث بی‌ارزشی و سرزنش و ملامت دیگران می‌شود.

بیت «د»: مزاحم‌بودن رقیبان

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۷۸)

۴۹- گزینه ۳» (حسن اصحابی)

مفهوم بیت صورت سؤال و بیت گزینه ۳»: بیان فراق و تنهایی و دورماندن از هم‌رهان و رفیقان

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱»: فقط عاشق سختی فراق را درک می‌کند.

گزینه ۲»: دشواری فراق برای عاشق را بیان می‌کند.

گزینه ۴»: شاعر به جاودانگی فراق و غم فراق معتقد است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه‌های ۴۶، ۴۷ و ۱۲۱)

۵۰- گزینه ۴» (حسن اصحابی)

ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» مفهوم وحدت در عین کثرت را بیان می‌کنند، گزینه ۳» اصل را وحدت می‌داند، اما کثرت را انکار نمی‌کند (با وجود کثرت)، اما گزینه ۴» کثرت را نیرنگ و فریب می‌داند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، ترکیبی)

موردی که زیر آن‌ها خط کشیده شده است، اختیار وزنی قلب صورت گرفته است و «مفاعلن» جایش را به «مفتعلن» داده است. گزینه ۴»: فاقد اختیار شاعری قلب است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۸۶)

۴۲- گزینه ۴» (یاسین مهربان)

وزن بیت: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن / بیت، فاقد اختیار شاعری «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» است.

اختیارات شاعری بیت: آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن: در هر دو مصراع / بلندبودن هجای پایانی: در مصراع اول / ابدال: در رکن سوم و چهارم مصراع اول و رکن چهارم مصراع دوم / حذف همزه: «خاک است» = «خاکست» / بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه: «ه» در «خوابگه آخر»، به‌عنوان هجای بلند در نظر گرفته می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۳- گزینه ۳» (مجتبی فرهادی)

این گزینه، در وزن «فعولن فعولن فعولن» سروده شده و بحر آن «مقارِب مَثمن سالم» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

۴۴- گزینه ۳» (یاسین مهربان)

تقطیع درست این سروده، به صورت «- UU - U - U - UU - U - U» درست است.

تقطیع سایر سروده‌ها، با توجه به اختیارات شاعری زبانی و وزنی، درست آمده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۵- گزینه ۳» (سیدعلیرضا احمدری)

بیت نخست، دارای هر دو نوع اختیار تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند و تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه است، ولی بیت دوم فقط دارای اختیار تغییر کمیت مصوت کوتاه است.

اختیارات زبانی بیت نخست: کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند «ای» در پایان واژه «زخمی» / بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه «-» در ترکیب «زخمی خمیازه» اختیار زبانی بیت دوم: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه «-» در ترکیب «حسن عاریت»

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، بیان، موسیقی شعر و مفهوم، صفحه ۶۲)

علوم اجتماعی

۵۱- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانهای)

- نظام آموزشی: کلان

- ساختمان‌های اداری: عینی

- ارزش‌های اجتماعی: ذهنی

- عیادت از بیمار: خرد

(پایامه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۵۲- گزینه «۱»

(میبیه مبی)

الف) قوای بدنی در حکم ابزارهایی برای قوای نفسانی هستند: تأثیر ویژگی‌های جسمانی بر خصوصیات روحی.

ب) یک انسان با تفوق جهانی را تغییر می‌دهد: تعامل جهان نفسانی با جهان اجتماعی.

ج) در جامعه قبیله‌ای، هویت اجتماعی افراد از طریق جایگاه قبیله‌ای آنها مشخص می‌شود: هویت اجتماعی هر فرد، درون جهان اجتماعی و براساس عقاید و ارزش‌های آن شکل می‌گیرد. در جامعه قبیله‌ای، هویت اجتماعی افراد براساس جایگاه قبیله‌ای آنها مشخص می‌شود. در جامعه سرمایه‌داری، هویت افراد بیشتر به ثروت و توان اقتصادی آنها وابسته است.

(پایامه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۸ و ۶۹)

۵۳- گزینه «۲»

(آرش مرتضائی‌فر)

الف) تشویق و تنبیه به دو شیوه رسمی و غیررسمی انجام می‌شود. شیوه غیررسمی آن بیشتر در خانواده، همسالان و یا به وسیله عموم افراد جامعه انجام می‌شود و آثار و نتایج عمیق‌تری دارد. شیوه رسمی پاداش و مجازات بیشتر توسط سازمان‌ها و مؤسسات اجتماعی مانند پلیس، دادگاه و زندان صورت می‌گیرد.

ب) عضویت در جهان اجتماعی، همواره با کنترل و نظارت همراه است و صرفاً به این توصیه بسنده نمی‌کند که «من آنچه شرط بلاغ است با تو می‌گویم / تو خواه از سختم پند گیر خواه ملال!»

ج) از آنجا که تغییر موقعیت اجتماعی مربوط به یک فرد در طول زندگی خودش است تحرک اجتماعی درون یک نسل است و چون از نظر موقعیت اجتماعی به جایگاه بالاتری رسیده است، تحرک اجتماعی از نوع صعودی است. د) باید توجه داشت که هر نوع مواجهه با جهان‌های اجتماعی دیگر به تعارضات فرهنگی منجر نمی‌شود بلکه آنگاه که تغییرات هویتی بیرون از مرزهای مقبول جهان اجتماعی رخ دهد و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌ها در تقابل هستند به دنبال بیاورد، به تعارض فرهنگی منجر می‌شود.

(پایامه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۸، ۷۹، ۸۳، ۸۴ و ۸۷)

۵۴- گزینه «۱»

(آزیتا بیرقی)

- تصمیم شوروی مبنی بر استقرار موشک‌های میان برد در کوبا ← جنگ سرد - مهم‌ترین عرصه منازعه هویتی در دنیای امروز ← رسانه‌ها و فضای مجازی - قاره آفریقا، فقیرترین قاره مسکونی دنیاست در حالی که منابع ارزشمندی را داراست ← اصطلاح مرکز و پیرامون

- تصویب قانون حذف دین از عرصه‌های حضور اجتماعی خود در مجلس فرانسه ← جهان غرب با عبور از عقاید و ارزش‌های مسیحیت قرون وسطی به عقاید سکولار روی آورد.

(پایامه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۸ و ۹۹)

(پایامه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۸)

۵۵- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

تشریح موارد:

گزینه «۱»: نادرست (فرهنگی که به حقیقت قائل نباشد، نمی‌تواند معیار و میزانی برای سنجش عقاید داشته باشد). - نادرست (تفاوت‌های مربوط به لایه‌های سطحی از نوع تفاوت‌های درون جهان اجتماعی است).

گزینه «۲»: درست - درست

گزینه «۳»: درست - نادرست (شرک و بت‌پرستی از اعتقادات و ارزش‌های بنیادی جهان اجتماعی در شبه جزیره عربستان بود).

گزینه «۴»: نادرست (ارزش جهان شمول عدالت، می‌تواند از دوقطبی شدن جهان و بهره‌کشی ظالمانه برخی انسان‌ها جلوگیری کند). - درست

(پایامه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

(پایامه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶)

۵۶- گزینه «۴»

(میبیه مبی)

- تغییر در هنجارها و نمادها (لایه‌های سطحی) موجب تحول و تغییر بنیادین جهان اجتماعی نمی‌شود.

- بحران زیست محیطی، منجر به آسیب‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی شد.

- در نیمه دوم قرن بیستم با روشن شدن اینکه علم تجربی دارای مبانی غیرتجربی است، علم مدرن زیر سؤال رفت و آشکار شد علم تجربی غربی تنها تفسیر ممکن از جهان طبیعت نیست بلکه تفسیرهای متناسب با فرهنگ‌های دیگر نیز می‌تواند وجود داشته باشد.

(پایامه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۳۰)

(پایامه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۹۵، ۹۹ و ۱۰۰)

۵۷- گزینه «۴»

(آرش مرتضائی‌فر)

الف) سیاست هویت می‌تواند دو چهره پیدا کند: یا به‌صورت افراطی بر تفاوت‌ها و گوناگونی‌ها تأکید می‌کند و سبب چندپارگی سیاسی و فرهنگی درون جوامع می‌شود یا گروه‌های به حاشیه‌رانده شده را به رسمیت می‌شناسد و از آنان حمایت می‌کند.

ب) هر دو عبارت مطرح‌شده در گزینه‌ها مرتبط با عبارت «ب» هستند.

ج) جهان اسلام طی سده‌های مختلف یا مانند آنچه در جنگ‌های صلیبی گذشت به دفع مهاجمان پرداخت یا مانند آنچه در حمله مغول رخ داد مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد.

د) ارسطو حکومت فرد براساس فضیلت را موناشری می‌نامد.

(پایامه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۱۱)

(پایامه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۲۱)

(پایامه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۹۱ و ۹۲)

کشورهای سوسیالیستی طبقه جدیدی شکل گرفت که نه بر اساس ثروت بلکه بر مدار قدرت سازمان می یافت.

چالش جهان دو قطبی، چالشی فرامنطقه‌ای، درون فرهنگی، کلان، مقطعی، ذاتی و سیاسی بود.

بر اساس رویکرد دوم (مخالفان قشربندی) قشربندی اجتماعی توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز به دست آن‌هاست.

جامعه‌شناسان انتقادی همانند جامعه‌شناسان تفسیری بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کنند اما کم توجهی رویکرد تفسیری به ساختارهای اجتماعی و تأثیر این ساختارها بر زندگی افراد را درست نمی‌دانند.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۰ و ۹۳)

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۶ و ۸۲)

۶۳- گزینه «۲»

(آزیتا بیدری)

موضوع جامعه‌شناسی تفسیری ← مطالعه هواداری از یک تیم ورزشی و معنای آن

هدف جامعه‌شناسی انتقادی ← هواداری از یک تیم ورزشی می‌تواند موجب سرکوب اراده‌های هواداران شود و برای آنان خطرناک باشد (نقد و داوری پدیده‌های اجتماعی)

روش جامعه‌شناسی تبیینی ← مطالعه هواداری از یک تیم ورزشی با نگاه از بیرون (روش صرفاً حسی و تجربی)

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۷، ۵۱ و ۸۳)

۶۴- گزینه «۱»

(فاطمه صفری)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست - نادرست (عوامل مهاجرت در جمعیت‌شناسی با عقل ابزاری درک می‌شود).

گزینه «۲»: نادرست (مربوط به عقل در معنای عام است). - درست

گزینه «۳»: نادرست (خوبی عدالت و بدی ظلم را عقل عملی بررسی می‌کند). - نادرست (عقل را در یک معنای عام به کار می‌برند که هرگونه تلاش ذهنی و فکری را شامل می‌شود).

گزینه «۴»: درست - درست

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۱۵ و ۱۱۸)

۶۵- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

- به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی، پیش‌بینی در علوم اجتماعی پیچیده‌تر از علوم طبیعی است.

- در شرایط تعارض میان دانش علمی و دانش عمومی (ذخیره دانشی یک جامعه)، ارتباط دوسویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می‌شود؛ دانش عمومی به‌طور همه‌جانبه از دانش علمی حمایت نمی‌کند، دانش علمی از رشد و رونق لازم باز می‌ماند و دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد.

- ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی ساختار اجتماعی نامیده می‌شود. ساختار اجتماعی چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی مختلف است.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۶، ۷، ۱۳ و ۲۳)

۵۸- گزینه «۲»

(ریحانه امینی)

ترتیب صحیح فرایند:

- روشنگری شکل عقل‌گرایانه داشت.

- پیدایش دئیسم (اعتقاد به خدایی که هیچ برنامه‌ای برای هدایت و سعادت بشر نداشت).

- روشنگری شکل حس‌گرایانه داشت.

- محدود شدن روشنگری به شناخت حسی و تجربی

- پیدایش علم تجربی سکولار

- افول حس‌گرایی

- بحران معرفت‌شناختی غرب

- سلب امکان تشخیص درست یا غلط بودن هنجارها

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

۵۹- گزینه «۴»

(آزیتا بیدری)

از موضع اندیشه‌های مارکسیستی و سوسیالیستی با غرب مبارزه می‌کردند.

← نسل دوم روشنفکران غرب‌گرا (روشنفکران چپ)

جنبش عدالتخانه ← تغییر ساختار سیاسی (انقلاب اجتماعی)

مشروطه را نوعی حاکمیت سکولار مانند دولت انگلستان می‌دانستند ←

نسل اول روشنفکران (منورالفکران غرب‌گرا)

حذف ساختارهای اجتماعی پیشین و ایجاد ساختارهای اجتماعی جدید ←

اشتراک آتاتورک و رضاخان و امان‌الله خان

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان برید، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۶ و ۱۱۷)

۶۰- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمان‌های)

انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع آمریکایی و انتقال ثروت به جوامع اروپایی، موجب شد که بازرگانان نسبت به زمین‌داران جایگاه برتری پیدا کنند.

دولت‌ها برای افزایش قدرت خود به سرمایه و پول بازرگانان نیاز داشتند و بازرگانان برای تجارت و سود نیازمند حمایت نظامی دولتمردان بودند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۱)

۶۱- گزینه «۲»

(آرش مرتضائی‌فر)

بررسی موارد نادرست:

ب) الجزایر از کشوری بود که به اشغال کامل نظامی استعمارگران درآمدند ولی عثمانی در دوره استعمار در شرایط نیمه‌استعماری به سر می‌برد.

ه) اگر فرهنگ یا فرهنگ‌های غالب در جامعه جهانی ویژگی‌های مطلوب را نداشته باشند جامعه جهانی با چالش‌های درون‌فرهنگی مواجه خواهد شد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۵۵، ۵۹، ۶۰، ۶۱، ۶۶ و ۶۷)

۶۲- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

جوامع سوسیالیستی با دو مشکل اساسی روبه‌رو شدند:

الف) از بین رفتن آزادی افراد: به بهانه عدالت اقتصادی، نه تنها آزادی معنوی، بلکه آزادی دنیوی افراد نیز از بین رفت.

ب) پیدایش طبقه جدید: با اینکه مارکس و مارکسیست‌ها طبقه و نظام طبقاتی را محصول سرمایه‌داری می‌دانستند و به آن انتقاد داشتند، در

روان شناسی

۶۶- گزینه «۳»

(ممبر رضا توکلی)
وقتی چیزی به نظر پژوهشگر رسیده، پس یک حدس خردمندانه است و «فرضیه» نام دارد.

در این گزاره، دانشمند به «مشاهده و تجربه» پرداخته است که از ارکان اساسی «روش علمی» هستند.

میزان تمرکز و زمان واکنش امری غیرعینی است، پس در حیطه شناخت و فرایندهای ذهنی قرار می‌گیرد.

بررسی رفتار و تعامل کودکان از میان روش‌های جمع‌آوری اطلاعات، به روش «مشاهده» اشاره دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، ترکیبی)

۶۷- گزینه «۴»

(ممبر میببی)
بر اساس فعالیت صفحه ۱۱ کتاب درسی موفقیت افراد تحت‌تأثیر دو عامل مهم، یعنی دانش تخصصی و ویژگی‌های روان‌شناختی (انگیزه، علاقه، پشتکار و...) است. تنها مه‌راد هر دو مورد را داراست، بنابراین احتمال موفقیت او بیشتر است. در گزینه‌های «۱» و «۲» صرفاً دانش تخصصی و در گزینه «۳» صرفاً ویژگی روان‌شناختی (علاقه، هدفگذاری و...) وجود دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۱)

۶۸- گزینه «۳»

تشریح عبارات:

گزینه «۱»: ویژگی‌های مربوط به رشد انسان را به‌دلیل پیوستگی رشد، نمی‌توان به‌راحتی به مراحل مشخص تقسیم کرد، اما امروزه اکثر روان‌شناسان رشد، به رشد مرحله‌ای اعتقاد دارند. بر همین اساس، ابعاد مختلف رشد در طول زندگی یا فراخوانی زندگی، به مراحل مختلف تقسیم می‌شود.

گزینه «۲»: کودکان پردازش ادراکی دارند که بر اساس ظواهر اجرا می‌شود، پس چیزی جذابیت دارد که ظاهر جذاب‌تری داشته باشد.

گزینه «۳»: بروز هیجان‌ها فرایندی دوطرفه است و مشروط است به آگاهی و واکنش هر دو طرف نه ارتباط با خود کودک.

گزینه «۴»: هر چند نوجوانان، در مقایسه با کودکان، رشد فزاینده‌ای در توانایی‌های شناختی دارند، اما در نحوه کارگیری این توانایی‌ها، پختگی لازم را ندارند و تغییرات شناختی نوجوانان باعث پیامدهای ناسازگارانه‌ای می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۲، ۴۸، ۴۹ و ۵۶)

۶۹- گزینه «۲»

(ممبر میببی)
لبخند اجتماعی در ۳-۲ ماهگی اتفاق می‌افتد و غلت زدن در ۲ تا ۵ ماهگی رخ می‌دهد، ترس از غریبه در ۸ ماهگی است و ایستادن با کمک در ۷ تا ۱۰ ماهگی رخ می‌دهد (رد سایر گزینه‌ها). ضمناً غلت زدن و ایستادن هیچ‌کدام حرکات ریز و ظریف نیستند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۷ و ۵۱)

۷۰- گزینه «۱»

(موری واهری)

یکی از عوامل مؤثر بر تمرکز درگیری و انگیزتگی ذهنی است که خود تحت‌تأثیر عوامل فیزیولوژیک (مانند تغذیه و خواب) و عوامل روان‌شناختی (مانند ایجاد هدف و اهمیت دادن به آن) است؛ به همین جهت آرش که شب گذشته خواب کافی نداشته نمی‌تواند در طی اجرای پادکست متمرکز بماند.

برای افزایش تمرکز لازم است تلاش شود تا موضوع مورد مطالعه را به صورت‌های مختلف و از زوایای مختلف دید و به همین خاطر است که رضا با وجود چند مرتبه دیدن بازی‌های انجام شده، چون در هر مرتبه بازی را از زاویه‌نگاهی تازه بررسی می‌کند، می‌تواند تمرکزش را حفظ کند.

با در نظر گرفتن استراحت‌هایی میان بخش‌های مختلف مطالعه (یا پادکست یا ...) می‌توان از اثر سوء یکنواختی و ثبات نسبی دوری کرد و به همین خاطر است که صنم هر نیم ساعت یک بار میان اجرای پادکست، چند ثانیه موسیقی پخش می‌کند.

(روان‌شناسی، احساس، توفه، ادراک، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۷۱- گزینه «۲»

(کوثر دستورانی)

الف) محرک هدف ارائه شد، اما گزارش نشد. ← از دست دادن محرک هدف

ب) محرک هدف ارائه نشد، اما ردیابی شد. ← هشدار کاذب

(روان‌شناسی، احساس، توفه، ادراک، صفحه ۷۷)

۷۲- گزینه «۴»

(ممبر رضا توکلی)

رمزگردانی مفهومی باعث می‌شود که میزان خطا کاهش یابد.

استفاده از اطلاعات در حافظه کاری اتفاق می‌افتد.

طبق نمودار ابینگهوس، در ساعت اول ۵۰ درصد مطالب از یاد می‌روند.

فهم معانی باعث کاهش اثر تداخل می‌شود.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۲، ۹۵، ۱۰۰، ۱۰۱ و ۱۰۶)

۷۳- گزینه «۱»

(ممبر میببی)

این‌که علی ابیات را به گونه‌ای حفظ کرده که در مسابقه بیان کند، نشان از حافظه بلندمدت و معنایی اوست (رد گزینه ۲). دقت کنید زهرا به سؤالات مفهومی پاسخ داده است، یعنی روی اطلاعات شنیده شده تجزیه و تحلیل رخ داده و صرفاً به حفظ اطلاعات بسنده نشده است؛ بنابراین حافظه شکل گرفته، کاری است (رد گزینه‌های ۲ و ۴). دانش و مهارت قالبی‌بافی در حافظه بلندمدت راضیه قرار دارد (رد گزینه‌های ۲ و ۳). حافظه‌ای که برای کودک شکل گرفته یک حافظه کوتاه‌مدت است، چرا که کودک به گفتار مادرش توجه و آن را تکرار کرده است (رد گزینه‌های ۲ و ۴).

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۴ تا ۹۸)

۷۴- گزینه «۳»

(موری واهری)

مسائلی که در علوم انسانی با آن‌ها مواجهیم از جنس خوب تعریف‌نشده هستند به همین دلیل مسائل دوم و چهارم از نوع خوب تعریف‌نشده هستند.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۱۹)

۷۵- گزینه «۱»

(موسا عفتی)

عبارت مطرح شده در گزینه «۱» بیانگر روش اکتشافی حل مسئله است.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۴ تا ۱۲۶ و ۱۲۸)

زبان عربی

۷۶- گزینه «۴»

(مهری یاهری)

– واکنش‌های عاطفی به سبب زودگذر بودن نمی‌توانند ملاک تصمیم‌گیری باشند و اگر فردی با اندک تغییر در محیط بیرونی تغییرهای عاطفی شدیدی را تجربه کند، با مانع «کنترل نکردن هیجانات» مواجه است.
– در سوگیری تأیید دو بُعد وجود دارد: نخست استفاده از اطلاعات مؤید دیدگاه شخص و دوم عدم استفاده از اطلاعات مغایر با دیدگاه شخص یا همان از یک گوش گرفتن و از دیگری بیرون دادن.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۵۰)

۷۷- گزینه «۲»

(کوثر دستورانی)

تشریح سایر موارد:

گزینه «۱»: تکانشی

گزینه «۲»: وابسته

گزینه «۴»: احساسی

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۳ تا ۱۳۶)

۷۸- گزینه «۴»

(مهری یاهری)

اسناد ایمان هم مانند فائزه ناظر به عوامل غیرقابل کنترل است، زیرا نمی‌تواند عاملیتی در راستای از بین رفتن پارتی‌بازی در شرکت هدف داشته باشد. (رد گزینه ۱)

اسناد ایمان ناظر به عوامل بیرونی است، زیرا پارتی‌بازی در شرکت مدنظر عاملی بیرون از اختیار ایمان است. (رد گزینه ۲)

عامل زیربنایی مدنظر ساجده عاملی ناپایدار است، اما عوامل زیربنایی مدنظر فائزه و ایمان حداقل در کوتاه‌مدت پایدارند. (رد گزینه ۳)

اسناد ایمان و فائزه بیرونی و اسناد ساجده درونی است.

(روان‌شناسی، انگیزه و کنش، صفحه‌های ۱۷۴ تا ۱۷۶)

۷۹- گزینه «۳»

(مهمرب میببی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ورزش باعث بی‌توجهی به فشار روانی می‌شود. فراموشی فشار روانی مربوط به استفاده از داروهای شیمیایی است.

گزینه «۲»: ترک موقعیت روش مقابله‌ای سازگاران کوتاه‌مدت است نه انکار و اجتناب آن.

گزینه «۴»: منفعل بودن و انجام دادن رفتارهای تکانشی به ترتیب با سبک تصمیم‌گیری اجتنابی و تکانشی در ارتباط است نه برعکس!

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۹ تا ۲۰۳)

۸۰- گزینه «۴»

(مهمربضا توکلی)

فشار روانی که تعادل زندگی را به هم می‌زند عبارت است از نیاز برای سازگار شدن با شرایط جدید زندگی. مقابله به معنای تلاش فرد برای از بین بردن فشار روانی و یا به حداقل رساندن و تحمل آن است، هنگام روبه‌رو شدن با موقعیت، فرد ابتدا بر اساس برداشت اولیه خود، آن را ارزیابی می‌کند و از خود می‌پرسد: آیا خطری مرا تهدید می‌کند؟ اگر پاسخ این سؤال مثبت باشد، فرد کنترل شخصی خود را ارزیابی می‌کند: آیا من می‌توانم کاری برای تغییر موقعیت انجام دهم؟ به این ترتیب روش‌های مقابله‌ای فرد، برای کاهش فشار روانی، فراخوانی می‌شوند. هدف اصلی فرد در مقابله، حذف عامل فشارآور است که زندگی او را از حالت عادی خارج ساخته است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۵، ۱۹۶ و ۱۹۸)

۸۱- گزینه «۱»

(روح‌الله گلشن)

«لا یحزننک»: تو را ناراحت نکنند، نباید تو را ناراحت کند (اندوهگین سازد) [آوردن «نبايد» اختیاری است.] (رد گزینه «۳») / «قولهم»: سخنان (رد گزینه «۴») / «جمیعاً»: همه (رد گزینه «۲») ترجمه نشده است. / «فقط» نیز در گزینه «۴» اضافی است.

(ترجمه)

۸۲- گزینه «۴»

(ولی برقی - ابهر)

«لا یفخر»: «لا» ناهیه است و آخر فعل مضارع مجزوم شده است: نباید افتخار کند (رد گزینه «۱») / «جهلاً»: نابخردانه، از روی نادانی، جاهلانه (رد گزینه «۲») / «النسب»: دودمان، خاندان (رد گزینه «۲») / «کل امرئ»: هر انسانی (رد گزینه «۳») / «بالعلم والعمل»: به‌وسیله علم و عمل (رد گزینه‌های «۲» و «۳») در گزینه «۳»، «فقط» نیز در ترجمه اضافه است و معادلی در عبارت عربی ندارد.

(ترجمه)

۸۳- گزینه «۱»

(روح‌الله گلشن)

«هؤلاء الآباء والأمهات»: این پدران و مادران (رد گزینه «۴»); دقت کنید ساختار «اسم اشاره + اسم «ال» دار» به شکل یک «ترکیب» ترجمه می‌شود، نه «جمله» / «رؤية»: دیدن، ببینند (به هردو شکل صحیح است؛ توجه کنید بعد از فعل‌هایی مانند: «طلب، قصد، أراد، أحب و ...» در جمله، «مصدر» می‌تواند هم به شکل مصدر و هم به شکل «فعل» ترجمه شود. / «الأولادهم الأعماء»: فرزندان عزیزشان (رد گزینه «۳») / «أهم»: مهم‌ترین؛ اسم تفضیل است (رد گزینه «۴»); ساختار «اسم تفضیل + اسم» یک ترکیب «اضافی» است که در آن، اسم تفضیل معمولاً با «ترین» ترجمه می‌شود. / «نماذج»: الگوهای، نمونه‌هایی (جمع است نه مفرد) (رد گزینه «۳») / «لیهتدی»: تا هدایت شوند (رد گزینه‌های «۲» و «۴»); دقت کنید «اهتدی» (یهتدی): هدایت شد (فعل لازم) را با «هدی (یهتدی)»: هدایت کرد (فعل متعدی) اشتباه نگیرید.

(ترجمه)

۸۴- گزینه «۴»

(مهمرب بازرین - یاسوج)

«هناک طیور»: پرنده‌هایی هستند، وجود دارند (رد گزینه‌های «۱» و «۲») / «تعرف»: می‌شناسند / «بغریزتها»: با غریزه خود (رد گزینه «۳») / «الأعشاب المناسبة»: گیاهان مناسب (رد گزینه «۳») / «قد تدل»: گاهی راهنمایی می‌کنند (رد گزینه «۳») / «الأعشاب الطّیّبة»: گیاهان دارویی / «للوفاة»: برای پیشگیری (رد گزینه «۳») / «كثیر من الأمراض المختلفة»: بسیاری از بیماری‌های گوناگون (رد گزینه‌های «۱» و «۳»)

(ترجمه)

ترجمه متن درک مطلب:

«به سبب آنچه دست‌های مردم فراهم آورد، فساد در دریا و خشکی نمودار گشته است» بسیاری از مردم از دیرباز به دنبال وسیله‌ای برای دفع زباله‌ها گشته‌اند و آب جاری را بهترین راه برای رهایی از آن‌ها یافته‌اند، زیرا اعتقاد داشتند که دریاها می‌توانند خودشان را پاک کنند، در نتیجه آلودگی منابع زمینی از بزرگ‌ترین آلودگی‌های آب‌ها بوده است. در عصر کنونی ما آلودگی‌ها به دلیل فعالیت‌های کشاورزی و صنعتی شدت یافته است آن‌گاه که آب‌های آلوده پس از زیادروی در کاربرد آفت‌کش‌های زراعی و کودهای شیمیایی وارد دریا می‌شود و همچنین پس از اینکه مواد شیمیایی و زباله‌های نفتی پالایشگاه‌ها و چاه‌های مجاور دریا به آب‌ها بریزد؛ سپس خطر به قوی‌ترین اشکالش پدیدار می‌شود هنگامی که آب‌ها تحت تأثیر این آلاینده‌ها قرار می‌گیرند به‌ویژه ماهیانی که غذایی اصلی برای بسیاری از مردم و ساکنان مناطق ساحلی محسوب می‌شوند.

(هسین رضائی)

۹۰- گزینه ۲»

مفهوم گزینه ۲» ربطی به موضوع متن ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» شما در مورد قطعه زمین‌ها و چارپایان مسئول هستید!
گزینه ۳» از انبارهای آب درباره سوارانی که در بیابان‌ها تشنه‌اند، پرس (مصانع آبگیرهایی بودند که مزه گوارایی نداشتند، ولی برای تشنگان بیابان نعمتی بزرگ بوده است).

گزینه ۴» این ضرب المثل می‌تواند به آلودگی آب‌ها و دریاها مربوط باشد. (درک مطلب)

(هسین رضائی)

۹۱- گزینه ۱»

ترجمه عبارت: برخی از مردم بر این باور بودند که ...

آب‌های دریاها بعد از آلودگی، خودشان را نیز تمیز می‌کنند!

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲» ناگهانی آنان نسبت به تهدیدکنندگان نظام طبیعت باعث آلودگی‌های آب‌ها شده است!

گزینه ۳» آلودگی آب‌ها همیشه از منابع زمینی است!

گزینه ۴» آب‌های دریاها به تنهایی می‌تواند آلودگی‌ها را پاک کند!

(درک مطلب)

(هسین رضائی)

۹۲- گزینه ۲»

کدام اقدام به کاستن از آلودگی آب‌ها نمی‌انجامد؟

تغییر منابع غذایی ساکنان شهرهای ساحلی! (خطا)

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» دفع زباله‌ها در مکان‌هایی که زبانش کمتر است!

گزینه ۳» استفاده از روش‌های نوین در زمینه کشاورزی!

گزینه ۴» اصلاح فعالیت‌هایی که باعث اختلال در توازن محیط می‌شود!

(درک مطلب)

۸۵- گزینه ۴»

(همیرضا قانرازمینی - اصفهان)

«رَبِّمَا يُنِيرُ»: چه بسا نورانی کند، شاید روشن کند/ «الْبَكْتِيرِيَا الَّتِي»: باکتری که (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «تَمِيشُ»: زندگی می‌کند (رد گزینه ۱) / «يَسْتَعِينُ»: یاری بجوید، کمک بخواهد (رد گزینه‌های ۲ و ۳).

نکته مهم درسی:

در ترجمه اسمی، به مفرد و جمع بودن آن‌ها دقت کنیم.

(ترجمه)

۸۶- گزینه ۳»

(ولی برهی - ابهر)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱»: صیغه هر دو فعل، مفرد مؤنث مخاطب است و باید به صورت «روی برمی‌گردانی و راه می‌روی» ترجمه شود.

گزینه ۲»: «أَعْلَمُ» اسم تفضیل است و فعل مضارع نیست، پس ترجمه درست عبارت به صورت (داناترین مردم کسی است که دانش دیگران را به دانش خود بیفزاید) می‌باشد.

گزینه ۴»: «أَرْضِي» فعل ماضی باب افعال است که به اشتباه به صورت مضارع ترجمه شده و نادرست است.

(ترجمه)

۸۷- گزینه ۴»

(عمار تائبش)

اگر پس از مفعول مطلق نوعی مضاف‌الیه بیاید، باید در ترجمه از الفاظ «مثل»، «مانند» و «همچون» استفاده شود، در حالی که در ترجمه گزینه ۴» این اتفاق رخ نداده است و ترجمه درست آن به شکل زیر است:
«و این گونه ما مانند ستمگران به تعادل محیط زیست دست‌درازی خواهیم کرد!»

(ترجمه)

۸۸- گزینه ۲»

(عمار تائبش)

اگر اسم افعال ناقصه پس از آن‌ها ظاهر شود (الطَّالِبَاتِ)، فعل ناقص در ابتدای جمله حتماً به صورت مفرد به کار می‌رود، پس در گزینه ۲» فعل در ابتدای جمله باید «کانت» باشد.

(ترجمه)

۸۹- گزینه ۳»

(هسین رضائی)

معادل دقیق مصراع به کار رفته در گزینه ۳»: «آموده را آزمودن خطاست!»
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱»: مفهوم: هر انسانی، با یادگرفتن یک زبان جدید، توانایی و شخصیت جدیدی به خود اضافه می‌کند!

گزینه ۲»: مفهوم: قبل از سخن گفتن، باید حتماً فکر کرد!

گزینه ۴»: مفهوم: هر اندیشه و احساسی به نوعی در ظاهر و کلام شخص پدیدار می‌شود!

(مفهوم)

۹۳- گزینه «۲»

(هسین رضائی)

«لازم» نادرست است. («کسبیت» فعلی متعدی است).

(تفلیل صرفی و اعراب)

۹۴- گزینه «۳»

(هسین رضائی)

«مصدر...» نادرست است. («المجاورة» اسم فاعل است).

(تفلیل صرفی و اعراب)

۹۵- گزینه «۲»

(عمار تابهش)

«مَوْضَل» اسم مفعول به معنی «رسانده شده» است در صورتی که در این جا با توجه به معنی و مفهوم جمله، باید به صورت اسم فاعل، یعنی «مَوْضَل: رسانا»، به کار برده شود.

(ضبط حرکات)

۹۶- گزینه «۲»

(امسان کلاته عربی)

معدود اعداد ۱۱ تا ۹۹ باید به شکل مفرد و منصوب بیاید، به همین دلیل کلمه «أشجاراً» در اینجا نادرست است و باید به شکل «شجراً» باشد.

(عذر)

۹۷- گزینه «۴»

(مهمر باربرین - یاسوج)

در این گزینه، فعل شرط و جواب شرط ماضی هستند و می توانیم فعل شرط را به صورت مضارع التزامی و جواب شرط را به صورت مضارع اخباری ترجمه کنیم و زمان آن ها تغییر می کند.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه های «۱» و «۳»: در این گزینه ها، اسلوب شرط (فعل شرط + جواب شرط) دیده نمی شود.

گزینه «۲»: در این گزینه اسلوب شرط وجود دارد، ولی فعل شرط و جواب شرط مضارع هستند و برای ترجمه آن ها، فعل شرط را به صورت مضارع التزامی و جواب شرط را به صورت مضارع اخباری ترجمه می کنیم و زمان آن ها تغییری نمی کند.

نکته مهم درسی:

اگر فعل شرط یا جواب شرط ماضی باشد، می توانیم فعل شرط را به صورت مضارع التزامی و جواب شرط را به صورت مضارع اخباری ترجمه کنیم.

(انواع هملاط)

۹۸- گزینه «۲»

(سید ممدعلی مرتضوی)

«ملوثات» اسم نکره است و فعل «تضر» بعد از آن، برای توصیف آمده است، پس جمله وصفیه محسوب می شود. (ترجمه عبارت: وقتی کسی مسئولیتش را فراموش نکند و محیط را از آلاینده هایی که به ما ضرر می رسانند، پاک کند، در آینده تغییری مشاهده خواهیم کرد!)

(انواع هملاط)

۹۹- گزینه «۲»

(هسین شجاع الدینی - بم)

«یلعبون» خبر «کان» و «مسرورین» حال برای توصیف حالت «الأولاد» است.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: در عبارت داده شده، حال به کار نرفته است، «مُمطراً» خبر افعال ناقصه است.

گزینه «۳»: «رجل» مرجع حال و از اعضای بدن است، لذا باید حال برای آن به شکل مؤنث بیاید، در حالی که حال به صورت مفرد مذکر آمده است.

گزینه «۴»: حال جمله اسمیه شامل «مبتدا + خبر» است و خبر، اگر اسم باشد، باید به صورت مرفوع بیاید، در حالی که در گزینه «۴» خبر منصوب آمده است. (شکل درست: و هو محزون)

(هال)

۱۰۰- گزینه «۴»

(ولی بربری - ابهر)

صورت سؤال گزینه ای را خواسته است که در آن، فعلی مورد تأکید قرار گرفته باشد؛ در این نوع سؤالات، باید سراغ مفعول مطلق تأکیدی برویم. در گزینه «۴»، «هجوماً» مفعول مطلق تأکیدی برای تأکید فعل «تهجم» است، زیرا پس از آن صفت یا مضاف الیه به کار نرفته است.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: مفعول مطلق وجود ندارد و «إختلالاً» نیز مفعول (مفعول به) است.

گزینه «۲»: «ظلماً» مفعول مطلق نوعی است، چون پس از آن صفت به کار رفته است.

گزینه «۳»: «تفکیراً» مفعول مطلق نوعی است، چون پس از آن صفت (جمله وصفیه) آمده است.

(مفعول مطلق)

تاریخ

۱۰۱- گزینه «۳»

(امیرحسین کاروین)

جغرافیای تاریخی به مطالعه مناطق و سرزمین‌های مختلف در گذشته می‌پردازد و تأثیر محیط طبیعی و عوامل جغرافیایی را بر رویدادهای تاریخی مانند شکل‌گیری تمدن‌ها، مهاجرت‌ها، پیروزی‌ها و شکست‌ها، برپایی سکونتگاه‌ها و شهرها و ایجاد و گسترش راه‌ها و ... مطالعه می‌کند. عبارت گزینه «۳» در علم جغرافیا مورد بررسی قرار می‌گیرد.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۱۰۲- گزینه «۱»

(هواد میربلوکی)

تمدن میسن به دلیل رقابت شهرها و جنگ‌های داخلی ضعیف شد و از ۱۱۰۰ تا حدود ۸۰۰ ق.م. یونان دچار چنان انحطاطی شد که مورخان آن را «عصر تاریکی» نامیده‌اند. مجموعه حوادث گزینه «۱» همگی مربوط به دوران پس از عصر تاریکی در یونان باستان می‌باشد.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۱۰۳- گزینه «۲»

(هواد میربلوکی)

در دوران ساسانی، هنر نقاشی و نگارگری در ایران رونق و رواج چشمگیری یافت و نقاشان ایرانی در ترسیم نقوش گل و گیاه، جانوران و انسان، مهارت فراوانی از خود نشان دادند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۵۱)

۱۰۴- گزینه «۴»

(هواد میربلوکی)

مورخان در دوران اسلامی، گزارش‌ها و نوشته‌های خود را به دو روش سال شماری و موضوعی تنظیم و ارائه می‌کردند.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۸)

۱۰۵- گزینه «۳»

(امیرحسین کاروین)

تشریح موارد نادرست:

الف) عباسیان تشکیلات اداری منظم و منسجم خود را از نظام دیوانی عهد ساسانیان اقتباس کرده بودند.

ج) در زمان عباسیان تعداد زیادی از اندیشمندان و دانشمندان با زبان، فرهنگ و قومیت متفاوت در بغداد، پایتخت عباسیان، گرد هم آمده و در مراکز علمی و آموزشی آن شهر مشغول به کار بودند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام مرکزی تازه در تاریخ بشر، صفحه‌های ۷۰ تا ۷۳)

۱۰۶- گزینه «۳»

(هواد میربلوکی)

عبارات صورت سؤال به ترتیب مربوط به حکومت‌های گزینه «۳» است.

(تاریخ (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۹، ۶۳، ۹۵ و ۱۰۸)

۱۰۷- گزینه «۱»

(امیرحسین کاروین)

روابط کلیسا با شاهان و فئودال‌ها در قرون وسطا آمیزه‌ای از اتحاد و همکاری و رقابت و کشمکش بر سر قدرت بود. درگیری‌های پاپ‌ها و پادشاهان در اواخر قرون وسطا، استقلال و آزادی عمل بیشتری برای دولت - شهرهای ایتالیایی به وجود آورد. این استقلال، موقعیتی را برای متفکران و دانشمندان این شهرها ایجاد کرد که بتوانند تفکر و فرهنگ جدیدی را نشر دهند که کاملاً با اندیشه و فرهنگ حاکم بر قرون وسطا متفاوت بود.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر پرید، صفحه‌های ۱۷۰، ۱۷۱ و ۱۷۴)

۱۰۸- گزینه «۳»

(هواد میربلوکی)

آقامحمدخان پس از تاج‌گذاری به عزم برچیدن بساط حکومت جانشینان نادرشاه و دستیابی به غنایم و گنجینه جواهرات وی، راه خراسان را در پیش گرفت.

وی برای یکپارچگی سیاسی و بازگرداندن حاکمیت دولت مرکزی به سراسر قلمرو ایران بسیار کوشید، ولی به سبب بی‌رحمی و کینه‌توزی‌اش در برخورد با مخالفان و رقیبان، در تاریخ نام او به‌نکویی برده نمی‌شود.

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه ۳۳)

۱۰۹- گزینه «۳»

(علی آقاخانپور)

بررسی نادرستی عبارت «ب»:

براساس اصل دوم متمم قانون اساسی، در هر دوره از مجلس، هیئتی پنج نفره از مجتهدان و فقیهان اسلام که با اقتضای زمان آشنا بودند، به‌عنوان عضو، در مجلس شورای ملی شرکت می‌کردند.

(تاریخ (۳)، نهفت مشروطه ایران، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۱۱۰- گزینه «۴»

(امیرحسین کاروین)

- امپراتوری اتریش - مجارستان مخالف وحدت آلمان بود و شکل‌گیری آلمان متحد و نیرومند را تهدیدی برای خویش می‌دانست.

- ویلهلم یکم فرمانروای پروس به کمک صدراعظم خود بیسمارک، سرزمین‌های آلمانی را متحد کرد.

- پروس برای رسیدن به این موفقیت بزرگ، با کشورهای دانمارک، اتریش - مجارستان و فرانسه جنگید و آن‌ها را شکست داد.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی اول و ایران، صفحه ۸۱)

۱۱۱- گزینه «۳»

(علی آقاییانپور)

تقریباً سه سال از جنگ گذشته بود که آمریکا به آلمان اعلان جنگ داد. تا آن زمان آمریکا مستقیماً وارد جنگ نشده بود. با ورود نیروهای تازه نفس آمریکایی، ارتش متفقین ابتکار عمل را به دست گرفت و دولت‌های متحد یکی پس از دیگری تسلیم شدند و جنگ جهانی اول پس از چهار سال و اندی به پایان رسید.

(تاریخ (۳)، بنگ جهانی اول و ایران، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۱۲- گزینه «۴»

(هوار میربلوکی)

در تیرماه ۱۳۳۱ دکتر مصدق برای کاستن از نفوذ و قدرت دربار و مقابله با کارشکنی‌هایی که در اداره امور کشور صورت می‌گرفت، از محمدرضاشاه پهلوی خواست که اختیار وزارت جنگ و فرماندهی ارتش را به او بسپارد و چون شاه با این تقاضا مخالفت کرد، از مقام خود استعفا نمود. شاه بی‌درنگ احمد قوام را مأمور تشکیل دولت کرد.

(تاریخ (۳)، نهضت ملی شرف صنعت نفت ایران، صفحه ۱۲۲)

۱۱۳- گزینه «۱»

(علی آقاییانپور)

سازمان مجاهدین خلق: آن‌ها در آغاز، تفکر اسلامی داشتند؛ ولی به مرور زمان دچار انحراف فکری شدند و به مارکسیسم تمایل پیدا کردند. در سال ۱۳۵۰ بیشتر اعضای این سازمان، یا دستگیر شدند و یا در تسویه‌های درون‌گروهی از بین رفتند.

حزب توده: این حزب که به نفع حکومت شوروی در ایران جاسوسی می‌کرد؛ در سال ۱۳۶۰ ش. قصد کودتا داشت که این توطئه کشف شد و سران آن دستگیر شدند.

حزب ملل اسلامی: این گروه با آرمان برپا کردن حکومت اسلامی به نبرد مسلحانه روی آورد، اما اعضای آن پیش از هر اقدامی دستگیر و زندانی شدند.

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی: از آرمان‌ها و دستاوردهای انقلاب پاسداری می‌کرد.

(تاریخ (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۱۳۳، ۱۳۴، ۱۳۶ و ۱۳۸)

جغرافیا

۱۱۴- گزینه «۳»

(مفهمر ملک‌آبادی زاده - بیرمندر)

محل پیدایش:

۱- گنبد‌های نمکی ← رشته‌کوه‌های زاگرس

۲- گل‌فشان‌ها ← استان هرمزگان و جنوب استان سیستان و بلوچستان

شکل:

۱- گنبد‌های نمکی ← تقریباً گنبدی

۲- گل‌فشان‌ها ← ۱- گنبدی ۲- مخروطی ۳- حوضچه‌های مملو از آب و گل

علت تشکیل:

۱- گنبد‌های نمکی ← عوامل درونی و وزن مخصوص کمتر نمک نسبت به

رسوبات اطراف

۲- گل‌فشان‌ها ← خروج گاز یا بخار آب از اعماق زمین

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۹)

۱۱۵- گزینه «۴»

(مفهمر ملک‌آبادی زاده - بیرمندر)

خودروسازی از فعالیت‌های نوع دوم (صنعت) در دسته‌بندی فعالیت‌های اقتصادی قرار می‌گیرد. این صنعت، شامل فعالیت‌هایی است که طی آن‌ها منابع و مواد اولیه در کارخانه‌ها تغییر شکل می‌یابند و به کالا تبدیل می‌شوند.

بخش صنعت، محرک اصلی رشد، موفقیت و نوآوری کشورها به‌شمار می‌رود. بسیاری از مشاغل مستقیم و یا غیرمستقیم به این صنعت وابسته است. این بخش در تجارت، تحقیق، توسعه و بهره‌وری سهم قابل توجهی دارد. حمل‌ونقل از فعالیت‌های نوع سوم (خدمات) در طبقه‌بندی فعالیت‌های اقتصادی قرار می‌گیرد. این بخش به فعالیت‌هایی گفته می‌شود که در فرایند آن‌ها خدماتی به دیگران ارائه می‌شود. این فعالیت‌ها به‌طور غیرمستقیم در بهبود کیفیت و کمیت تولیدات کشور مؤثرند. امروزه زیربنای توسعه اقتصادی براساس سیستم حمل‌ونقل و ارتباطات مناسب آن شکل می‌گیرد. اگر راه‌ها و وسایل حمل‌ونقل کافی در اختیار نباشد، امکان اتصال بین نواحی مختلف و تبادل کالا وجود نخواهد داشت.

(جغرافیا (۱)، جغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۹۲ تا ۹۶)

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل‌ونقل، صفحه ۴۴)

۱۱۶- گزینه «۲»

(علیرضا پیرا)

علت تشکیل بیابان نامیب، وجود مراکز پرفشار و صعود نکردن هوا است، شکل «۲» نیز به نسبت شکل «۱»، هوای پرفشار را نسبت به هوای کم‌فشار نشان می‌دهد.

دقت کنید بیابان گبی به دلیل دوری از منابع رطوبت ایجاد شده است.

(جغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه‌های ۲۴ و ۳۴)

۱۱۷- گزینه «۳»

(علیرضا پیرا)

آب و هوای معتدل، برای رویش جنگل‌های خزان‌دار مناسب است. همچنین دقت کنید در نواحی آب و هوایی معتدل، بارش در فصل سرد بیشتر از فصل گرم است، و در نواحی آب و هوایی سردسیری، بارش در فصل گرم بیشتر از فصل سرد است.

(جغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۲۸)

۱۱۸- گزینه «۳»

(علیرضا پیرا)

عبارت مطرح‌شده در گزینه «۳» به پدیده «افزایش جمعیت روستاها و تبدیل روستاها به شهر» اشاره می‌کند که ارتباطی به نمودار داده شده ندارد. همچنین دقت کنید عبارت گزینه «۴» به پدیده پخش یا انتشار اشاره دارد که مطابق متن کتاب درسی از نتایج مهاجرت است.

(جغرافیا (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۱۱۹- گزینه «۳»

(علیرضا پیرا)

خط مرزی تالوگ، عمیق‌ترین نقاط بستر رود را به هم وصل می‌کند. مزیت این خط مرزی، کاربرد آن در کشتیرانی است؛ بنابراین رود کارون که امکان کشتیرانی را دارد، از مزیت این خط مرزی نسبت به انواع دیگر بهره می‌برد.

(جغرافیا (۱)، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۵۳)

(جغرافیا (۲)، نواحی سیاسی، صفحه ۱۳۰)

فلسفه و منطق

(کتاب آبی پیمانهای)

۱۲۶- گزینه ۴

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: «دل و دماغ به معنای اصلی خود به کار نرفته، بلکه به معنای حوصله کار کردن است و هر جا کنایه به کار رود با دلالت التزامی مواجهیم. گزینه ۲: «یعنی قسمتی از خانه را جارو کردم، بنابراین دلالت تضمینی است. گزینه ۳: «صاحب قلم، منظور قدرت نگارش است، بنابراین دلالت التزامی است. گزینه ۴: «منظور از کلاس، همه دانش‌آموزان کلاس است. لفظ کلاس در معنای اصلی به کار نرفته و دلالت التزامی است.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

(معمد رضایی‌بغا)

۱۲۷- گزینه ۴

اگر میان مصادیق دو مفهوم الف و ب، نسبت عموم و خصوص مطلق برقرار باشد و الف عام‌تر از ب باشد، قضایای «هر ب الف است» و «بعضی الف ب است» و «بعضی الف ب نیست» ساخته می‌شود. اگر میان مصادیق دو مفهوم الف و ب، نسبت عموم و خصوص من‌وجه برقرار باشد، قضایای «بعضی الف ب است» و «بعضی الف ب نیست» و «بعضی الف ب است» و «بعضی الف ب نیست» ساخته می‌شود. بنابراین هنگامی که قضایای «بعضی الفها ب هستند» و «بعضی الفها ب نیستند» صادق باشد، در نتیجه نسبت میان دو مفهوم الف و ب یا عموم و خصوص مطلق یا عموم و خصوص من‌وجه خواهد بود.

(منطق، مفهوم ۳ و مصادیق، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۳)

(موسی سپاهی - سراوان)

۱۲۸- گزینه ۱

در تعریف لغوی، معنای لغت، مترادف‌های آن و نحوه شکل‌گیری لغوی آن بیان می‌شود. بنابراین صرفاً ویژگی‌های لغوی آن لغت خاص واکاوی می‌شوند و از ویژگی‌های مفهوم در خارج چیزی گفته نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «مفاهیم جزئی در تعاریف مفهومی به کار نمی‌روند و فقط ممکن است در تعاریف مصداقی به کار روند.

گزینه ۳: «در مواردی که مثالی از شیء در دسترس نیست، تعریف از طریق ذکر مصداق ممکن و کارآمد نیست.

گزینه ۴: «مفاهیمی را که عام‌تر از آن‌ها وجود ندارند، نمی‌توان به روش مفهومی تعریف کرد. مثلاً نمی‌توان یک تعریف مفهومی معتبر از وجود ارائه داد.

(منطق، اقسام ۳ و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

(هسین آقونری راهنمایی)

۱۲۹- گزینه ۲

بین موضوع و محمول قضیه «موجبه جزئیه» می‌تواند نسبت تساوی، عموم و خصوص مطلق یا عموم و خصوص من‌وجه برقرار باشد و بین موضوع و محمول قضیه «موجبه کلیه» نسبت تساوی یا عموم خصوص مطلق می‌تواند برقرار باشد.

(منطق، مفهوم ۳ و مصادیق، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۳)

۱۲۰- گزینه ۲

(معمد ملک‌آباری‌زاده - بیربند)

گزاره «الف» به بنیادهای زیستی یک کشور، گزاره «ب» و «ج» به موقعیت جغرافیایی کشور و گزاره «د» بر وسعت، شکل و ناهمواری‌های کشور دلالت و ارتباط دارد.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه‌های ۱۳۳ تا ۱۵۱)

۱۲۱- گزینه ۳

(معمد ملک‌آباری‌زاده - بیربند)

مورد «الف» ← اقدام سیاسی - کنش سیاسی
مورد «ب» ← تأثیر حمل‌ونقل بر جریانات سیاسی
مورد «ج» ← نهاد سیاسی - سازمان سیاسی
مورد «د» ← تأثیر تصمیمات سیاسی فضای جغرافیایی
توجه: محدوده ناحیه سیاسی از یک روستا تا یک کشور و حتی فراتر از آن می‌تواند باشد؛ بنابراین یک سازمان یا یک نهاد نمی‌تواند یک ناحیه سیاسی باشد.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه‌های ۱۱۸ تا ۱۲۱)

(جغرافیا (۳)، جغرافیای عمل‌ونقل، صفحه ۳۴)

۱۲۲- گزینه ۴

(معمد ملک‌آباری‌زاده - بیربند)

الف) شهر رودبار جزئی از کشور ایران است. در موقعیت ریاضی کشور ایران از مدار ۲۵ تا ۴۰ درجه نیمکره شمالی و نصف‌النهار ۴۴ تا ۶۳ درجه طول شرقی قرار گرفته است.

ب) علت اصلی لرزه‌خیزی این منطقه، همگرایی صفحات عربستان و اقیانوس هند - اوراسیا است. که موجب چین‌خوردگی و شکستگی بالای سرزمین ایران شده است.

ج) میزان تخریب ناشی از یک زمین‌لرزه نیز از طریق بازدیدهای میدانی محاسبه و برآورد می‌شود.

(جغرافیا (۱)، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۱۴)

(جغرافیا (۳)، مخاطرات طبیعی، صفحه‌های ۸۴، ۸۷ و ۸۸)

۱۲۳- گزینه ۳

(علیرضا پدرا)

مراحل پژوهش مربوط به هر قسمت به‌صورت زیر است:
الف: مرحله نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها

ب: تدوین فرضیه

ج: پردازش اطلاعات (حذف اطلاعات غیرضروری)

د: جمع‌آوری اطلاعات

پس ترتیب صحیح مراحل در گزینه ۳ آمده است.

(جغرافیا (۱)، جغرافیا چیست؟، صفحه‌های ۹ تا ۱۲)

۱۲۴- گزینه ۱

(علیرضا پدرا)

کشتی‌های کروز با هدف سفرهای تفریحی ارائه شدند.

کشتی‌های کانتینری سرعت بارگیری و تخلیه بار در بنادر را تا حد زیادی افزایش دادند.

کشتی‌های رو - رو حمل خودروهای صادراتی از کشورهای سازنده به سایر کشورها را تسهیل کردند.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای عمل‌ونقل، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۱۲۵- گزینه ۲

(علیرضا پدرا)

بارش‌های طولانی مدت با شدت کمتر (نمودار «۲») بیش از بارش‌های شدید و کوتاه‌مدت (نمودار «۱») زمینه‌ساز وقوع زمین‌لغزش هستند. همچنین پوشش گیاهی مترکم و وجود دامنه‌های ناپیوسته و دارای شکاف، امکان وقوع زمین‌لغزش را بالا می‌برند.

(جغرافیا (۳)، مخاطرات طبیعی، صفحه‌های ۹۴ تا ۹۶)

ج) محتوای این جمله برعکس نوشته شده است؛ کسی که در هستی‌شناسی موضوعی را بپذیرد، در انسان‌شناسی نیز توالی آن را خواهد پذیرفت، نه برعکس. بنابراین این عبارت غلط است.

د) پرسش «آیا زیبایی منحصر در زیبایی مادی است؟» یکی از مسائل مطرح شده در فلسفه هنر می‌باشد که از بخش‌های فرعی فلسفه می‌باشند. بنابراین این گزینه نیز غلط است.

در نتیجه، گزینه «۲» جواب صحیح سؤال خواهد بود.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۱۳۴- گزینه «۳»

(مفهم رضایی‌رقا)

در گزینه «۳» به محدوده شناخت بشر و این‌که آیا اساساً شناخت به غیرمحموس نیز تعلق می‌گیرد یا خیر، پرداخته شده است. گزینه‌های «۱» و «۲» مربوط به امکان شناخت و گزینه «۴» نیز در مورد منشأ شناخت است.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۴۵ تا ۴۷)

۱۳۵- گزینه «۴»

(مفهم آقاصالح)

حس تفاوت‌های اشیا را به انسان نشان می‌دهد و باعث می‌شود به کمک عقل بتواند استفاده‌های مختلف از اشیای مختلف را برای انسان رقم بزند.

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شناخت تجربی (نه همه شناخت‌ها) بر قواعد عقلانی استوار است.

گزینه «۲»: عقل می‌تواند حالات درونی را شناسایی کند، نه اینکه منشأ آن‌ها باشد.

گزینه «۳»: یکی از توانایی‌های عقل، شناخت عقلانی است که امکان درک یافته‌های سودمند درباره کل هستی را به انسان می‌دهد، اما این‌که بتواند کل آن را بشناسد از قدرت و قوه عقل خارج است.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۴)

۱۳۶- گزینه «۲»

(مفهم رضایی‌رقا)

شناخت تجربی بر چند قاعده عقلی مهم نیز استوار است و دانشمند در هنگام بررسی داده‌های حسی، آن قاعده‌ها را در نظر دارد و از آن‌ها بهره می‌برد؛ برخی از این قواعد عبارت‌اند از:

- ۱- پدیده‌ها خودبه‌خود پدید نمی‌آیند، بلکه هر پدیده‌ای نیازمند علت است.
- ۲- هر پدیده، علتی ویژه دارد و از هر چیزی، هر چیزی پدید نمی‌آید.
- ۳- طبیعت، همواره یکسان عمل می‌کند. به‌طور مثال، آب، همواره خواص خود را دارد و این‌گونه نیست که یک روز فلان خاصیت را داشته باشد و روز دیگر نداشته باشد.

دقت کنید این‌که علت آبی شدن رنگ تورنسل، مجاورت با موادی با خاصیت بازی است با علوم تجربی کشف می‌شود.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه ۵۲)

۱۳۷- گزینه «۱»

(پرگل رهیمی)

افلاطون و ارسطو، انسان را دارای دو بعد روحی و مادی می‌دانند که این روح همان نفس اوست؛ نه این‌که نفس را دوبعدی بدانند.

(فلسفه یازدهم، هستی انسان (۱)، صفحه‌های ۷۴ تا ۷۶)

۱۳۰- گزینه «۳»

(پرگل رهیمی)

از آن‌جایی که براساس اطلاعات صورت سؤال، نقیض «هر ج ب است» کاذب است، یعنی خود آن صادق است و به عبارت دیگر عبارت «هر ج ب است» صادق خواهد بود. در نتیجه متناقض و متضاد آن کاذب خواهند بود. اما متداخل آن که قضیه «بعضی ج ب است» (موجب جزئیه) می‌باشد، صحیح و صادق خواهد بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: متضاد قضیه موجب کلیه (خود قضیه صورت سؤال) کاذب خواهد بود.

گزینه «۲»: سالبه جزئیه متناقض قضیه صورت سؤال و در نتیجه کاذب است.

گزینه «۴»: سالبه کلیه همان متضاد قضیه صورت سؤال است و در نتیجه کاذب خواهد بود.

(منطق، قضیه عملی و اقسام قضایا، ترکیبی)

۱۳۱- گزینه «۴»

(هسین آفونری راهنمایی)

اگر استدلال را به‌صورت استاندارد بازنویسی کنیم، به‌شکل زیر می‌شود:

- هر استادی دارای شاگرد است.

- هر شاگردی دارای استاد است.

پس هر استادی دارای استاد است.

در نتیجه این قیاس اصلاً حد وسط ندارد و نامعتبر است. (تأیید گزینه «۴») از آن‌جایی که این استدلال اصلاً حد وسط ندارد، بنابراین تعیین شکل آن اساساً منتفی است، چون تشخیص شکل قیاس براساس جایگاه حد وسط صورت می‌گیرد.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۴)

۱۳۲- گزینه «۴»

(فیروز نژادرف - تبریز)

در قیاس استثنایی متصله، نمی‌توان از رفع مقدم، رفع تالی را نتیجه گرفت و اگر این اتفاق بیفتد، مغالطه رفع مقدم است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این قیاس یک قیاس استثنایی منفصله حقیقی است که در آن از وضع یک طرف، رفع طرف دیگر انتاج شده و کاملاً صحیح و معتبر است. در اینجا با عبارت «مجموع زوایایش ۳۶۰ درجه است»، یک طرف «مجموع زوایای آن ۱۸۰ درجه نیست» وضع شده است و رفع طرف دیگر را نتیجه داده است.

گزینه «۲»: چون قضیه، متصله است، می‌توان در آن از رفع تالی نتیجه گرفت.

گزینه «۳»: در قضیه منفصله حقیقی از وضع یا رفع هر دو طرف می‌توان نتیجه گرفت.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۳)

۱۳۳- گزینه «۲»

(موسی سپاهی - سراوان)

بررسی عبارت‌ها:

الف) امور عامه فلسفی عبارت‌اند از وجود و عوارض ذاتیه آن‌که هستی‌شناسی را تشکیل می‌دهند و این موضوع ریشه و اصل فلسفه تلقی می‌شود؛ در نتیجه این عبارت درست است.

ب) زمانی که احکام عام فلسفی را در حیطه موضوعات مختلف هم‌چون انسان و طبیعت و علم و ... بررسی می‌کنیم، در وادی فلسفه‌های مضاف وارد شده‌ایم. بنابراین این عبارت نیز صحیح است.

۱۳۸- گزینه «۱»

(پرگل رهیمی)

ابن سینا و دیگر فلاسفه مسلمان، دیدگاهی نزدیک به افلاطون و ارسطو دارند. آنان نیز عقل را منبع شناخت فضیلت‌ها و رذیلت‌ها می‌دانند و این عقل را، از آن جهت که رفتار خوب و بد انسان را تشخیص می‌دهد، «عقل عملی» می‌نامند. در مقابل داروینیست‌ها که شاخه‌ای از ماتریالیست‌ها محسوب می‌شوند، اعتقادی به حسن و قبح ذاتی ندارند چه برسد به آن که عقل را کاشف آن بدانند.

(فلسفه یازدهم، انسان، موبور افلاق‌گرا، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۱)

۱۳۹- گزینه «۴»

(علیرضا نصیری)

فقط یک ماهیت ممکن‌الوجود است که می‌توان گفت «از پذیرش وجود و عدم ابایی ندارد». حمل وجود بر ماهیات ممتنع و حمل عدم بر واجب‌الوجود بالذات محال است و تنها ممکن‌الوجود است که هم وجودش محتمل است و هم عدمش.

در میان مفاهیم ذکرشده نیز تنها مورد گزینه «۴» است که ممکن‌الوجود است و حمل وجود و عدم هر دو بر آن ممکن است.

گزینه‌های «۱» و «۲» خودمتناقض و در نتیجه، ممتنع هستند و گزینه «۳» نیز واجب‌الوجود بالذات است.

(فلسفه دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

۱۴۰- گزینه «۲»

(مهمر رضایی‌بغا)

هیوم می‌گوید رابطه ضروری میان علت و معلول یک موضوع حسی نیست و آن را نمی‌توان از طریق مشاهده حسی و تجربه به‌دست آورد. تداعی علیت چیزی جز یک حالت روانی ناشی از توالی و پشت سر هم آمدن پدیده‌ها نیست. از این طریق است که ما پنداشته‌ایم (تصور و تخیل کرده‌ایم) یک رابطه ضروری میان طلوع خورشید و روشن شدن زمین برقرار است.

(فلسفه دوازدهم، جهان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۱۴۱- گزینه «۲»

(مهمر آقاصالح)

تجربه‌گرایان معتقد بودند که حس می‌تواند رابطه ضروری میان علت و معلول را پیدا کند، اما هیوم معتقد بود که حس توانایی درک رابطه ضروری را ندارد، بلکه درک انسان از رابطه ضروری میان آن دو تنها یک حالت روانی به‌نام تداعی است.

(فلسفه دوازدهم، جهان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۱۴۲- گزینه «۳»

(مسین آفونری راهنمایی)

ابداع‌کننده خدانشناسی فلسفی افلاطون بود که ارسطو راه او را ادامه داد. اما توجه داشته باشید که مبدع خدانشناسی افلاطون نبود. چرا که قبل از آن این کار به‌صورت‌های غیرفلسفی زیادی هم چون اسطوره‌ای و ... انجام شده بود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: برهان ارسطو در مقدماتش از تجربه استفاده شده بود (حرکت وجود دارد) اما برهان دکارت درباره تصور نامتناهی و در نتیجه انتزاعی‌تر بود.

گزینه «۲»: هیوم به‌دلیل تجربی نبودن، استدلال‌های اثبات وجود خدا را مردود می‌دانست. در نتیجه دلیل رد آن‌ها معرفت‌شناسانه بوده است.

گزینه «۴»: دمیورز و صانع هر دو در واقع خداوند یگانه هستند.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۵)

۱۴۳- گزینه «۱»

(علیرضا نصیری)

این عبارت که موجودات می‌توانند (از لحاظ تحلیل عقلانی) به دو دسته واجب‌الوجود بالذات و ممکن‌الوجود تقسیم شوند از مقدمات برهان ابن سینا است نه این که از برهان او نتیجه شود. در نتیجه گزینه «۱» جواب صحیح این تست خواهد بود.

بنابر برهان ابن سینا، حتماً باید یک واجب بالذات وجود داشته باشد تا مجموعه‌ای، ولو نامتناهی، از ممکنات را وجود ببخشد و آنان را از تساوی میان وجود و عدم برهاند. (رد گزینه‌های «۲» و «۳») در نتیجه باید گفت که از آن‌جا که واجب‌الوجود بالذات علت همه چیز به‌شمار می‌رود، بنابراین در صورت عدم وجود آن - که فرضی خودمتناقض است - علت تمامی موجودات مفقود شده و بنابراین همگی آن‌ها به‌سبب نبود علت وجودی‌شان، ممتنع بالغیر خواهند شد. (رد گزینه «۴»)

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

۱۴۴- گزینه «۲»

(فهریز نژادنیف - تبریز)

از نظر او گوشت کنت، عقل صرفاً آنگاه که با روش تجربی و حسی وارد عمل شود، به واقعیت دست یافته و به علم می‌رسد و بنابراین عقل فقط از طریق علوم تجربی به شناخت واقعیت می‌رسد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: او گوشت کنت از آن جایی که یک تجربه‌گرای افراطی است، اصلاً به بعد غیرمادی معتقد نیست که بخواد شناختی درباره آن را صادق بداند. گزینه «۳»: در این گزینه جای «حس و تجربه» با «عقل» جابه‌جا مطرح شده است.

گزینه «۴»: از نظر او گوشت کنت، عقل کارکردهای دیگری غیر از کارکردهای تجربی و حسی نیز دارد اما آن‌ها انسان را به شناخت حقیقت نایل نمی‌آورند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۵۷)

۱۴۵- گزینه «۲»

(مسین آفونری راهنمایی)

استدلال به‌صورت کامل این‌گونه است:

-عالم آفریده خدا است.

- خداوند عالم و توانای مطلق است.

- آفریده عالم و توانای مطلق، بهترین نظام ممکن است.

پس در نتیجه: عالم بهترین نظام ممکن است.

همانطور که می‌بینیم این استدلال یک استدلال قیاسی از نوع قیاس حملی است و بنابراین گزینه «۲» صحیح می‌باشد.

(منطق و فلسفه دوازدهم، ترکیبی)

اقتصاد

۱۴۶- گزینه «۴»

(آفرین سامری)

میلیون ریال $5 \times 12 = 60$ = اجاره سالانه کارگاه تولیدی
 میلیون ریال $2 \times 60 = 120$ = اجاره سالانه تجهیزات تولیدی
 میلیون ریال $30 \times 12 = 360$ = هزینه سالانه بازپرداخت وام
 میلیون ریال 250 = هزینه سالانه پرداخت حقوق کارگران
 میلیون ریال $10 \times 5 = 50$ = هزینه سالانه دوره آموزشی کارگران
 میلیون ریال $60 + 120 + 360 + 250 + 50 = 840$ = مجموع هزینه‌ها
 نکته: دقت کنید که هزینه خرید خانه مدیر کارخانه جزء هزینه‌های تولید نیست، اما هزینه بازپرداخت وام کارگاه و هزینه دوره آموزشی کارگران از هزینه‌های تولید محسوب می‌شود.
 میلیون ریال $4 \times 250 = 1000$ = درآمد سالانه کارگاه تولیدی
 چون میزان درآمد از هزینه‌ها بیشتر است بنابراین بنگاه تولیدی سود برده است.

هزینه‌ها - درآمد = سود (یا زیان)

میلیون تومان $16 = 1000 - 840 = 160$ = میلیون ریال

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۸ و ۹)

۱۴۷- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

بررسی عبارات صورت سؤال:
 الف) صحیح است.

ب) نادرست است. عبارت «ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کنند» به ویژگی نوآور بودن کارآفرینان موفق اشاره دارد.

ج) نادرست است. در بازار عوامل تولید:

خانوارها صاحب و فروشنده عوامل تولید هستند.

بنگاه‌ها و دولت خریدار عوامل تولید هستند.

در بازار محصولات:

خانوارها و دولت خریدار کالاها و خدمات هستند.

بنگاه‌ها فروشنده انواع کالاها و خدمات هستند.

د) صحیح است.

ه) نادرست است. علت تصمیم‌گیری اشتباه او، چسبیدن به وضعیت فعلی است.

و) صحیح است.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۶، ۱۸، ۳۱، ۴۰، ۴۶، ۴۷، ۵۹ و ۱۰۴)

۱۴۸- گزینه «۲»

(مهوری کارردان)

تشریح موارد نادرست:

ب) بیل کلینتون رئیس جمهور وقت ایالات متحده آمریکا، در طول مراحل امضای پیمان نفتا بیان کرد: «نفتا به معنای شغل و درآمد مناسب برای آمریکایی‌هاست و اگر من به این امر باور نداشتم هرگز این معاهده را حمایت نمی‌کردم.»

پ) کشور انگلستان در سال ۱۷۰۱، قانونی را در مجلس خود تصویب کرد که براساس آن واردات هر نوع پوشاک با ابریشم ایرانی یا هندی یا چینی به کشور را ممنوع اعلام می‌کرد.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۳)

۱۴۹- گزینه «۱»

(علی نوری)

برخی تولیدکنندگان از بازپرداخت وام‌های کلان بانکی و یا از نبود فضای مناسب کسب و کار گلایه دارند. گاهی برخی از آن‌ها برای راه‌اندازی یک کارگاه تولیدی یا اضافه کردن خط تولید جدید، باید ماه‌ها و حتی سال‌ها در انتظار مجوزهای دولتی باشند و در پیچ و خم‌های اداری سازمان‌ها و نهادهای معطل بمانند. گاهی قانون‌گذاری‌های متعدد، متناقض و دائماً در حال تغییر، بر بی‌ثباتی فضای کسب و کار دامن می‌زنند. تصور کنید به عنوان یک تولیدکننده، سال‌ها برای تولید یک محصول وقت و سرمایه گذاشته‌اید و کارگاهی راه انداخته‌اید؛ ناگهان قانون جدیدی ابلاغ می‌شود که تولید محصول موردنظر شما را غیرقانونی اعلام می‌کند یا واردات آن را آزاد می‌سازد. چه احساسی به شما دست می‌دهد؟

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه ۹۰)

۱۵۰- گزینه «۲»

(آفرین سامری)

الف) میزان سود هر برگه سهم ۳۰,۰۰۰ تومان است و فرد قصد دارد ۹۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان سود کسب کند، بنابراین:

$$\frac{90,000,000}{30,000} = 3,000 \text{ برگه سهم}$$

ب)

$$100 \times \frac{\text{تعداد برگه سهم خریداری شده توسط فرد}}{\text{تعداد کل سهام شرکت سهامی}} = \text{درصد مالکیت فرد}$$

$$\text{درصد} = \frac{3,000}{75,000} \times 100 = 4$$

ج) هر کس با خرید سهام شرکت به سهام‌دار آن تبدیل می‌شود که به اندازه سهمش مالکیت نسبی آن را دارد و در منافع و مسئولیت‌ها به همان اندازه سهیم است.

(اقتصاد، انقلاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۵۱- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

الف)

= قیمت کالا با احتساب مالیات بر ارزش افزوده در مرحله اول

نرخ مالیات بر ارزش افزوده $\times$ قیمت کالا در مرحله اول + قیمت کالا در مرحله اول

$$\text{تومان } 1575 = 1500 + 75 = 1500 + (1500 \times \frac{5}{100})$$

ب) برای محاسبه مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده توسط فروشنده در هر مرحله، نخست باید میزان مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در آن مرحله و مرحله قبل را محاسبه کرده و سپس این دو مقدار را از هم کم کنیم، در نتیجه خواهیم داشت:

(ج) براساس مقادیر یکسانی از منابع تولید، کشور الف می‌تواند سه تن سیب و کشور ب می‌تواند دو تن سیب تولید کند. ← کشور الف می‌تواند مقادیر بیشتری از سیب را تولید کند، در نتیجه در تولید سیب مزیت مطلق دارد.
(د) هزینه تولید سیب در کشور ب، بیشتر از هزینه تولید آن در کشور الف ← سیب در کشور ب با هزینه تولید بیشتر و در کشور الف با هزینه تولید کمتری تولید می‌شود، در نتیجه کشور الف در تولید سیب مزیت مطلق دارد.
(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۰، ۷۱ و ۷۸)

۱۵۴- گزینه «۳»

(مهری کاردران)

- در دوره پایانی حکومت صفویه، اقتصاد ایران به تدریج رو به ضعف نهاد، حاکمان وقت از موقعیت جهان و وظایف خطیر تاریخی خود تصور درستی نداشتند و به همین دلیل نتوانستند با انتخاب روش درست و بهره‌برداری از اوضاع خاص آن زمان جریان پیشرفت و نوسازی را آغاز کنند.
- در دوره قاجار ایران فرصت طلایی خود را برای جبران کاستی‌ها، از دست داد.

(اقتصاد، مقایسه‌سازی اقتصاد، صفحه ۱۰۸)

۱۵۵- گزینه «۱»

(سارا شریفی)

(الف) نفر $1,800,000 = (250,000 + 200,000) - 2,250,000 =$ تعداد شاغلان
(ب)

نفر $450,000 = 250,000 + 200,000 =$ تعداد بیکاران

درصد $20 = \frac{450,000}{2,250,000} \times 100 \Rightarrow$ جمعیت بیکار = نرخ بیکاری
جمعیت فعال

(ج) بیکاری در دوران رکود اقتصادی ← بیکاری دوره‌ای

در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش می‌یابد، معمولاً سیاست‌های پولی انبساطی اعمال می‌شود. در این حالت بانک مرکزی می‌تواند با خرید اوراق مشارکت، نقدینگی بیشتری به جامعه تزریق کند.
(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۸۵، ۸۶ و ۱۰۳)

۱۵۶- گزینه «۴»

(علی نوری)

(الف) به قیمت اولیه که شرکت برای بار اول می‌فروشد، قیمت اسمی می‌گویند. قیمت اولیه در روی هر ورقه سهم توسط شرکت پذیره‌نویسی مشخص می‌شود.

(ب) قیمت بازاری سهم به سوددهی آن شرکت بستگی دارد.

(پ) اگر سود شرکتی دائماً افزایش یابد، متقاضی و خریدار آن نوع سهام زیاد می‌شود و در نتیجه قیمت ثانویه دائماً افزایش می‌یابد.

(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه ۱۵۶)

= مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله اول
نرخ مالیات بر ارزش افزوده $\times$ قیمت کالا در مرحله اول

$$\text{تومان } 75 = 1500 \times \frac{5}{100}$$

= مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله دوم
نرخ مالیات بر ارزش افزوده $\times$ قیمت کالا در مرحله دوم

$$\text{تومان } 110 = 2200 \times \frac{5}{100}$$

= مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله دوم

- مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله دوم

مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله اول

$$\text{تومان } 35 = 110 - 75$$

(ج)

= مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده در تمام مراحل تولید

مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله آخر

$$\text{تومان } 175 = 3500 \times \frac{5}{100}$$

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیوسته، صفحه ۶۳)

۱۵۲- گزینه «۱»

(مهری کاردران)

- بعضی از کارگران خط تولید موتورسیکلت بیکارند: این عامل تغییری در نمودار مرز امکانات تولید ایجاد نمی‌کند و تنها باعث می‌شود نقطه تولید به نقطه‌ای در داخل یا زیر منحنی مرز امکانات تولید مانند نقطه «ز» منتقل شود.

- مقدار تقاضای مشتریان برای دوچرخه افزایش یافته است: این عامل باعث جابه‌جایی در طول مرز امکانات تولید به سمت چپ و بالا در جهت تولید بیشتر دوچرخه می‌شود. (نقاطی مانند «ج» یا «ب» می‌شود.)

- منابع و مواد اولیه جدید این اجازه را به شرکت می‌دهند تا از هر دو محصول مقدار بیشتری تولید شود: این عامل باعث انتقال کامل منحنی مرز امکانات تولید به سمت راست و خارج می‌شود و نقطه تولید جدید می‌تواند نقطه «ح» باشد.

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۱۵۳- گزینه «۲»

(مهری ضیائی)

(الف) براساس مقادیر یکسانی از منابع تولید، کشور ب نمی‌تواند به زیادی کشور الف، سیب تولید کند. ← کشور الف می‌تواند مقادیر بیشتری از سیب را تولید کند، در نتیجه در تولید سیب مزیت مطلق دارد.

(ب) کشور الف به ازای هر تن انبه‌ای که تولید می‌کند، از تولید ۷ تن سیب صرف نظر می‌کند؛ کشور ب به ازای هر تن انبه‌ای که تولید می‌کند، از تولید ۵ تن سیب صرف نظر می‌کند ← کشور ب انبه را با هزینه فرصت کمتری تولید می‌کند در نتیجه، در تولید انبه مزیت نسبی دارد.

۱۵۷- گزینه «۳»

(آفرین سامری)

سپرده دیداری: نوعی سپرده که سپرده‌گذاران می‌توانند هنگام نیاز به پول چک صادر کنند.

(الف)

چک پول + سپرده‌های دیداری + مسکوکات + اسکناس = حجم پول
واحد پولی $1,310 = 600 + 320 + 240 + 150$ = حجم پول

(ب)

حساب‌های پس‌انداز بلندمدت + حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت = شبه پول
واحد پولی $520 =$

(ج) نقدینگی برابر است با حجم پول به علاوه شبه‌پول؛ بنابراین در نقدینگی علاوه بر حجم پول، شبه‌پول که مجموع موجودی حساب‌های پس‌انداز بلندمدت و کوتاه‌مدت است نیز لحاظ می‌شود.

(د) افزایش نقدینگی معمولاً ناشی از عملکرد بانک‌ها است.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۹۸)

۱۵۸- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمان‌ای)

(الف) مجموع سهم تمامی دهک‌ها برابر با ۱۰۰ می‌باشد.

از آن‌جا که مجموع سهم دهک‌های معلوم معادل ۹۰ درصد $(90 = 18 + 17 + 15 + 12 + 9 + 7 + 5 + 4 + 3)$ می‌باشد، بنابراین سهم دهک مجهول یعنی سهم دهک ششم برابر با ۱۰ درصد $(10 = 100 - 90)$ است.

برای شکل‌گیری شاخص دهک‌ها، مردم کشور را به ده گروه جمعیتی مساوی تقسیم می‌کنند. بنابراین جمعیت افراد در هر دهک برابر خواهد بود با:

$$\text{میلیون نفر } 3 = \frac{30}{10} = \text{جمعیت افراد هر دهک}$$

$$\frac{10}{100} \times 21,600 = \text{سهم دهک ششم از درآمد ملی کشور}$$

$$= 2,160 \text{ میلیون دلار}$$

سهم هر یک از افراد دهک ششم از درآمد ملی = درآمد سرانه افراد دهک ششم

$$= \frac{2,160}{3} = 720 \text{ دلار}$$

(ب) اگر بخواهیم شاخص دهک‌ها در کشور کوبا برابر با عدد $4/5$ شود، سهم دهک دهم باید برابر با $13/5$ درصد شود:

$$\frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = 4/5 \Rightarrow \frac{\text{سهم دهک دهم}}{3} = 4/5$$

$$\Rightarrow \text{درصد } 13/5 = \text{سهم دهک دهم}$$

در صورت سؤال گفته شده که وضعیت توزیع درآمد در کشور کوبا مناسب‌تر از کشور A شود، در نتیجه سهم دهک دهم که اکنون برابر با ۱۸ درصد است، باید بیشتر از $4/5$ درصد $(4/5 = 13/5 - 18)$ کاهش یابد تا سهم دهک دهم کمتر از $13/5$ درصد شود و در نتیجه شاخص دهک‌ها کوچک‌تر از $4/5$ شود.

(ج) بررسی قسمت «ج» گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست است؛ ۳۵ درصد درآمد ملی این کشور $(35 = 17 + 18)$ در اختیار ۶ میلیون نفر پردرآمد جامعه (یا همان ۲۰ درصد پردرآمد جامعه یا دهک‌های دهم و نهم) قرار دارد.

گزینه «۲»: نادرست است؛ ۲۸ درصد درآمد ملی این کشور $(28 = 9 + 7 + 5 + 4 + 3)$ در اختیار ۵۰ درصد کم‌درآمد جامعه (دهک‌های اول، دوم، سوم، چهارم و پنجم) قرار دارد.

گزینه «۳»: صحیح است. ۱۹ درصد درآمد ملی این کشور $(19 = 7 + 5 + 4 + 3)$ در اختیار ۴۰ درصد کم‌درآمد جامعه (دهک‌های اول، دوم، سوم و چهارم) قرار دارد.

(۴) صحیح است. ۵۰ درصد درآمد ملی این کشور $(50 = 15 + 17 + 18)$

در اختیار ۳۰ درصد پردرآمد جامعه (دهک‌های هشتم، نهم و دهم) قرار دارد.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۱۵۹- گزینه «۳»

(مهری ضیائی)

(الف) فقط مورد گزینه «۴» در تولید ناخالص داخلی محاسبه می‌شود.

بررسی سایر موارد:

گزینه «۱»: در تولید ناخالص داخلی محاسبه نمی‌شود؛ چرا که موتور خودرو نمونه‌ای از کالاهای واسطه‌ای است و در تولید کالای نهایی یعنی خودروی مونتاژ شده استفاده شده است.

گزینه «۲»: در تولید ناخالص داخلی محاسبه نمی‌شود؛ زیرا موارد غیرقانونی در محاسبات لحاظ نمی‌شوند.

گزینه «۳»: در تولید ناخالص داخلی محاسبه نمی‌شود؛ چرا که ارزش حاصل از خرید و فروش کالاهای دست دوم از جمله خودرو، در محاسبات لحاظ نمی‌شوند.

(ب) بررسی موارد نادرست:

گزینه «۱»: همه عوامل یا منابع تولید در اقتصاد کمیاب‌اند.

گزینه «۲»: حتی اگر یک کشور کالاهایی را از دیگر کشورها بخرد، هنوز با کمیابی و مبادله مواجه است.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۹ و ۱۲۱)

۱۶۰- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمان‌ای)

- با توجه به نرخ تورم جامعه که ۴۰ درصد است، سود سالانه ۲۰ درصد در خرید اوراق مشارکت و پس‌انداز به صلاح نیست؛ زیرا در واقع پس از یک سال، فرد اصل سرمایه را می‌گیرد در حالی که ۲۰ درصد ارزش آن کاهش یافته است:

$$20\% - 40\% = -20\%$$

- با خرید سهام خودروسازی علاوه بر اینکه سود ۲۰ درصد می‌گیرد، ارزش خود سهام هم می‌تواند بالاتر برود (اگر شرکت خودروسازی را با بررسی دقیق انتخاب کرده باشد) و از تفاوت قیمت خرید و فروش سهام سود ببرد، هم چنین در مالکیت شرکت نیز سهیم شده است.

(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۴ تا ۱۵۹)